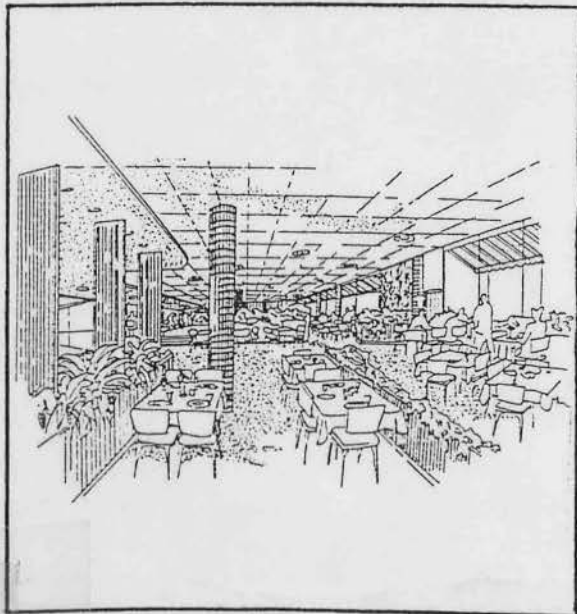
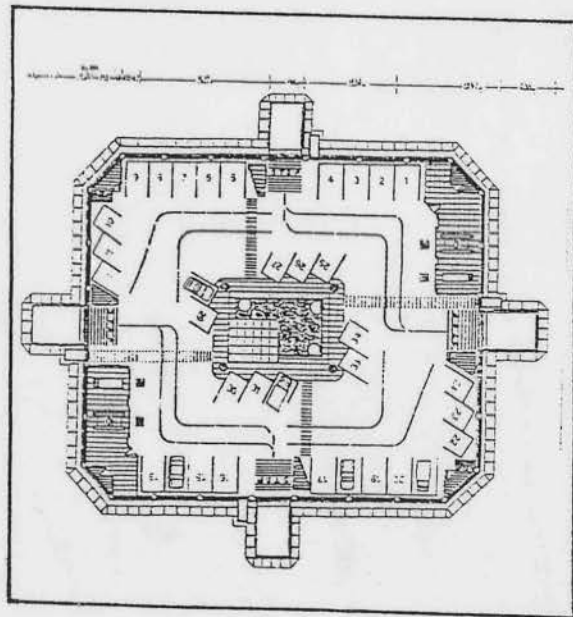
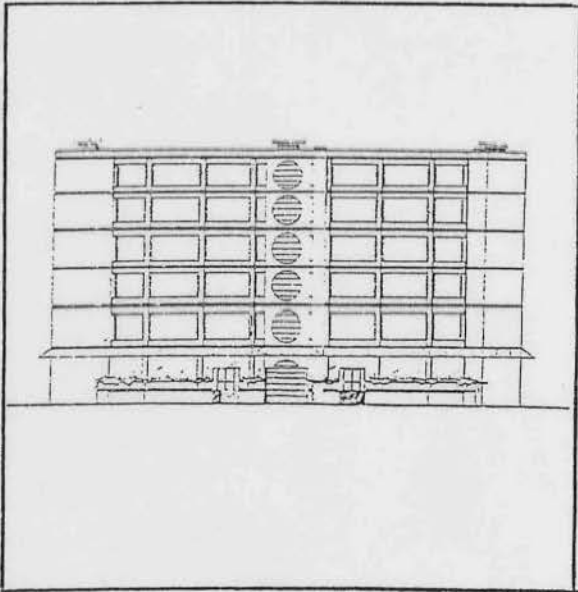

Πτυχιακή Έργασία

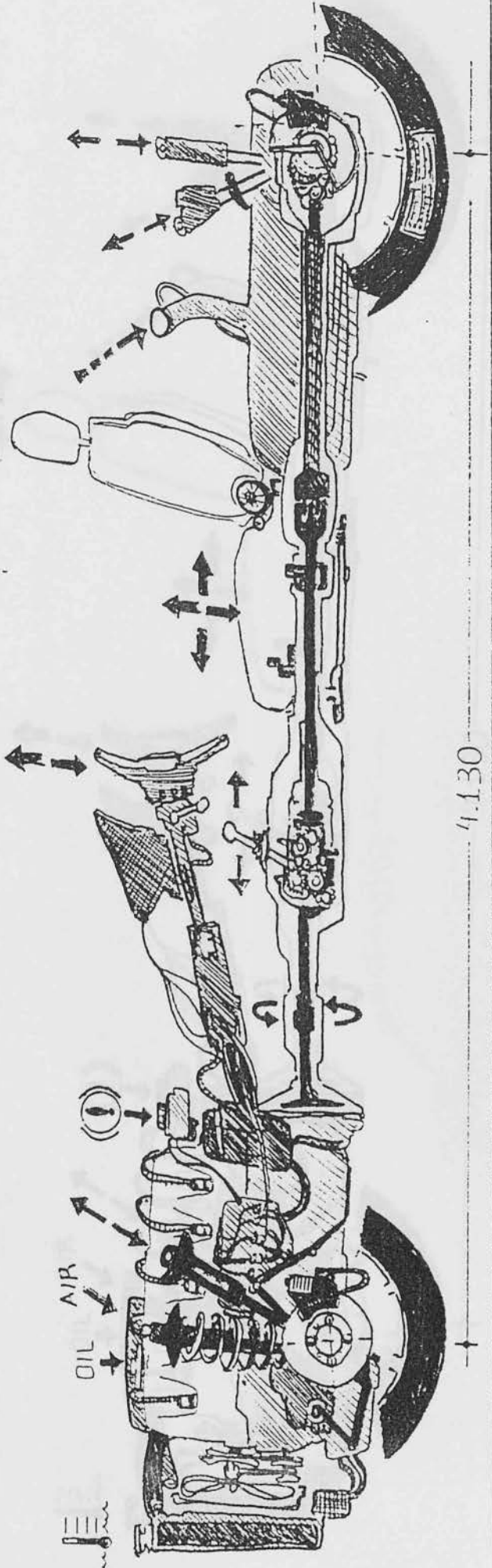
Θέμα: Πολυόροφο Γκαράζ

Σπουδαστής: Ροϊνός Γρηγόριος Αθ.

Καθηγητής: Π. Π. Θεοδωρακάκου - Βαρελίδου.

ΑΘΗΝΑ 1995

Σχεδίαση

ΚΑΛ

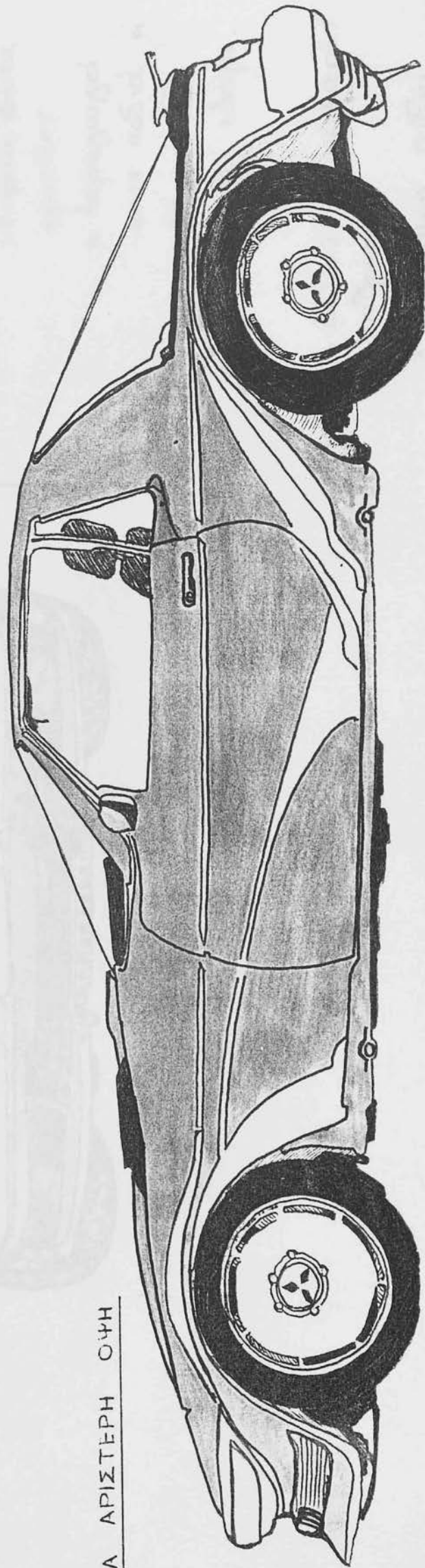
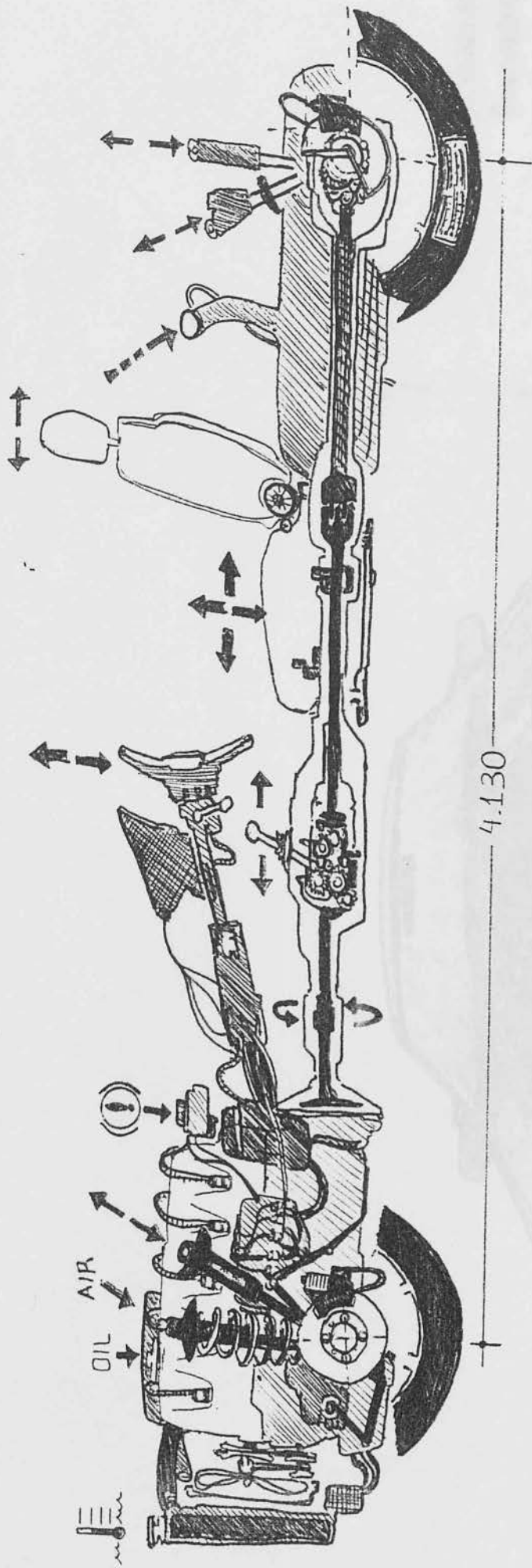
Διαστασιοποίηση Αυτοκλήτων
 ("Περιλαμβάνονται πίνακες ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ")

Επιμέλεια ή εκδόσεις:

Ροϊνός Γρηγόριος Αθ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΓΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

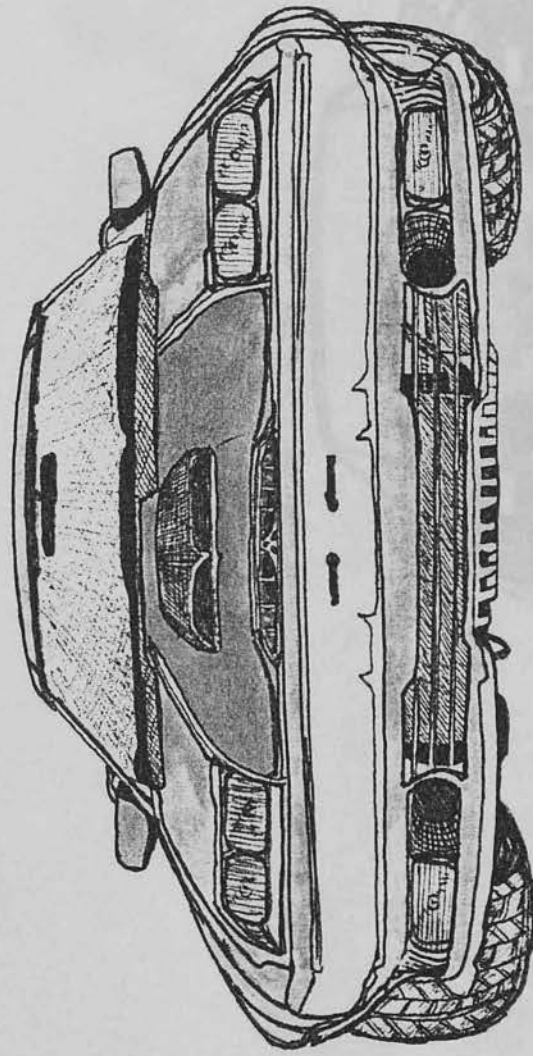
* Οι Διαστάσεις δίνονται σε (mm).

ΠΛΑΓΙΑ ΑΡΙΣΤΕΡΗ ΟΨΗ

4.130

4 750

1680

ΠΡΟΣΟΨΗ

1355

Τεχνικά

Χαρακτηριστικά

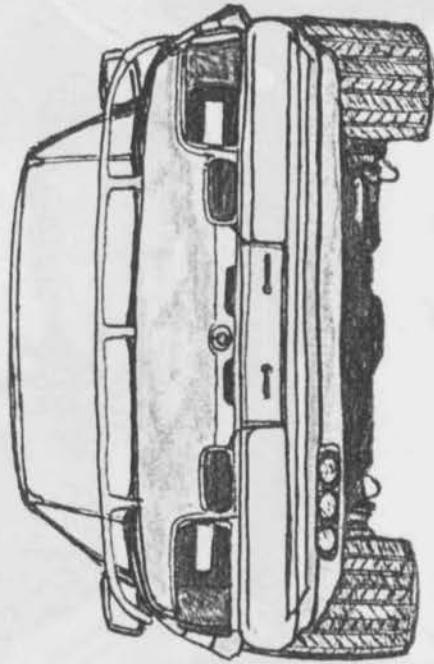
- * Φαφδοί ελαστικά 205x60x15
- * Κιτρινα φώτα εμπρός
- * Αερισωδοί βουν ποδιά ή το καπό.
- * Φιμέ τζαμι.

* Δεξιά ή αριστερός καθρέπτης

* Μεταλλική ποδιά βουν κοιλιά του οχήματος.

Τεχνικά χαρακτηριστικά

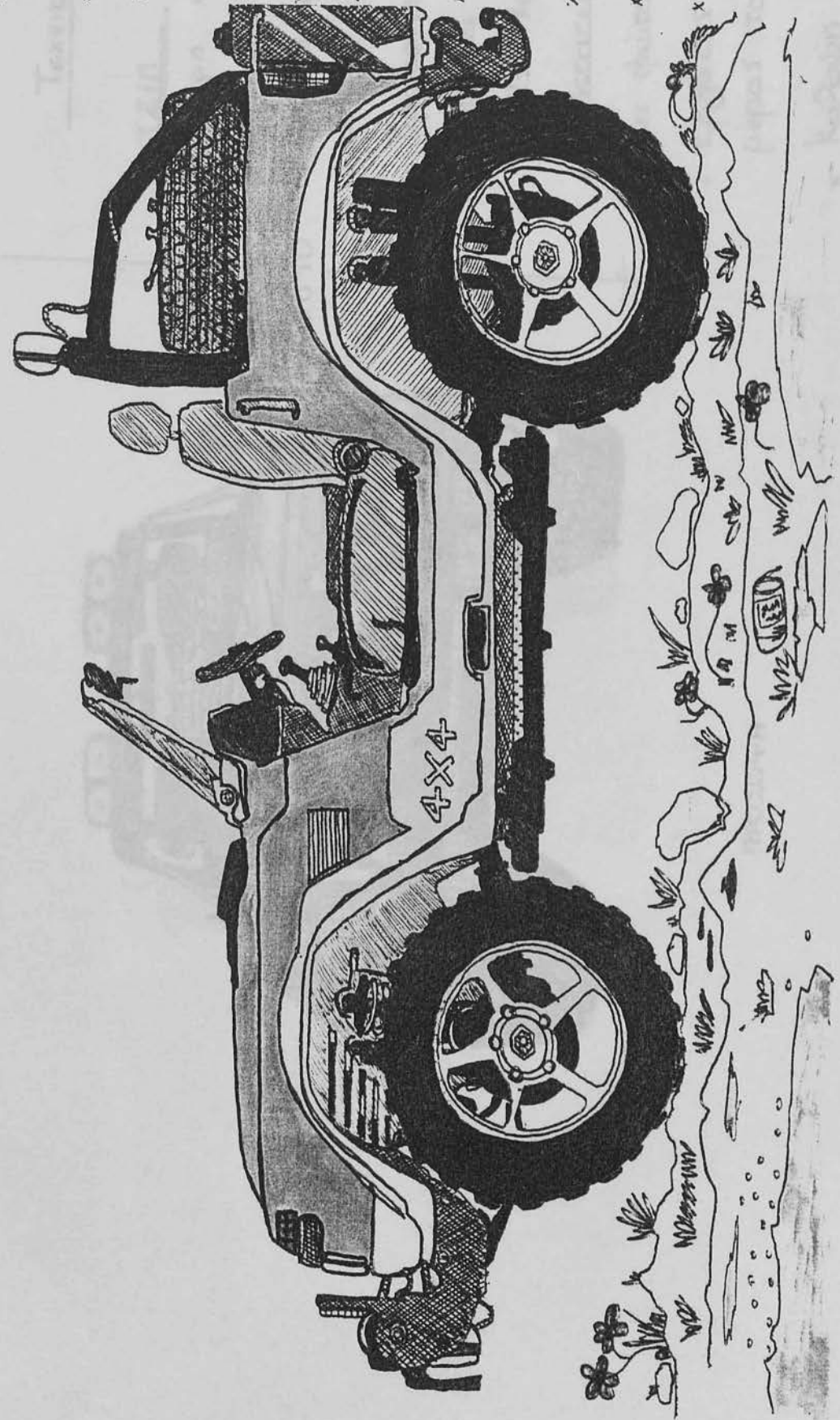
- * Πίσω αερότομή
- * Πλαστικά μέρη 600
- κρύμα του οχήματος
- * Φαρδιά ελαστικά
- 205 x 60 x 15
- * Σύνθετος κρωματισμός

ΠΙΣΩ ΟΥΤΗ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ: JEEP

- Τεχνικά
Χαρακτηριστικά:
- * Στεγνή ελασικά
  - * Προσαρτητικά φανών εμπρός-πίσω
  - * Χρωματισμός
  - * Καθαριστής
  - * Δισκόφρενα
  - * εμπρός - πίσω
  - * Πλευρικές
  - Μπαρές,
  - * Ενδειξη (4x4)
  - * Κρυφά αεραγωγοί
  - * Στεγνή ανάραυση

1640

ΠΑΛΙΑ ΟΨΗ

4030

Τεχνικά χαρακτηριστικά

ΤΖΙΠ

Πλήρη χρήση αξεσουάρ

* Υψίρες προστασίας

* Ενισχυμένη προφυλακτική

* Προβολείς ομίχλης

* Φαρδία ελαστικά

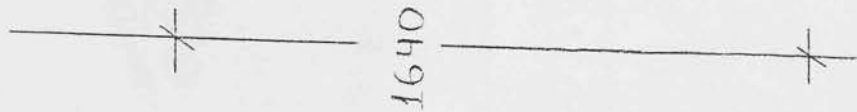
225 x 70 x 16

* Προστατευτικά ηλαίδια για φώτα πορείας

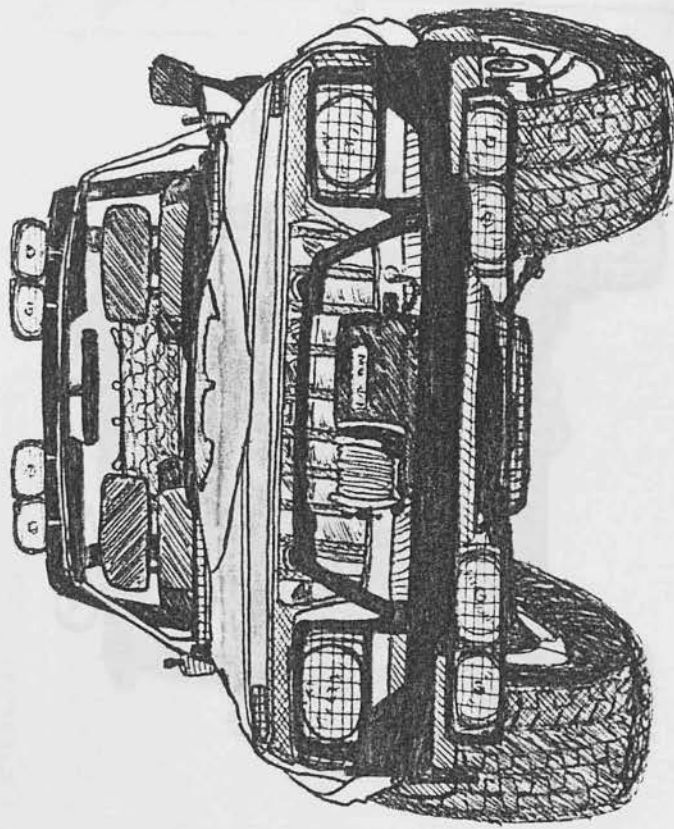
* Εργαίος στο εμπρός μέρος του οχήματος

* Καλυψη με μεταλλικές

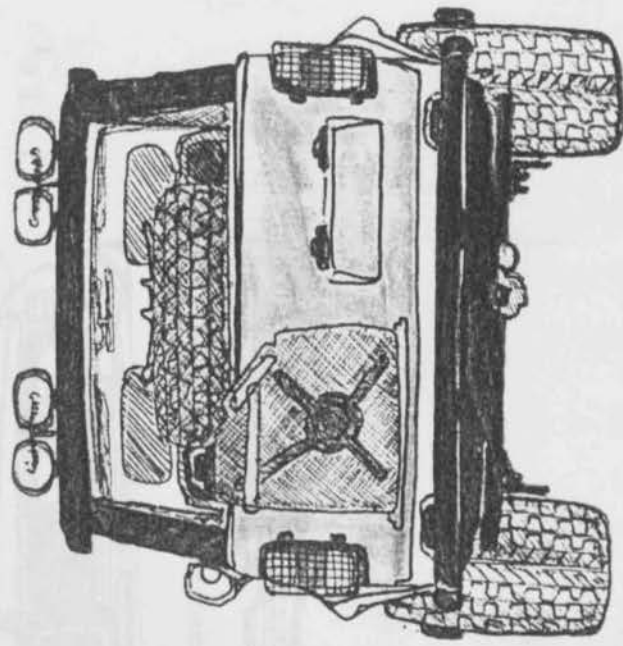
ποδιές της κοιλιάς του οχήματος.

1640

ΠΡΟΣΩΠΗ

1550

πίσω όψη

1640

ΤΖΙΠ

* Προσαρτησεται ηλιαθια (μεταλλικησ εινδουκωσ)

εσα πιωω φωτωα

* Ενδουκωμενη προαρωα-κτηρα.

* Μεταλλικωσ δοκωω

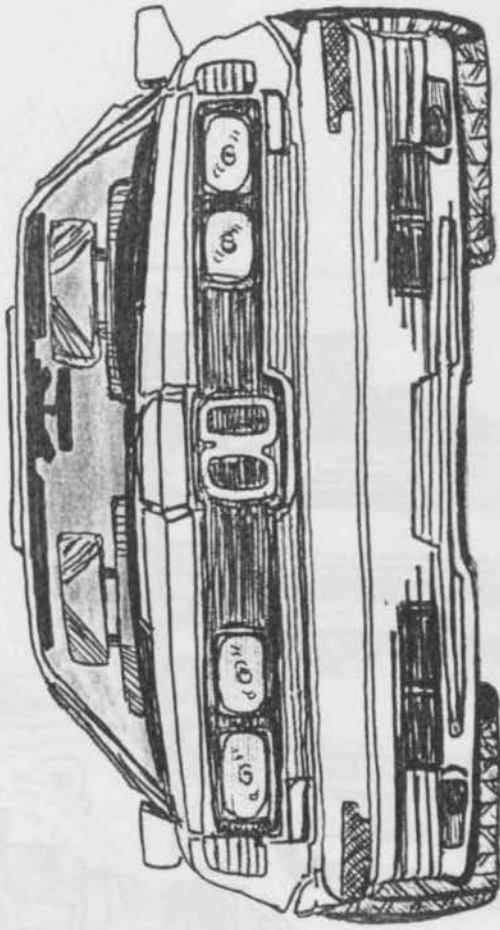
δωα (υρωα) εσα πιωω μερωσ του οχηματοσ.

* Ελαστωα πιωω

925 x 70 x 16

* Κοταδωρωσ

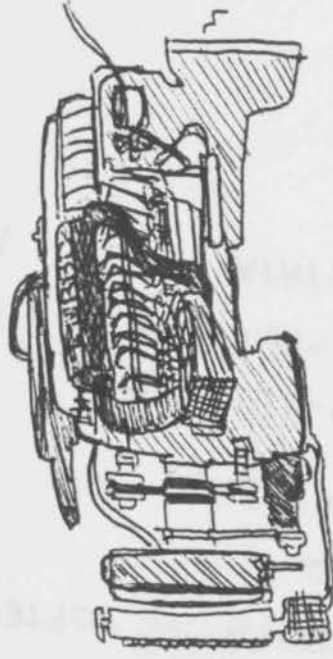

1315

BMW 3.25 T

ΠΡΟΣΩΠΗ

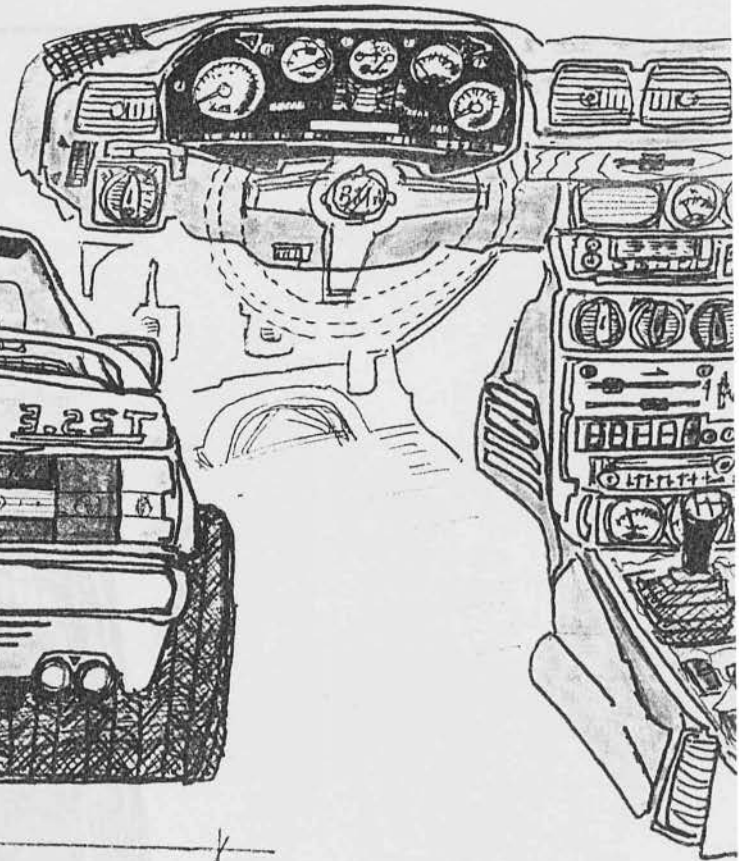
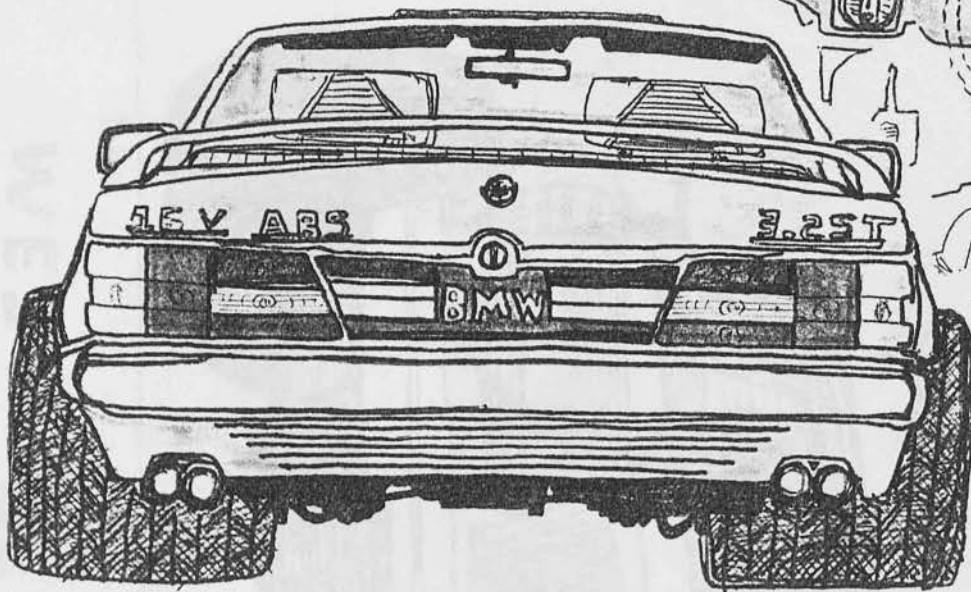
1700

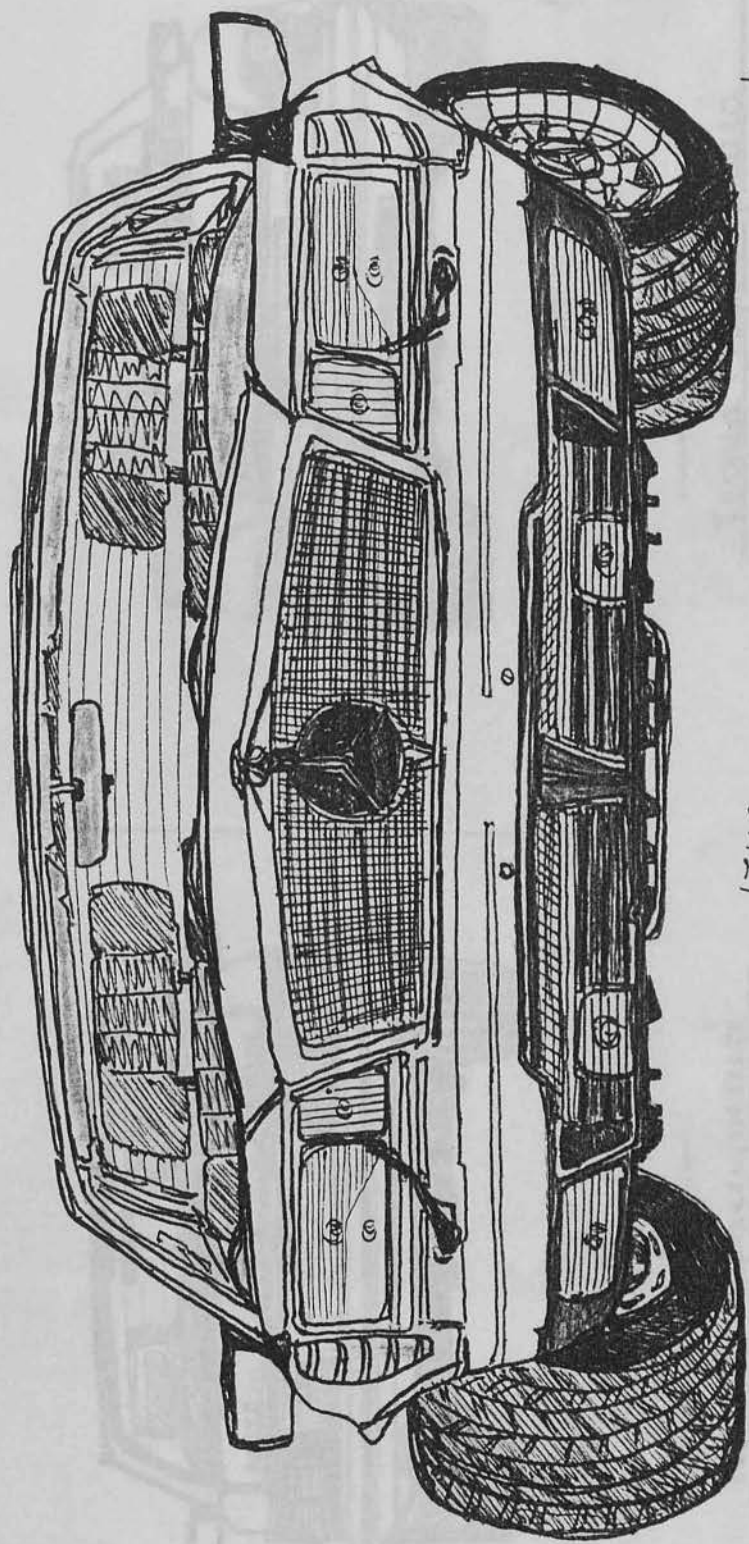
ΚΙΝΗΤΗΡΑΣ V16

Τεχνικά χαρακτηριστικά

- * Κινητήρας πόλλων βελτισέων.
- * Πολλοί αεραγωγοί σαν ποδια
- * Συνδέται χρωματισμοί.
- * Φαρδια ελασता 225x60x15
- * Φιξε τάρια, Οροφή.
- * 250 HP, 0-100 4.5" sec
- * Τεθική ταχύτητα 250 km/h.
- * Προφυλακτικές μεταλλικές.

BMW 3.25 T
 HP 520
 ΤΑΧΥΤΗΤΕΣ Ε + R
 ΒΥΡΕΣ 2
 ΕΛΑΣΤΙΚΑ MICHELIN MXV 225 ^{πίσω} _{μπρός}
 ΣΥΣΤΗΜΑ ΑΝΤΙΜΠΛΟΚ (ABS) 205
 " ΑΝΤΙΣΠΡΙΝΑΡΙΣΜΑΤΟΣ (SQM)
 ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΠΑΡΑΘΥΡΑ Κ' ΠΟΡΤΕΣ
 AIR - CONDITIONER
 ΥΔΡΑΥΛΙΚΕΣ ΑΝΑΡΤΗΣΕΙΣ ΜΕ Η/Υ
 ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ 0-100 km/h ΣΕ 3,2⁴⁴ sec
 ΑΠΟΣΤΑΣΗ 0-1000 m ΣΕ 6,8⁴⁴ sec
 ΤΕΛΙΚΗ ΤΑΧΥΤΗΤΑ 285 km/h

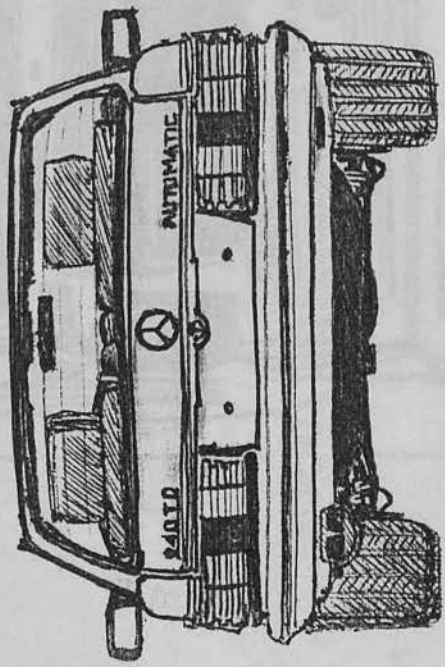
1435

1740

WEST GERMAN

ΒΑΦΗ - ΑΞΕΖΟΥΑΡ - ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ
ΖΑΝΤΕΣ - ΛΑΣΤΙΚΑ - ΜΑΣΚΕΣ
ΟΡΟΦΕΣ - ΕΣΩΤΕΡ. ΧΩΡΟΙ

Franklin

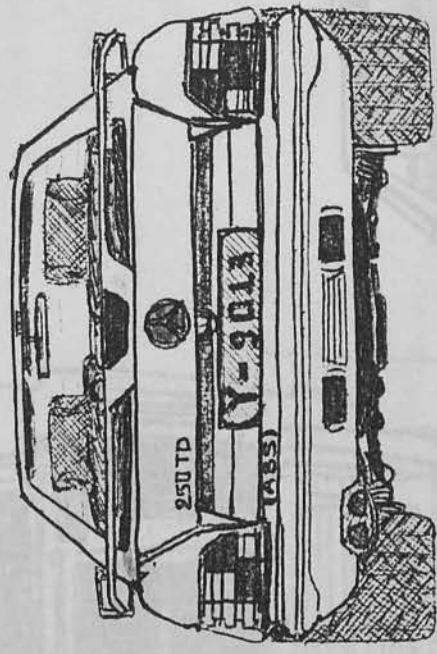
1450

1740

ΠΙΣΕ ΟΨΗ

Τεχνικά χαρακτηριστικά:

- x Φαρδιά ελασικά 205x55x15
- x Προφυλακτήρες μεταλλικοί (χρωμιοί).
- x Δεξιάς ή αριστερός καθρέπτης.

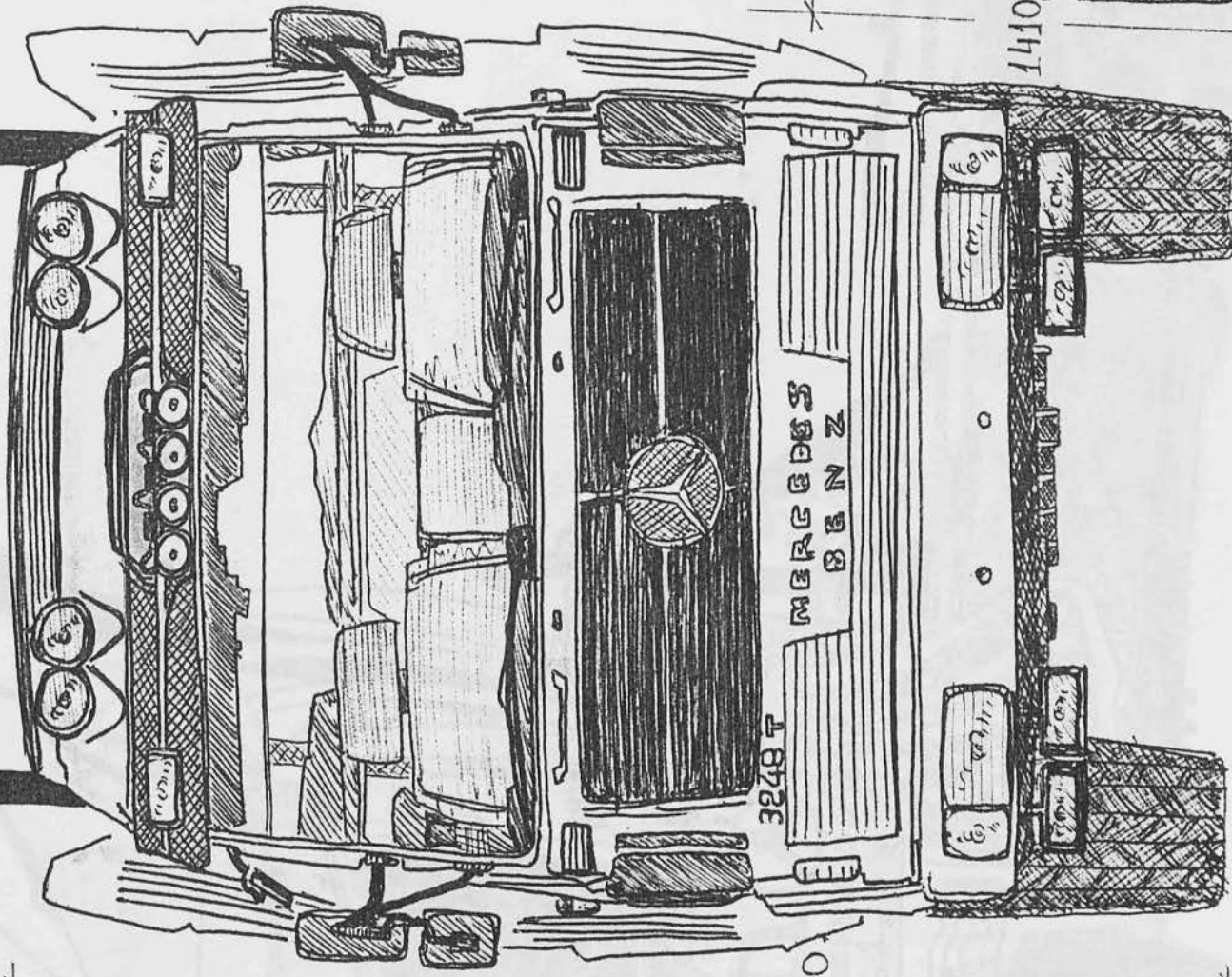
1425

1740

ΠΙΣΕ ΟΨΗ

Τεχνικά χαρακτηριστικά

- x Φαρδιά ελασικά 225x55x15
- x Προφυλακτήρες από συνθετικό υλικό.
- x Πίσω πίστα ομίχλης ετών ηραβυδατώσει.
- x -11- Διακοσμητικά και δυο καθρέπτες.

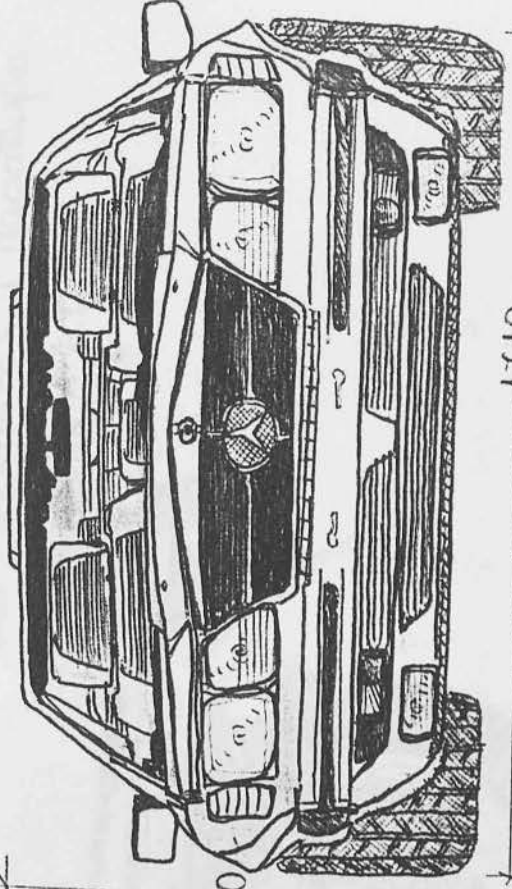

3150

1950

324B T

ΠΡΟΣΩΨΗ

1410

1410

190E

2.8x16V

ΠΡΟΣΩΨΗ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

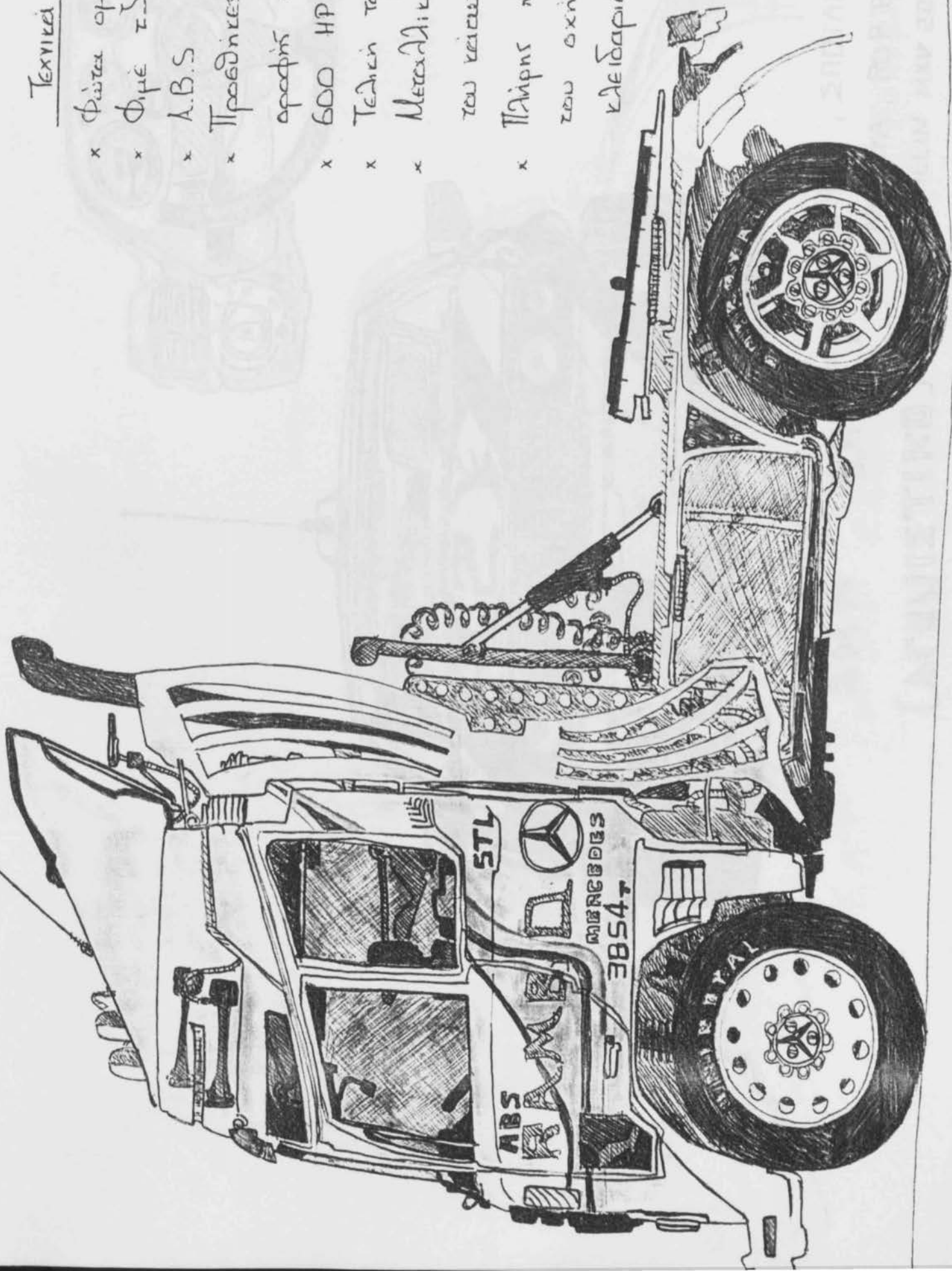
MERCEDES BENZ

324B T = 190E 2.8x16V

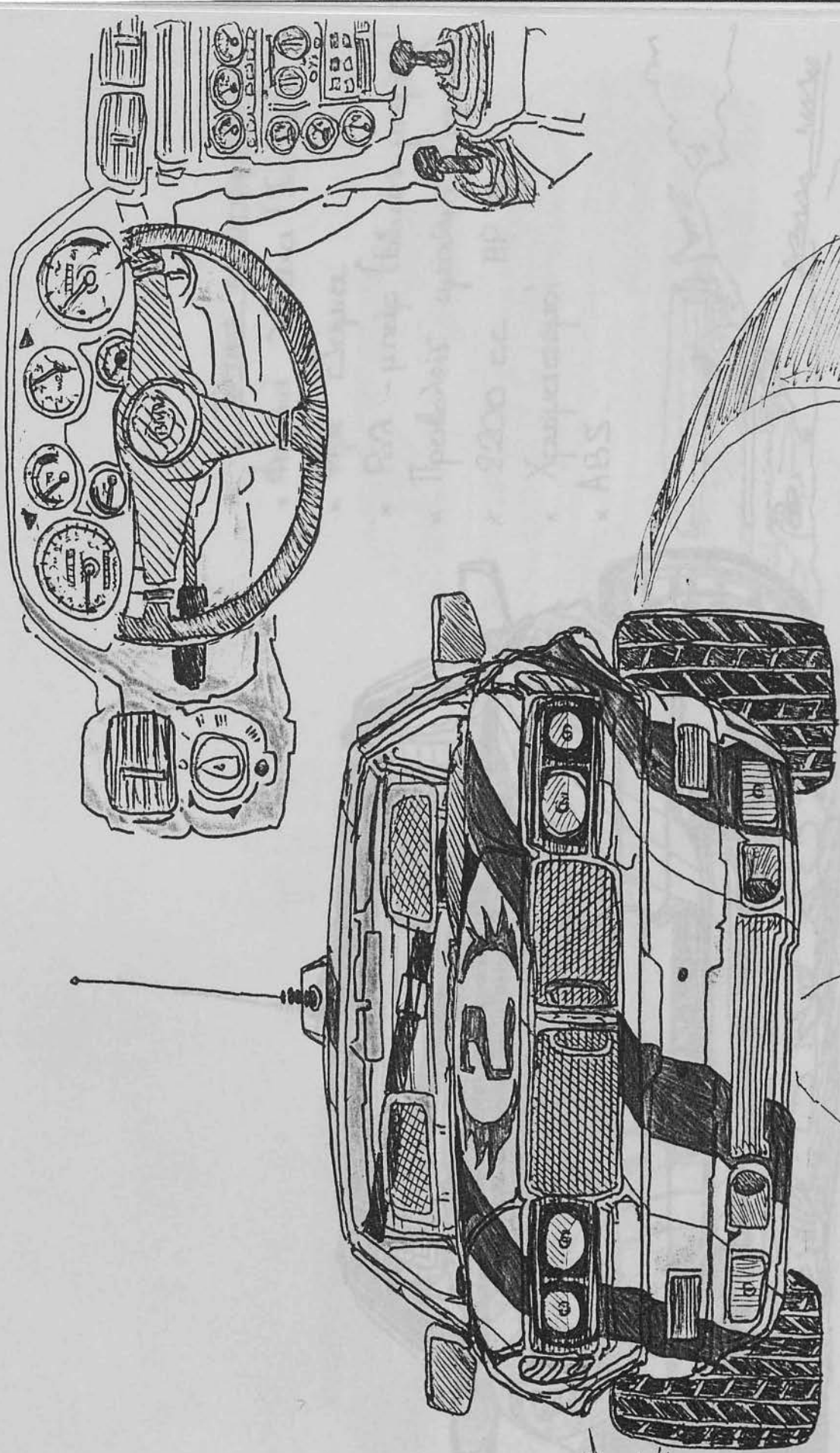
Neo Mercedes

Τεχνικά χαρακτηριστικά

- x Φώτα ομίχλης (κιτρινα)
- x Φιμέ τ.Σίμια
- x A.B.S
- x Προδניות αέσουαρι
- οραφής του πλευρικά
- x 600 HP
- x Τελική ταχ. 190 km/h
- x Μεταλλική καλύματα
- του κίτω μέρους.
- x Πάμπς ηλεκτρική κάλυψη
- του οχήματος (παράθυρα,
- κλειδαριές κ.α.ο)

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

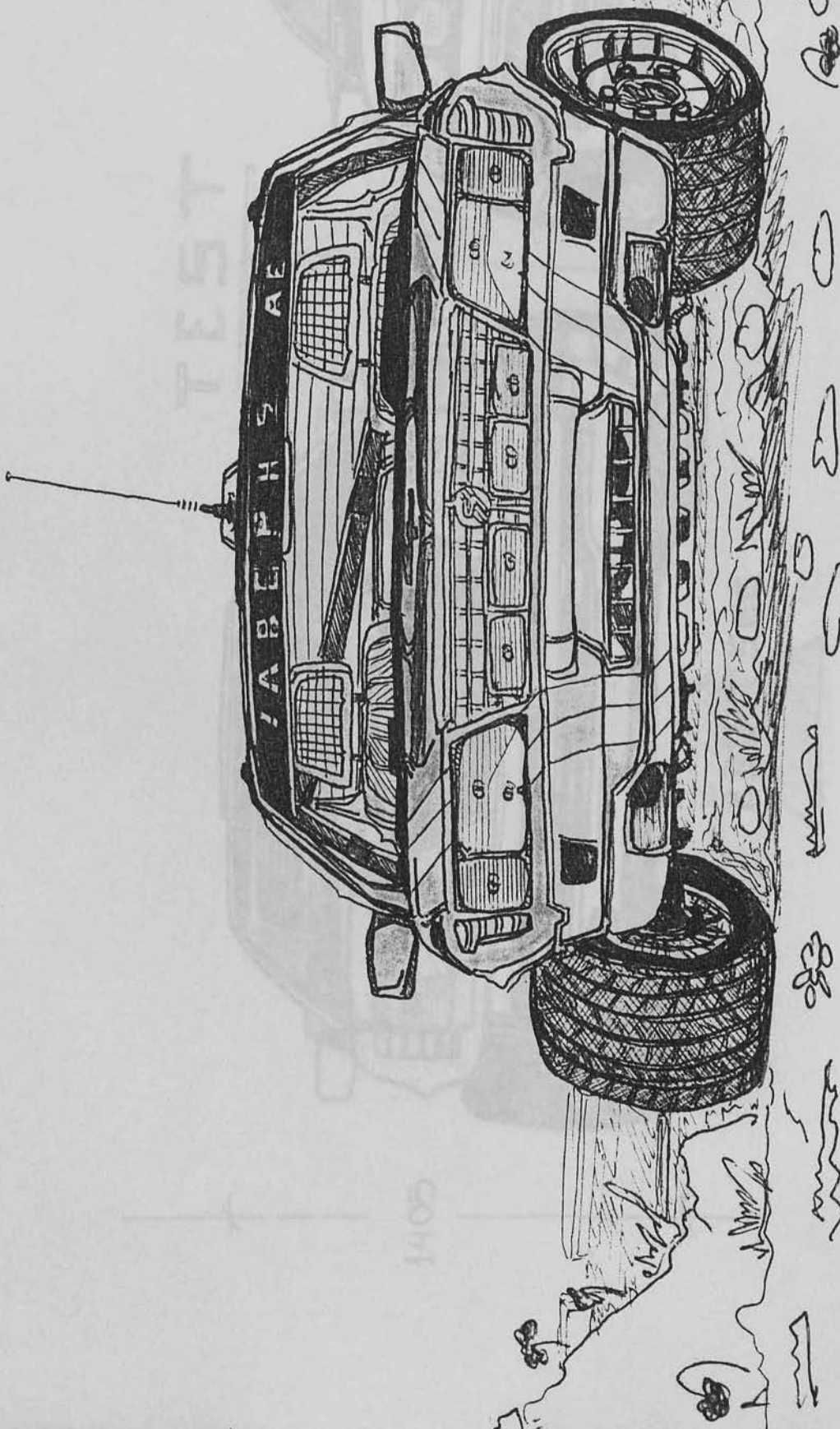
BMW 3.25 T

[ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ]

[ΒΑΦΕΣ, ΣΠΩΤΙΛΕΡ, ΖΑΝΤΕΣ,
ΛΑΣΤΙΚΑ, ΡΟΡ ΒΑΡ, ΒΑΚΕΤ,
MICHELIN ΜΧV 225]

Τεχνικά χαρακτηριστικά

- * Φαρδιά λάβεια (Σέρβια)
- * Φίλε ζάμια.
- * Ρολ - μπάρ (επίδες μπρες)
- * Προβολείς αμύδης (κιτρινα)
- * 2200 cc HP 210
- * Χρωματισμοί
- * ABS.

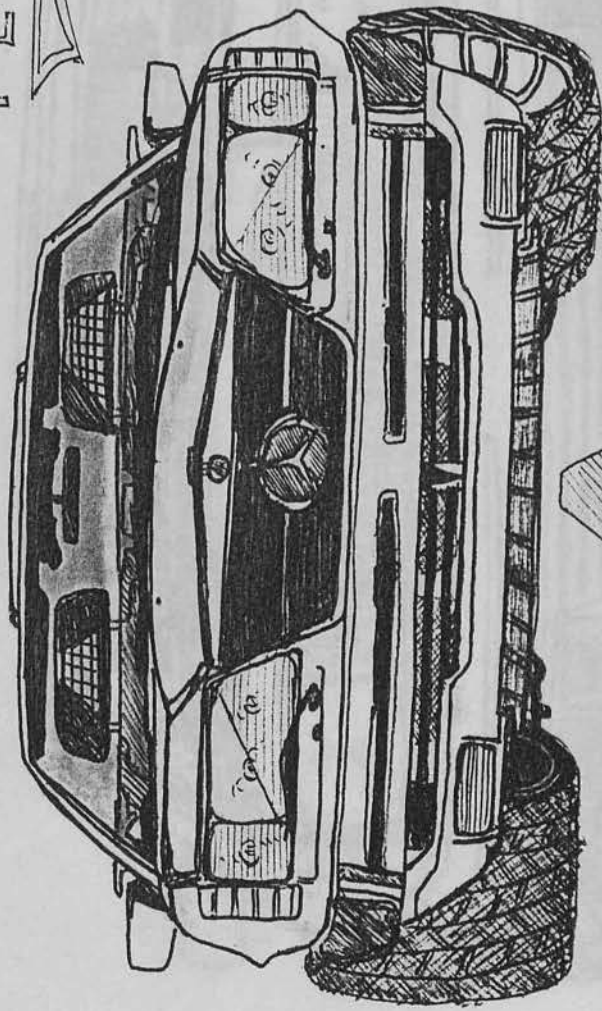

SEAT TURBO 2200s (ΑΓΟΝΙΣΤΙΚΟ)

Handwritten signature

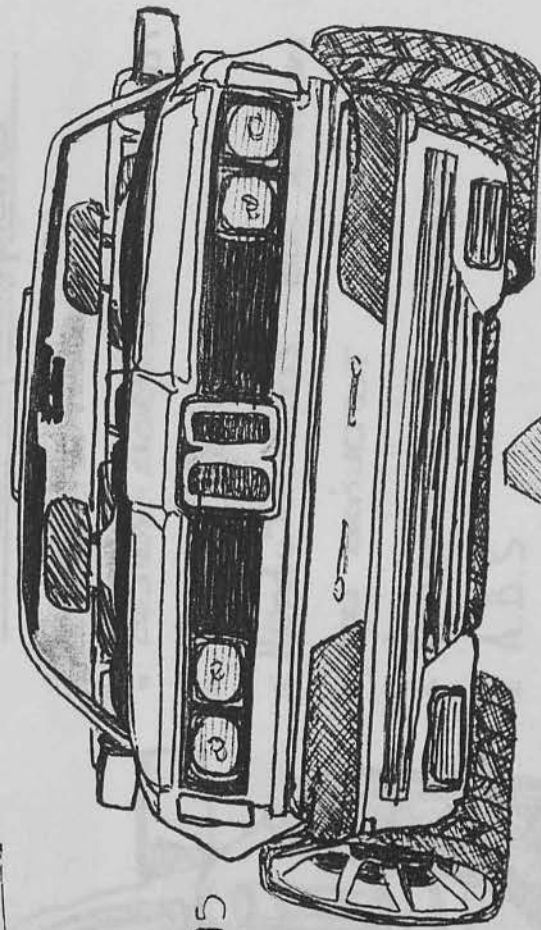

TEST

1405

230 T.5EC

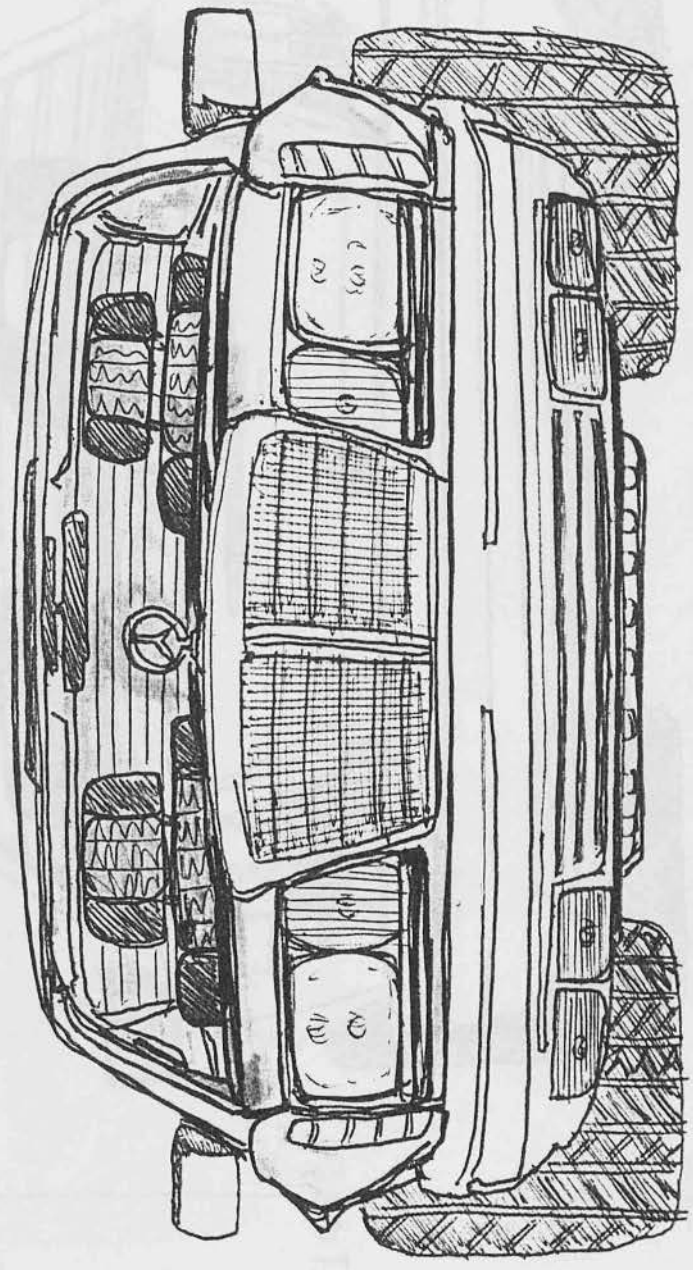
1395

3.23 T

BMW

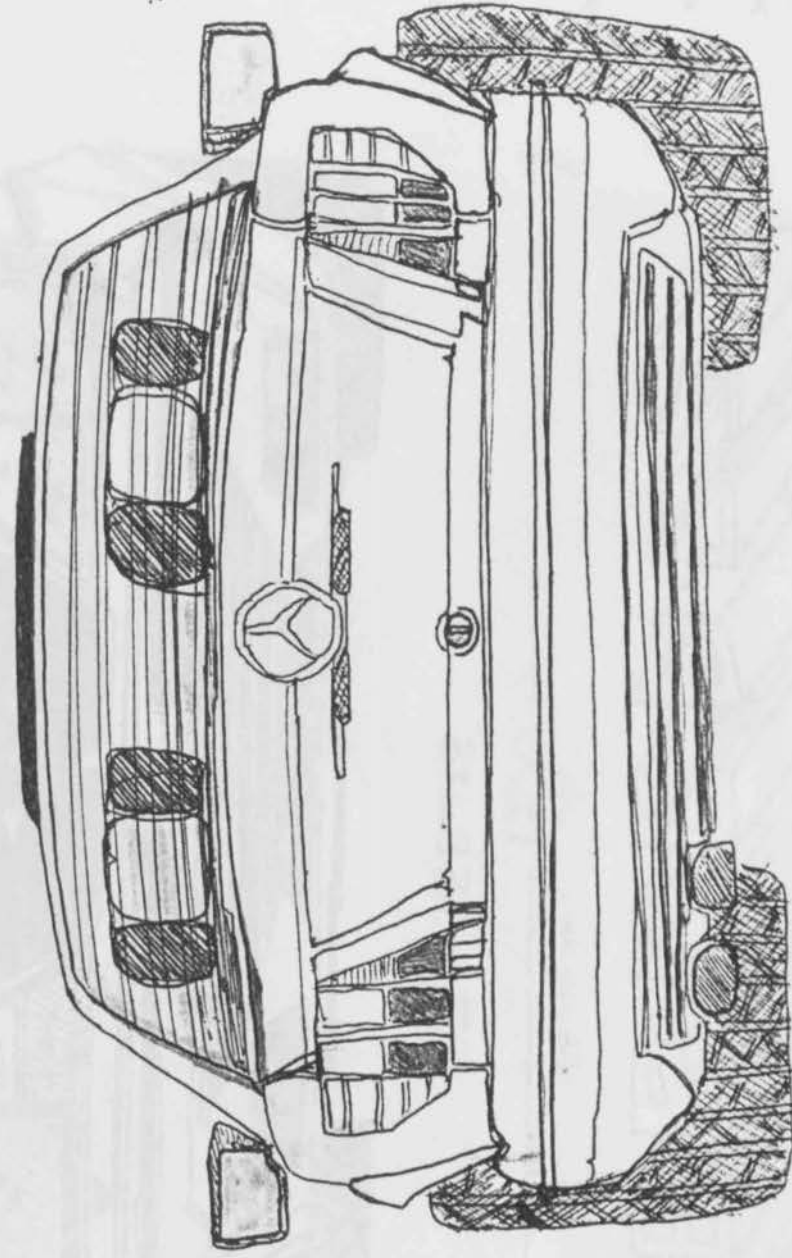
Τεχνικά χαρακτηριστικά

- x Φαδίδι ελασικά
- x Δελφίνος - αριστερός ταξιδιάρης
- x Φινέ τζαίνα
- x Προφυλακτήρας οπίσθια καλώδια του οχήματος
- x Διακοσμητικά καλώδια
- x A.B.S
- x 4matic
- x S.R.S
- x Οοοοοή ηλ/λή
- x 0-100 4.2 sec
- x Ταχ. max. 300 km/h

ΠΡΟΣΟΨΗ

560 SEC T 4matic

1425

ΠΙΣΤΟ ΟΨΗ

S60 SEL T 4matic

1740

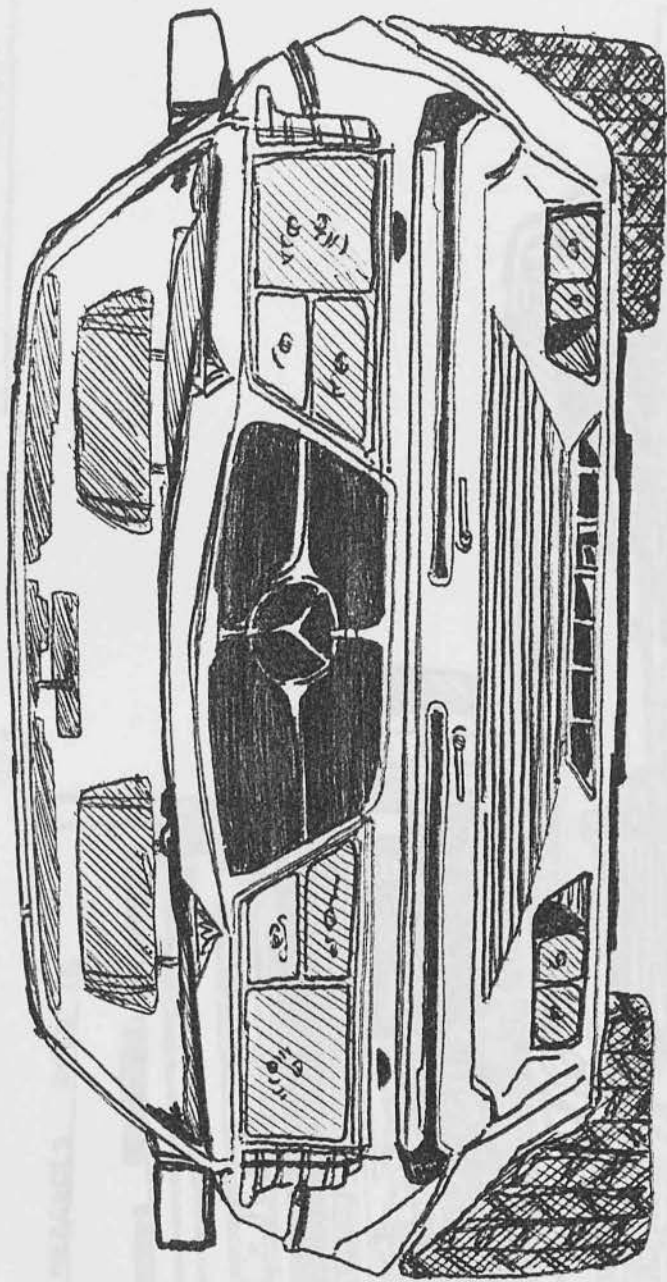
Τεχνικά χαρακτηριστικά

- * Φαρδιά ελαστικά
- * Δείξις-αριστερός καθρέπτης
- * Φίλετ τζαμιά
- * Προβολοακτίνας 600
- * Χρώμα του ασημένιος
- * Διακοσμητικά χρώμια.
- * A.B.S
- * 4matic
- * S.R.S
- * Ηλεκτρική οροφή

* 0-100 4.2 sec.

* Τελική ταχ. 300 km/h.

1410

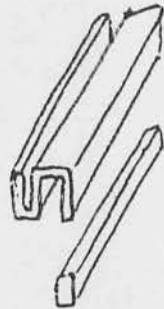

5 - 126712

1750

MERCEDES

126

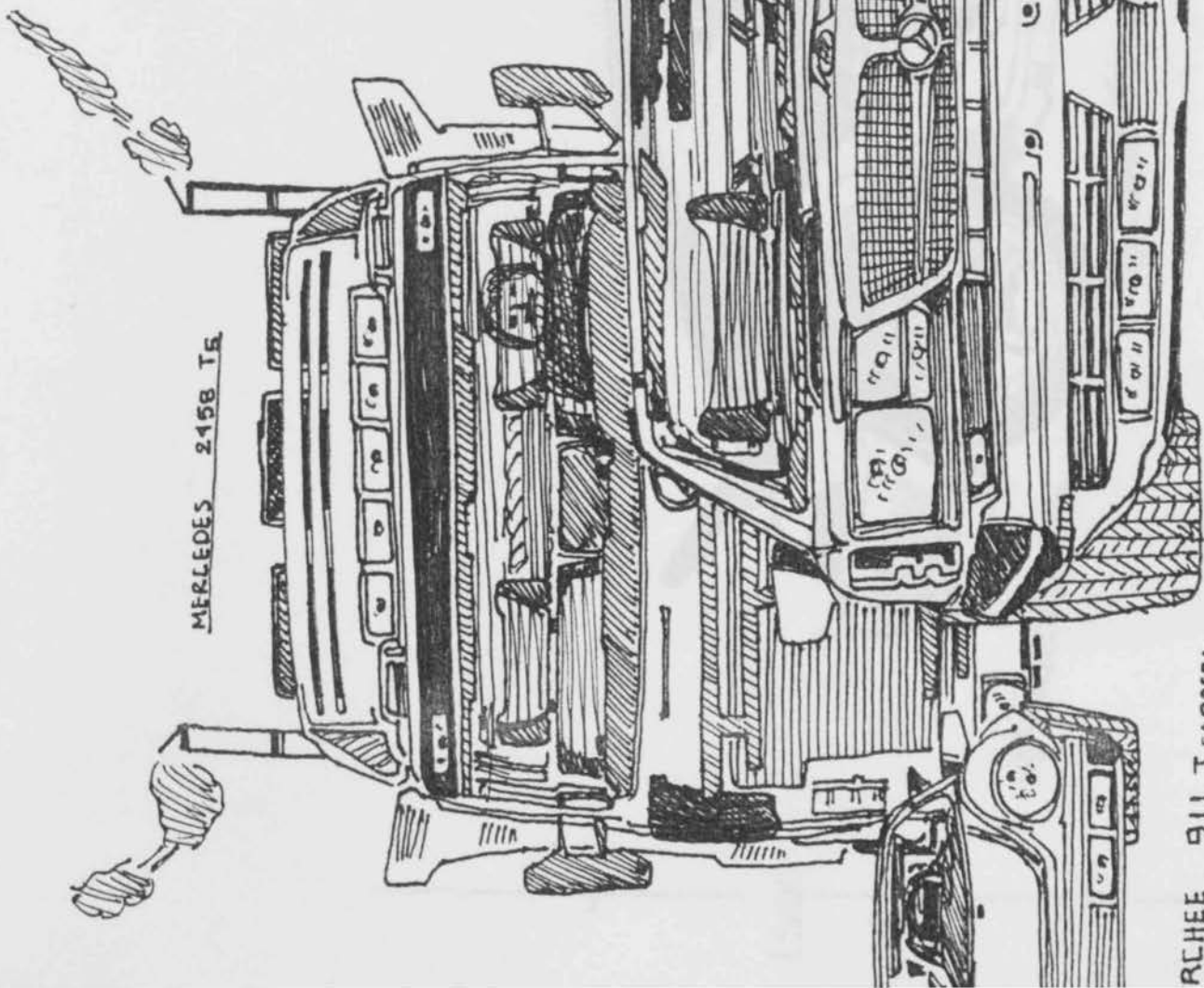

Τεχνικά χαρακτηριστικά

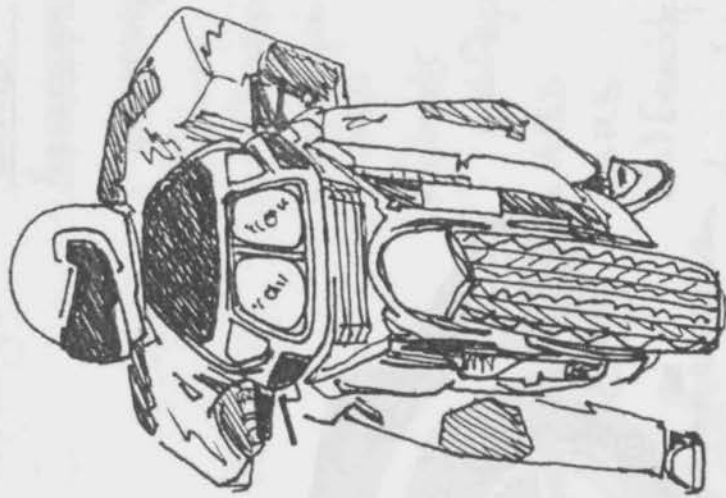
- * Νέα μοτέρλο.
- * Νέα Βελτιωμένη μίστρα
- * Φανοί με ερηνάα
- κατόντρα
- * Νέα μορφή προφυλακτώ-
    ρωα.
- * Φαρδιά ελασικά.
- * A.B.S
- * S.R.S
- * 4 matic.
- * 0-100 4.0 sec
- * Τελικ. ταχ. 320 km/h.
- * HP 380

ΟΥΕΙΣ ΝΕΟΝ ΜΟΝΤΕΛΟΝ.

MERLEDES 2158 TR

SCHEE 911 T CARREIRA

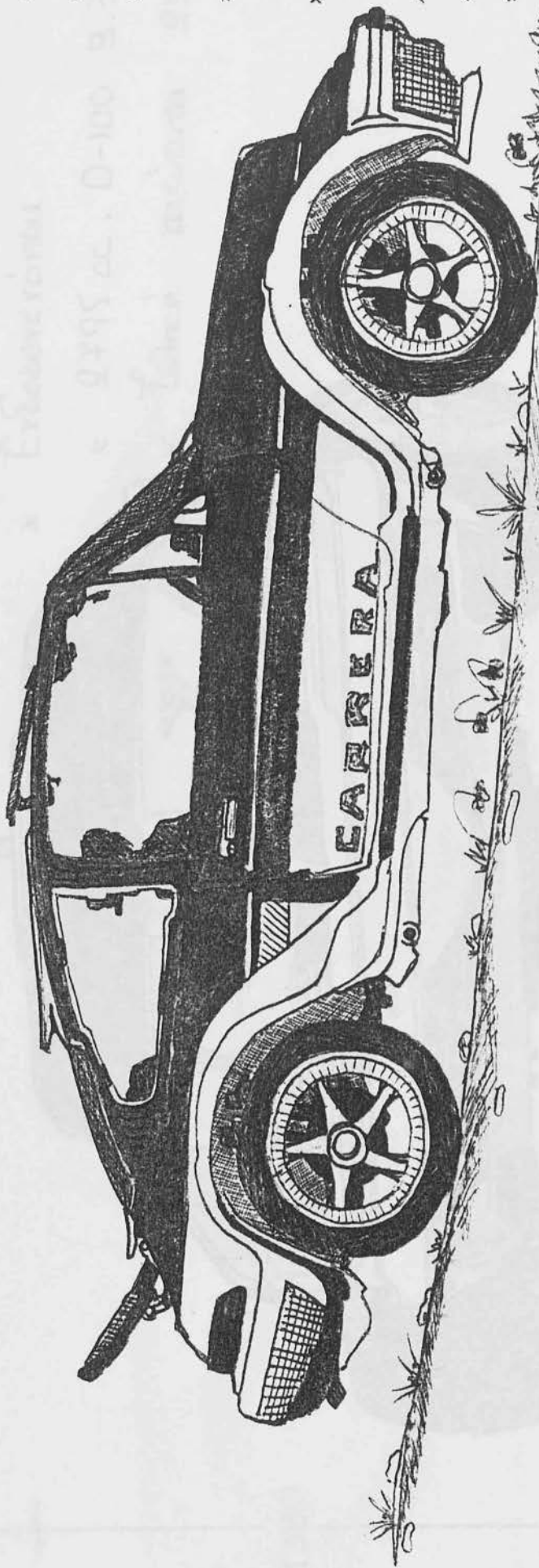

MERLEDES 125 360 SEL I

KAWASAKI 1100 STG

by Gregory

1300

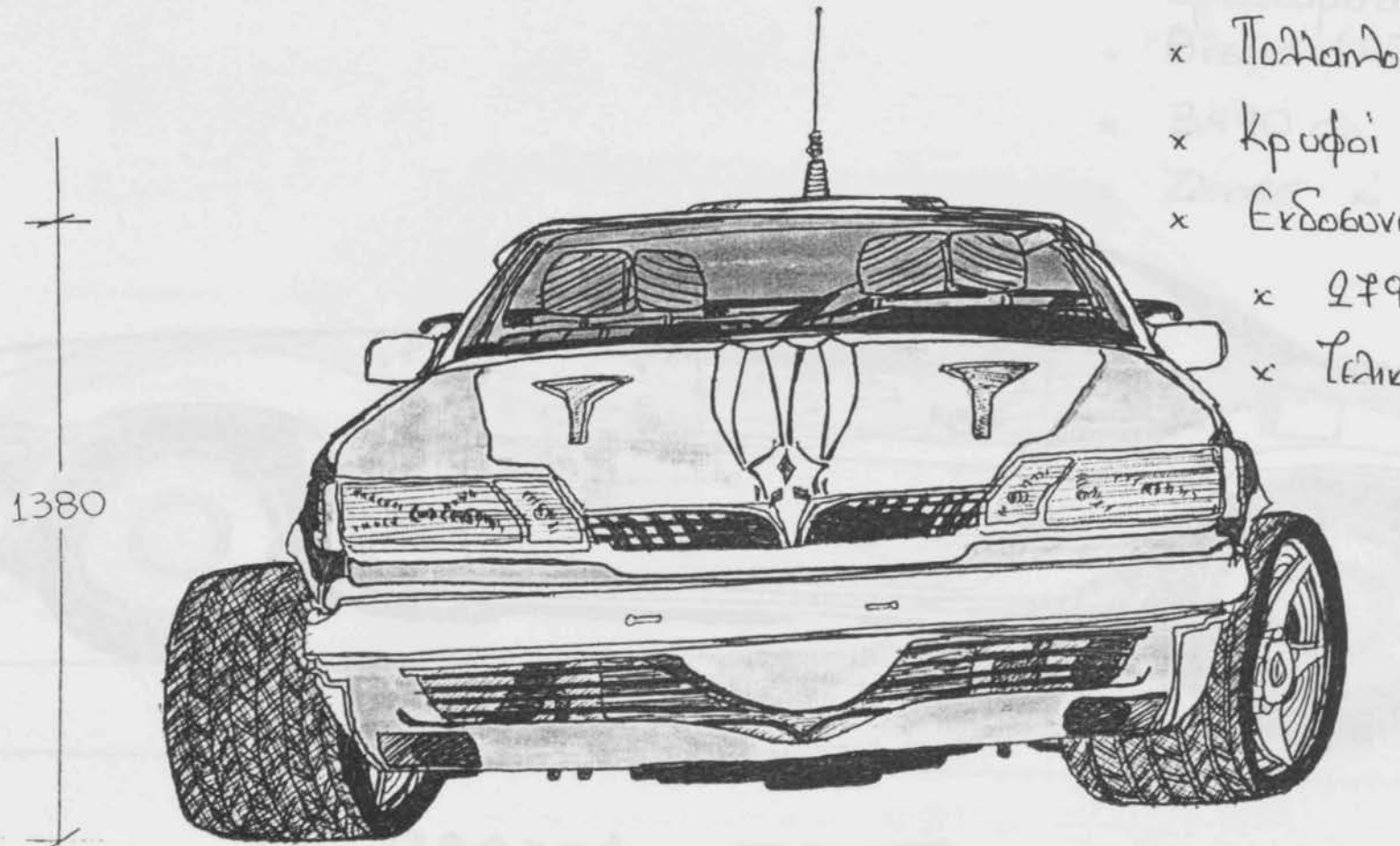
Τεχνικά
Χαρακτηριστικά

- * Χρωματισμός
- * Ζάντζες αλυσινίου
- * Αεροαπώθηση
- * Εμπρός ενσίδηρο
- * ABS
- * SRS
- * (4) Ενεργητικά
- * διπλή τελειότητα
- * Ανοιχτόχρωμο σπορ

4245

Τεχνικά χαρακτηριστικά

- x Αγωνιστική έκδοση
- x Φιμέ ζίσια.
- x Φώτα σε κίτρινη απόχρωση
- x Ζάντες - λάσικα βαρδιά.
- x Πολλοί χρωματισμοί
- x Κρυφοί αεραγωγοί.
- x Εκδοιοενόηυ.
- x 2795 cc. 0-100 3.3" sec
- x Τελική ταχύτητα 220 km/h

1380

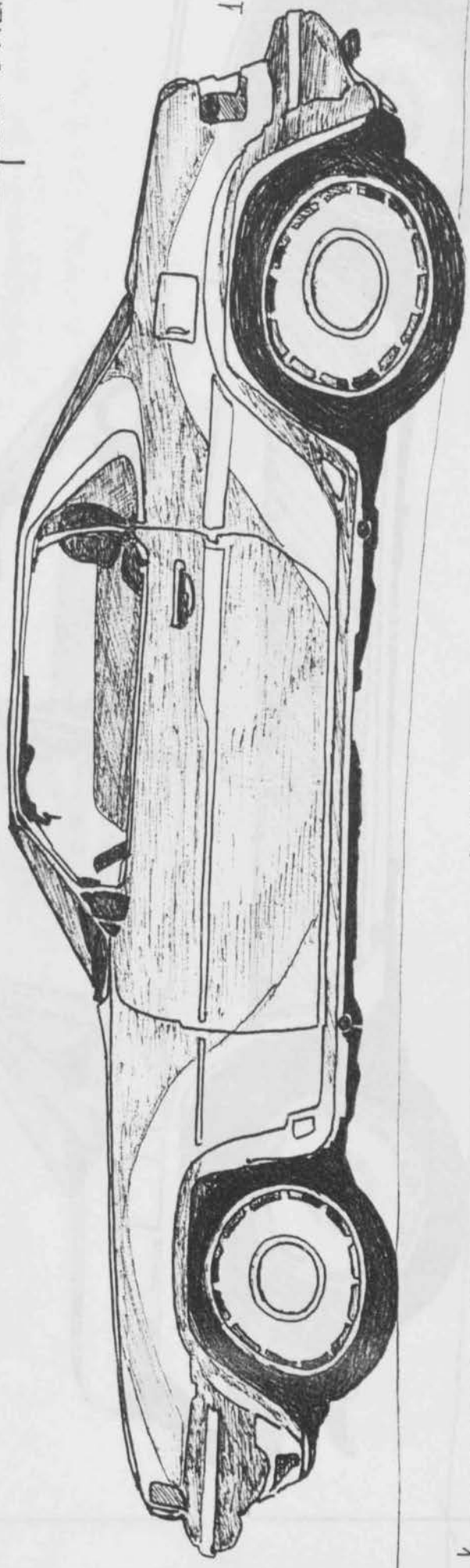
DRG

1730

MITSUBISHI	TURBO	2800
	HP	340
	KINHZH	"4x4"

Τεχνικά χαρακτηριστικά

- * Φιλε ζάμπια
- * Πολυαξονικός συνδιασμός σε κομμάτια αμαξώματος.
- * Προβολοειδείς στο χρώμα του αμαξώματος.
- * Θέσεις (4), πόρτες (2) + (1)
- * 3490 cc. 0-100, 4.3" sec. • 290 km/h
- * Ζάντες ή δοκιά ελαστικά χαμηλού * τιποδιά.

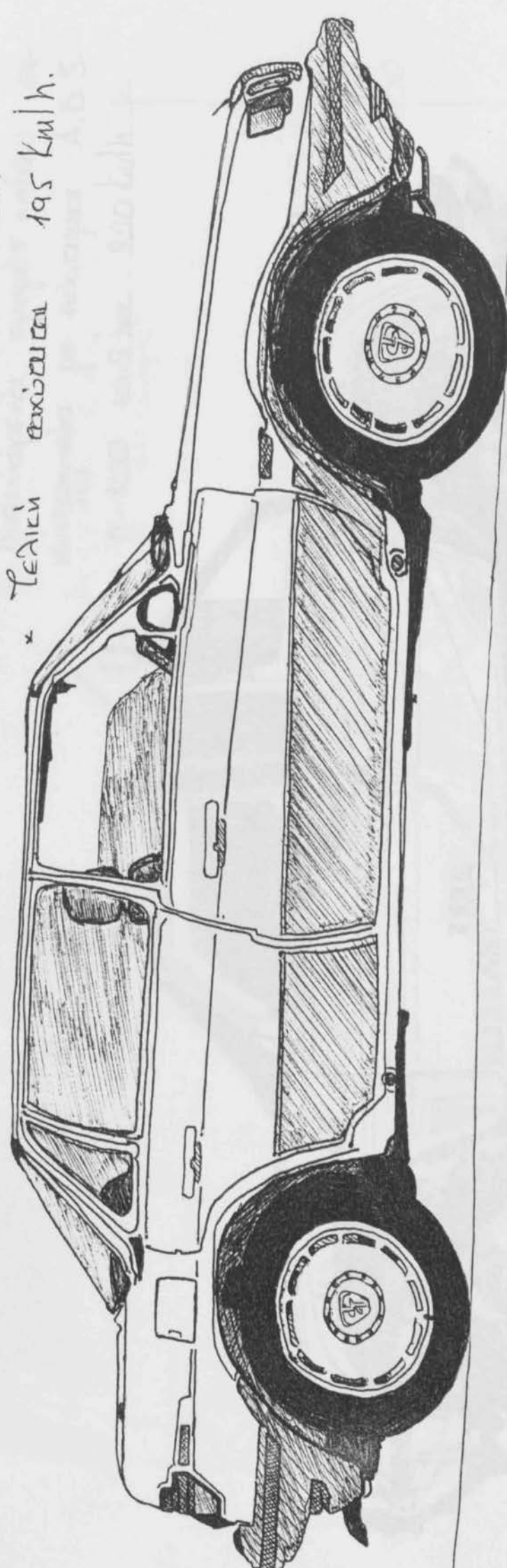
4435

BMW 735i
3500 cc

Τεχνικά χαρακτηριστικά

- x Προφυλακτήρες αλυσίδας υακινθ.
- x Φιμέ ελαίμια
- x Πλευρικά διακοσμητικά ενδεικτικά μέτρα.
- x Σάρες νέου τύπου
- x Διογκωμένα δακτύλ.
- x 1795 cc. 0-100 9.9"sec.
- x Τελική ταχύτητα 195 Km/h.

1425

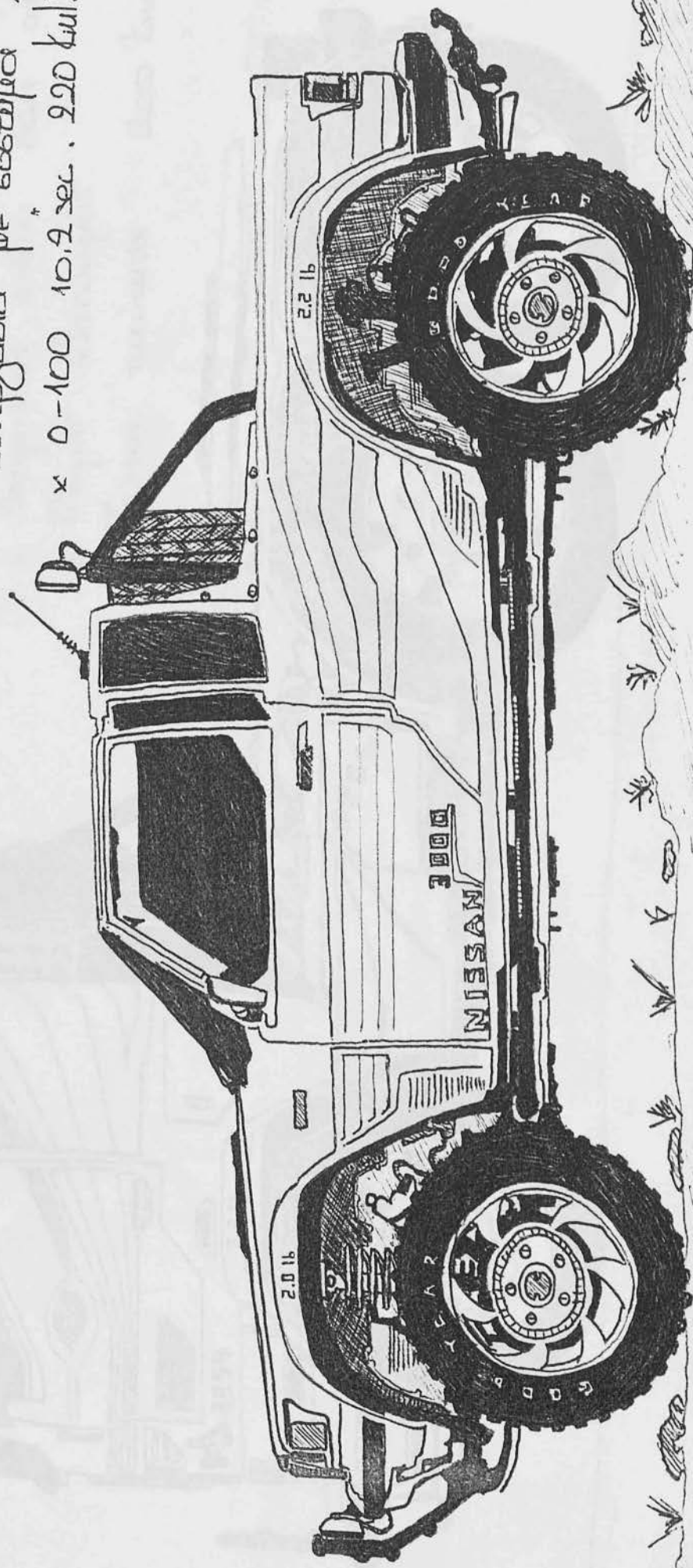
4710

MERCEDES 125 E
1800 cc

NISSAN 3000

Τεχνικά χαρακτηριστικά

- x Μηχανή εμπρός - νέου - σχέδια.
- x Περίσθια στο χώρο διαπόρευσης
- x Εξοπλισμένες αναρτήσεις.
- x Κινητήρας 2989 cc
- x Φιμέ ελαίρια.
- x Διακόπτερα εμπρός - νέου σε
- συρραγεία με σύστημα A.B.S.
- x 0-100 10,2 sec. 220 km/h

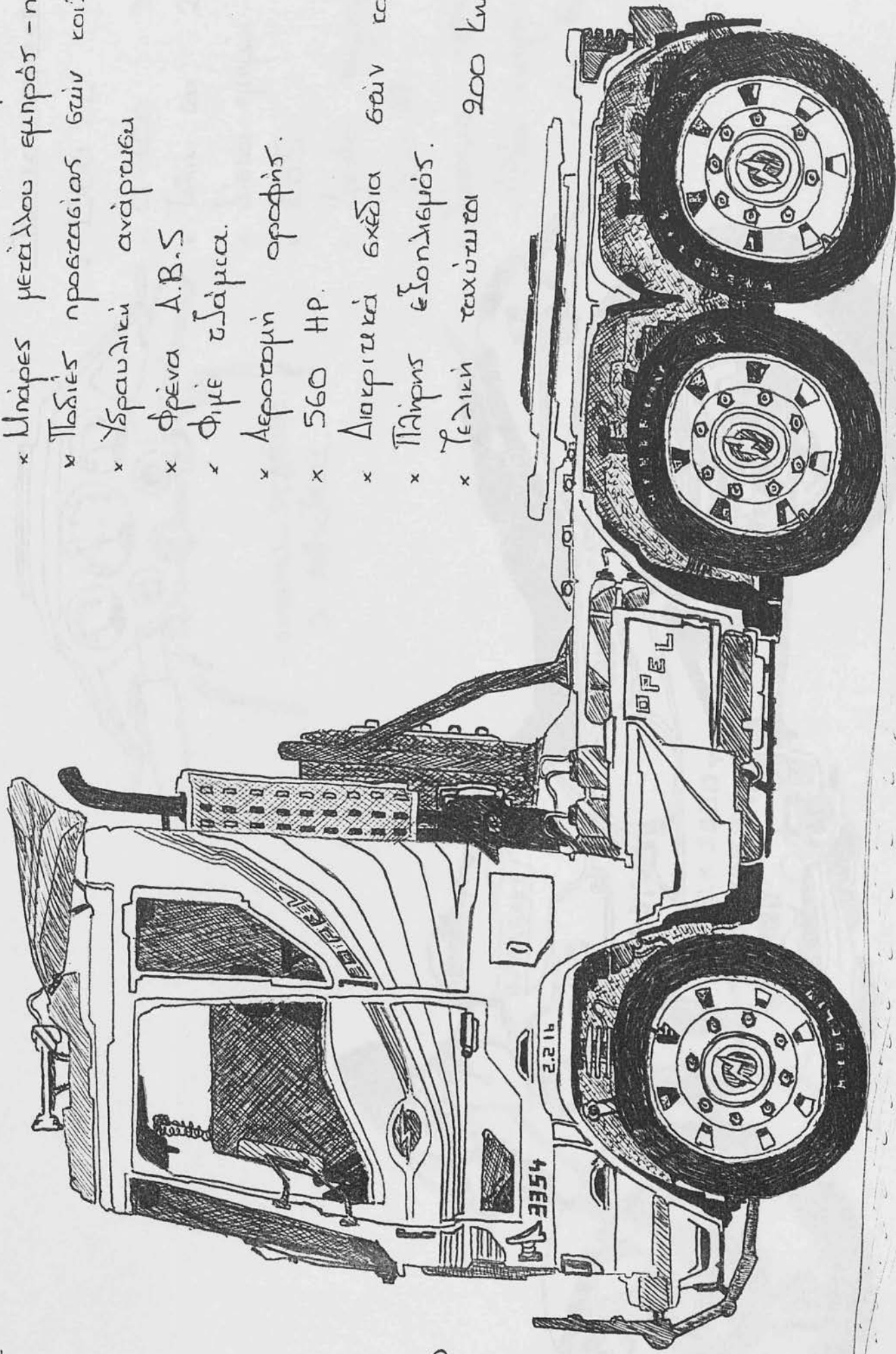

1850

Τεχνικά χαρακτηριστικά OPEL

Τεχνικά χαρακτηριστικά.

- x Υάρες μετάλλου εμπρός - πίσω
- x Πλατφόρμα προστασίας σών κοιλιά.
- x Υδραυλική ανάρτηση
- x Φρένα A.B.S
- x Φιλέ πλάγια.
- x Αεροτομή οροφής.
- x 560 HP.
- x Διακριτικά σχέδια σών ταμνύνα.
- x Πλαϊνός εξοπλισμός.
- x Τεχνική ταχύτητα 200 km/h

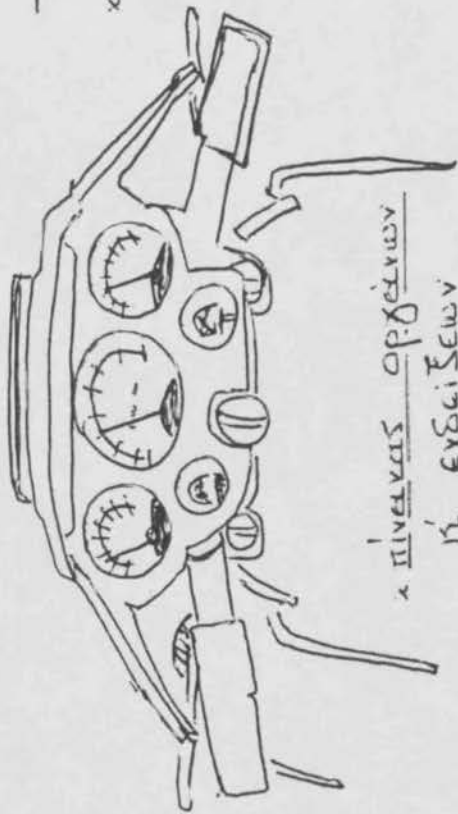

3180

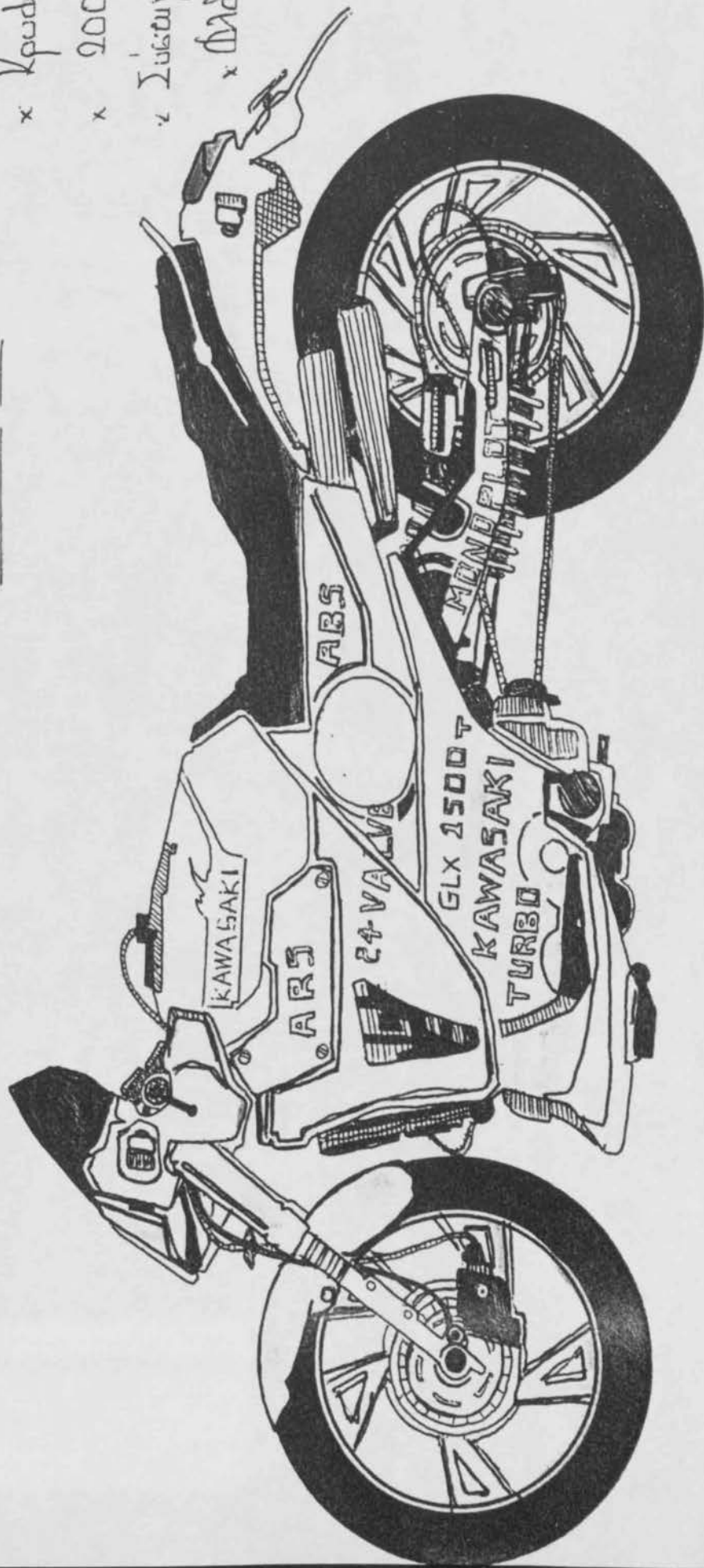
4.850

Τεχνικά χαρακτηριστικά:

- x 1500 cc
- x 0-100 3.1 sec
- x Τελική ταχ. 295 km/h.
- x Δίκλι εμπορός - νιόω
- x A.B.S
- x Κρυδοί αεραγωγούς
- x 200 HP
- x Σύστημα "MONOPLOT"
- x Φιάς εμπρός - νιόω
- x 24 Βαλβίδες
- x Υπερσυμμετρικός

x Πίνακας οργάνων
ή ενδειξίων

**ΜΟΝΙΜΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Γ.Ο.Κ.
ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΤΟΥ ΤΕΕ**

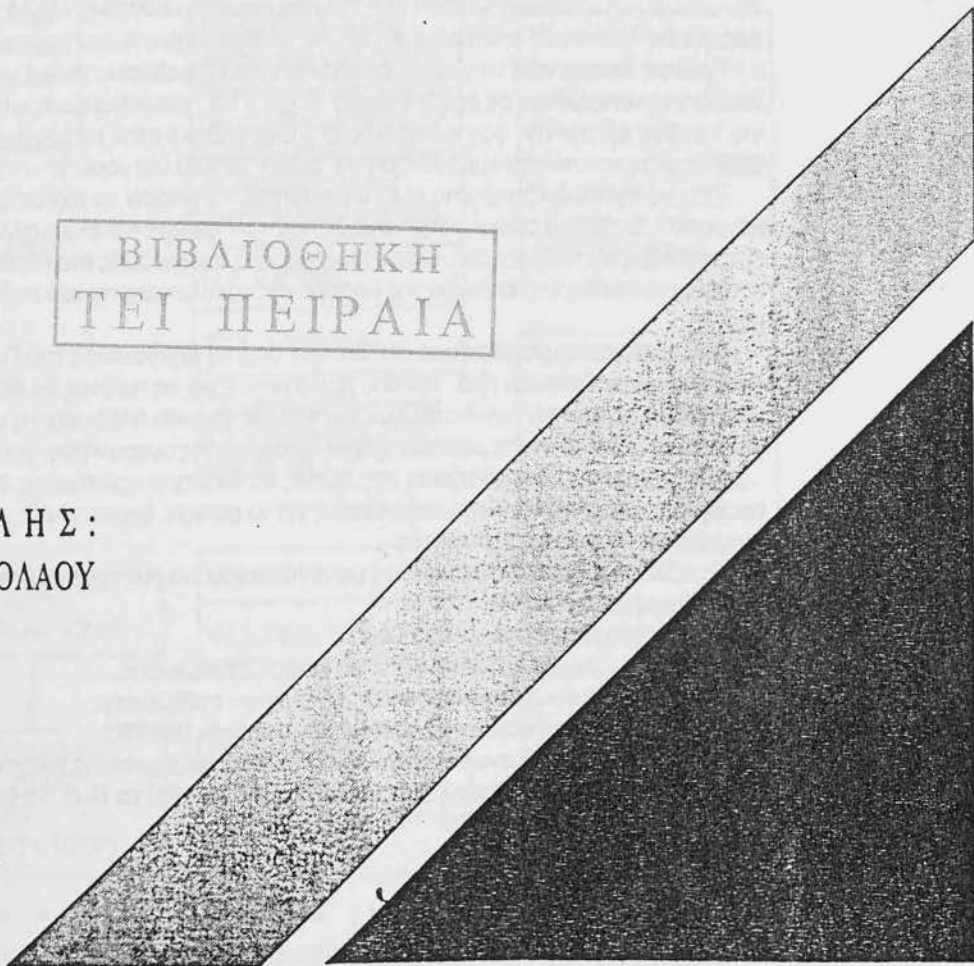
**Κωδικοποίηση της Νομοθεσίας
για τους χώρους
Στάθμευσης Αυτοκινήτων**

(Ν.Δ. 960/79 - ΦΕΚ 194 Α/25-8-79)

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ:

- ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
- ΒΙΒΗ ΜΠΑΤΣΟΥ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Σε συνέχεια των ειδικών τευχών του Ε.Δ., που εξέδωσε το ΤΕΕ, στα οποία δημοσιεύτηκε ο ΓΟΚ/85, οι τροποποιήσεις του, ο Κτιριοδομικός Κανονισμός, καθώς και η κωδικοποίηση του ΓΟΚ/85, εντάσσεται και η παρούσα δημοσίευση, που αναφέρεται στην κωδικοποίηση των σχετικών υπουργικών αποφάσεων και εγκυκλίων, που αφορούν τη νομοθεσία για χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων (garage).

Α. ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το θεσμικό πλαίσιο, που καθορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις ανέγερσης και λειτουργίας κτιρίων ή χώρων κτιρίων, που προορίζονται για στάθμευση αυτοκινήτων, προσδιορίζεται περιγραμμικά από τα ΝΔ 511/70 και 960/79 με τα εκτελεστικά τους διατάγματα, Π.Δ. 455/76, τροποποιηθέν με τα Π.Δ. 326/91 και 164/91, καταργηθέν ήδη το Π.Δ. 194Α'/93, αντίστοιχα.

Προκειμένου για κτίρια αμιγούς χρήσης σταθμών αυτοκινήτων, ισχύουν οι διατάξεις του Π.Δ. 455/76, ενώ για κτίρια κατοικιών, καταστημάτων, γραφείων και λοιπών χρήσεων ισχύουν οι διατάξεις του Ν. 960/76 και των εκτελεστικών του Π.Δ. 164Δ'/91, ήδη καταργηθέντος με το δημοσιευθέν Π.Δ. 194Α'/93, που ισχύει εν συνδυασμώ με την υπουργική απόφαση 98728/7722, που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 167Δ'/2.3.93 και η οποία καθορίζει προδιαγραφές για τις πρώτες 30 απαιτούμενες θέσεις στάθμευσης αυτοκινήτων, που επιβάλλονται από το Ν. 960/79.

Κρίθηκε απαραίτητο να γίνει κωδικοποίηση της Νομοθεσίας γενικά για τους σταθμούς αυτοκινήτων, προκειμένου να συγκεντρωθούν σε ενιαίο κείμενο Νόμοι, Π.Δ., εγκύκλιοι και ερμηνευτικές της ΔΟΚΚ απαντήσεις, αλλά και για λόγους άρσης της σύγχυσης που δημιουργήθηκε στην εφαρμογή των διατάξεων του Π.Δ. 455/76 και Ν. 960/79, ύστερα από τη γνωμοδότηση υπ' αριθμ. 280/90 της νομικής υπηρεσίας ΥΠΕΧΩΔΕ.

Στόχος της κωδικοποίησης είναι ο μελετητής να μπορεί να σχεδιάζει οποιασδήποτε χρήσης κτίρια, ειδικά ή κατοικιών, διαθέτων σύνολο της νομοθεσίας των garage και εκμεταλλεόμενος τις διατάξεις που ισχύουν για ευστοχότερη και πληρέστερη λύση στους χώρους στάθμευσης του κτιρίου. Φυσικά, η επιτυχία του σκοπού μας θα κριθεί στην πράξη, στο επίπεδο της εφαρμογής και υλοποίησης των πολυπληθών διατάξεων σχεδιασμού των κτιρίων.

Εδώ πρέπει να αναφέρουμε ότι, ύστερα από τη δημοσίευση του Π.Δ. 194Α'/93, βελτιώνονται κατά πολύ οι δυσμενείς διατάξεις του Π.Δ. 164/91, τουλάχιστον για τις πρώτες 30 θέσεις στάθμευσης, εφόσον δεν είναι υποχρεωτική η εφαρμογή των διατάξεων του 455/76, έχουσα πλέον ισχύ η υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 167Δ'/2-3-93), για κατασκευή μικρών και μεσαίων χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων για την εξυπηρέτηση των κτιρίων.

Από τις χρήσιμες απαντήσεις της ΔΟΚΚ, σε διάφορα ερωτήματα οργανισμών ή συναδέλφων ως προς την εφαρμογή των διατάξεων της Νομοθεσίας για τα garage, συμπεριλάβαμε τα εδάφια που παρουσιάζουν γενικότερο ενδιαφέρον για τους μελετητές.

Κατεβλήθη προσπάθεια, ανάλογα με το περιεχόμενο των ερμηνευτικών της ΔΟΚΚ, να τα κατατάξουμε σε ενότητες, όπως οι παρακάτω:

1. Χωροθέτηση χώρων στάθμευσης.
2. Δόμηση - Διαμόρφωση και κάλυψη χώρων στάθμευσης.
3. Βοηθητικές εγκαταστάσεις εντός των χώρων στάθμευσης.
4. Αλλαγή χρήσης κτιρίων προϋφισταμένων του Ν. 960/79.
5. Αριθμός απαιτούμενων θέσεων και Υποχρέωση Χρηματικής Εισφοράς.

Στο επόμενο Ενημερωτικό Δελτίο θα δημοσιευθεί το Π.Δ. 194Α' /15.6.93 και η υπουργική απόφαση 98728/7722/ΦΕΚ 167Δ'/2.3.93.

**Η ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ**

ΝΔ 511/70 - ΦΕΚ 91 Α 17.4.70

Περί ιδρύσεως και λειτουργίας πρατηρίων υγρών καυσίμων, σταθμών αυτοκινήτων και περί κυκλοφοριακής συνδέσεως εγκαταστάσεων μετά των οδών.

ΠΔ 455/1976 - ΦΕΚ 169Α 5.7.76

"Περί των όρων και των προϋποθέσεων ιδρύσεως και λειτουργίας σταθμών αυτοκινήτων και εγκαταστάσεων εκτός αυτών πλυντηρίων λιπαντηρίων αυτοκινήτων αντλιών καυσίμων ως και προϋποθέσεων χορηγήσεως των προς τούτο απαιτημένων αδειών"

Τροποποιήθηκε με τα
Π.Δ. 11/78 ΦΕΚ 54/Α
Π.Δ. 379/80 ΦΕΚ 105/Α
Π.Δ. 471/84 ΦΕΚ 168/Α
Π.Δ. 316/86 ΦΕΚ 139/Α
Π.Δ. 326/91 ΦΕΚ 117/Α

ΠΡΟΣΟΧΗ

Μετά τη Δημοσίευση του Π.Δ. 194Α/ 15.6.93 οι διατάξεις και ερμηνευτικές της ΔΟΚΚ εγκύκλιοι που αναφέρονται στο Π.Δ. 164 Δ/11.4.91 παύουν να ισχύουν.

Ν.Δ. 960/1979 - ΦΕΚ 194Α -25.8.79

"Περί επιβολής υποχρεώσεων προς δημιουργία χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων διά την εξυπηρέτηση των κτιρίων και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων".

Εκδόθηκαν εις εκτέλεσιν του 960/79

Τροποποιήθηκε με τα
Ν.Δ. 1221/81
ΦΕΚ 292/Α
Ν. 1892/90 ΦΕΚ 101/Α
Ν. 2052/92 ΦΕΚ 92/Α

Χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων σε πόλεις ή οικισμούς της χώρας με πληθυσμό άνω των 15.000 κατοίκων ως και σε περιοχές εκτός εγκεκριμένου σχεδίου

Π.Δ. 92/1982

ΦΕΚ. 12Α/2.2.82

* Συμπληρώθηκε με τα
Π.Δ. Γ 62557/23-11-90
ΦΕΚ 691/Δ

Χώροι στάθμευσης σε περιοχές εκτός της μείζονος περιοχής πρωτεύουσας

Π.Δ. 165/80

ΦΕΚ 46Α/26.2.80

Π.Δ. 10.4.91

ΦΕΚ 164 Δ/10.4.91

Καθορισμός απούμενων θέσεων, στην ευρύτερη περιοχή Αθηνών

Το Π.Δ. 164 Δ, καταργήθηκε με το Π.Δ. 194Α/15.6.93

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΕΙΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

Π.Δ. 78/88:
ΦΕΚ 34Α/25.2.88

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ Π.Δ. 78/88
Π.Δ. 416/91
(ΦΕΚ 152/11.10.91)

Π.Δ. 3.8.87

ΦΕΚ 749Δ/10.8.87

Π.Δ. 25.4.89
ΦΕΚ 253Δ
Τροποποίηση Π.Δ. 3.8.87

Καθορισμός όρων για τη δόμηση και διαμόρφωση χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων

Π.Δ. 455) 76(*) «Περί όρων και προϋποθέσεων ιδρύσεως και λειτουργίας σταθμών αυτοκινήτων και εγκαταστάσεως εντός αυτών πλυντηρίων - λιπαντηρίων αυτοκινήτων, αντλιών παροχής καυσίμων ως και προϋποθέσεων χορηγήσεως των προς τούτο απαιτούμενων αδειών».

(ΦΕΚ 169 της 5.7.1976)

(Το παρόν Δ/γμα αφορά χώρους σταθμεύσεως αυτοκινήτων εκμεταλλεύσεως. Βλέπε χώρους σταθμεύσεως προς χρήση ενοίκων πολυκατοικιών Π.Δ. 3.8.87 σελ. 100 (16α). Σημειώνουμε επίσης ότι σύμφωνα με την Εγκ. 19481/90 βλ. σελ. 100 (12ζ, εφαρμόζεται το παρόν Δ/γμα για τις περιπτώσεις εκείνες που αφορούν την εσωτερική διαρρύθμιση των σταθμών ιδιωτ. χρήσεως).

Εχοντας υπόψη:

1. Τας διατάξεις: α) Του άρθρου 20 του Ν.Δ. 3334/55 «Περί μεταφοράς αγαθών επί κομίστρω, διά φορητών τριπρόχων αυτοκινήτων και τροποποίησης και συμπληρώσεως διατάξεων, αναφερόμενων εις θέματα της Γενικής Διευθύνσεως Μεταφορών» και β) του Ν.Δ. 511/70 «Περί ιδρύσεως και λειτουργίας πρατηρίων υγρών καυσίμων, σταθμών αυτοκινήτων, πλυντηρίων αυτοκινήτων και περί κυκλοφοριακής συνδέσεως εγκαταστάσεων μετά των οδών».

2. Την υπ' αριθμ. 7/76 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας προτάσει των Ημετέρων επί των Οικονομικών, Δημοσίων Έργων και Μεταφορών και Επικοινωνιών Υπουργών, αποφασίζουμε:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Όροι και προϋποθέσεις ιδρύσεως σταθμού αυτοκινήτων

Άρθρον 1

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΙ

1. Οι σταθμοί των αυτοκινήτων διακρίνονται εις τας κάτωθι κατηγορίας:

- α) Εις εστεγασμένους
- β) Εις υπαίθριους.

2. Από απόψεως χρήσεως οι ως άνω σταθμοί διακρίνονται εις:

- α) Ιδιωτικής χρήσεως και
- β) Δημοσίας χρήσεως, χρησιμοποιούμενους διά στάθμευσιν αυτοκινήτων επί καταβολής φυλάκτρων.

«3 (***) Από άποψη τρόπου εξυπηρέτησης οι παραπάνω σταθμοί διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

- α) Στάθμευση με αυτοεξυπηρέτηση και
- β) Στάθμευση από υπαλλήλους.

Μεταβολή του τρόπου εξυπηρέτησης ενός σταθμού από την μία κατηγορία στην άλλη θα γίνεται μόνο εφόσον ικανοποιούνται όλες οι απαιτήσεις λειτουργίας και οι προδιαγραφές, που διέπουν την κατηγορία στην οποία μεταπίπτει».

(*) α) Το ύψος ορόφων χρησιμοποιούμενων διά στάθμευσιν αυτοκινήτων, δεν δύναται να είναι μικρότερον των 2.20 μ. (παρ.8 άρθρο. 22 ΓΟΚ). Βλ. και ερμηνευτικές εγκυκλίους Υπουργείου Δημοσίων Έργων

σελ. 101-108 (24).

β) Σ.Σ.: Με το άρθρον 7 του Ν. 1221/81 ΦΕΚ 292 Α' της 5.10.81 ορίζεται ότι: «Σταθμοί αυτοκινήτων μικρού και μέσου μεγέθους ως ορίζονται κατά τας διατάξεις του ΠΔ 455/76 «Περί όρων και προϋποθέσεων ιδρύσεως και λειτουργίας σταθμών αυτοκινήτων κλπ.» κατασκευασθέντες προς εξυπηρέτησιν των αναγκών του κτιρίου ένθα στεγάζονται κατά παράβασιν των διατάξεων του Γενικού Οικοδομικού Κανονισμού και των διατάξεων του Π.Δ. 455/76, μέχρι της ισχύος του παρόντος, χαρακτηρίζονται ως μη κατεδαφιστέοι δι' αποφ. του οικείου Νομάρχου, κατά τας διατάξεις του Α.Ν. 410/1518, εφόσον δεν θέτουν εν κινδύνω την ασφάλειαν της κατασκευής και δεν αποβαίνουν υπερμέτρως εις βάρος της πόλεως.

Εις τας περιπτώσεις ταύτας η εξάμηνος προθεσμία της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του Α.Ν. 410/1968 άρχεται από της ισχύος του παρόντος».

(**) Η παρ. 3 προσετέθη με το άρθρο 1 του Π.Δ. 326/911 (ΦΕΚ 117 Α της 29.7.1991).

Άρθρον 2 ΕΣΤΕΓΑΣΜΕΝΟΙ

1. Εστεγασμένος σταθμός αυτοκινήτων χαρακτηρίζεται εγκατάστασις περιλαμβανούσα εστεγασμένον χώρον ωφελίμου επιφανείας άνω των 100 τ.μ. κλειστόν ή μερικώς ανοικτόν, χρησιμοποιούμενον διά στάθμευσιν ολικήν ή μερικήν διημέρευσιν ή διανυκτέρευσιν.

2. Ωφέλιμος επιφάνεια σταθμού καλείται η περιλαμβανομένη υπό των εσωτερικών επιφανειών των τοιχωμάτων του χώρου οριζοντίου (κλίσεως μέχρι 4%) τοιαύτη υπολογιζομένη ως άθροισμα των κατ' όροφον χώρον σταθμεύσεως αυτοκινήτων, αφαιρουμένης της τυχόν καταλαμβανομένης υπό γραφείων, πλυντηρίων εφόσον η υπ' αυτών καταλαμβανομένη επιφάνεια είναι μεγαλύτερα των 25 μ² ή διατίθεται αύτη δι' εγκατάστασιν αυτομάτου μηχανήματος πλύσεως ή άλλων κτισμάτων εξυπηρετικών του χώρου σταθμεύσεως εξαιρέσει των εντός του σταθμού υποστηλωμάτων. Ως τοιαύτη νοείται και η κάτωθι κεκλιμένων επιπέδων (RAMPES), ευρισκομένη εφόσον το ελεύθερον ύψος μεταξύ δαπέδου και κεκλιμένου επιπέδου είναι 1.40 μ. τουλάχιστον.

3. Αναλόγως της ωφελίμου επιφανείας οι σταθμοί διακρίνονται εις:

α) Μικρού μεγέθους, ήτοι ωφελίμου επιφανείας μέχρι και 300 τ.μ.

β) Μέσου μεγέθους, ήτοι ωφελίμου επιφανείας άνω των 300 τ.μ. μέχρις 750 τ.μ. (μη συμπεριλαμβανομένων).

γ) Μεγάλου μεγέθους, ήτοι ωφελίμου επιφανείας από 750 τ.μ. και άνω.

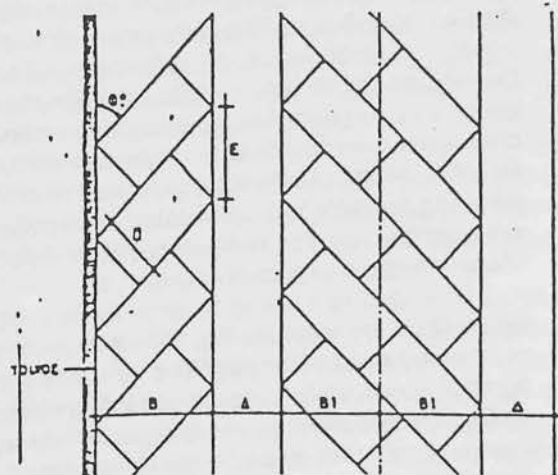
4. Ισόγειος θεωρείται ο σταθμός ούτινος το επίπεδον του δαπέδου σταθμεύσεως των αυτοκινήτων ευρίσκεται κατά 0,60 μ. κατ' ανώτατον όριον υπέρ ή υπό το δάπεδον του προ του μέσου της προσόψεως του σταθμού κρασπέδου του πεζοδρομίου.

5. Δια τον υπολογισμόν της χωρητικότητας εις αυτοκίνητα ενός σταθμού λαμβάνεται:

α) Εκτασις 20 τ.μ. ωφελίμου επιφανείας τουλάχιστον ανά αυτοκίνητον και

β) (*) Οι διαστάσεις των θέσεων στάθμευσης και των διαδρόμων κυκλοφορίας υπολογίζονται με βάση τον συνημμένο πίνακα 2.1. για σταθμούς που λειτουργούν με αυτοεξυπηρέτηση και με βάση τον πίνακα 2.2. για σταθμούς, όπου η στάθμευση γίνεται από υπαλλήλους. Οι συμβολισμοί των δύο Πινάκων επεξηγούνται στο Σχήμα 2.1. που ακολουθεί.

ΣΧΗΜΑ 2.1. Επεξήγηση συμβολισμών Πινάκων 2.1. και 2.2.

(*) Το εδάφ. β' της παρ. 5 τίθεται ως αντικατεστή με το άρθρο 2 του Π.Δ. 326/91 (ΦΕΚ 117 Α' της 29.7.91). (Τεύχος 225)

Σημείωση: Τα αναφερόμενα στους Πίνακες μεγέθη αφορούν καθαρές διαστάσεις.

B1. Στάθμευση με αυτοεξυπηρέτηση.

Φ°	B(μ)	B1(μ)	Π(μ)	Δ(μ)	E(μ)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
0°	2.50	-	2.50	3.50	6.00	επαφή με τοίχο
	-	2.15	2.15	3.50	6.00	μεταξύ διαδρόμων
45°	4.85	4.10	2.50	2.75	3.54	
60°	5.25	4.70	2.50	3.50	2.89	
90°	4.75	4.75	2.50	5.50	2.50	

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.1. Διαστάσεις θέσεων στάθμευσης και διαδρόμων ανάλογα με την γωνία στάθμευσης - Στάθμευση με αυτοεξυπηρέτηση

Το πλάτος θέσης στάθμευσης (Π) μπορεί να μειωθεί στα 2.40 μ., στις περιπτώσεις όπου η θέση σε καμία πλευρά της δε βρίσκεται σε επαφή με δομικά στοιχεία.

- Το πλάτος θέσης στάθμευσης (Π) είναι δυνατό να μειωθεί τοπικά στα 2.30 μέτρα, μόνο οσπην περίπτωση και όπου η θέση εφάπτεται σε υποστυλωμα.

- Σε σταθμούς μεγάλου μεγέθους θα προβλέπονται θέσεις ατόμων με ειδικές ανάγκες σε ποσοστό 2% επί της συνολικής χωρητικότητας και κατ' ελάχιστο 2 θέσεις. Το πλάτος των θέσεων αυτών ορίζεται σε 3.20 μ.

- Σαν ελάχιστη απόσταση υποστυλώματος ή άλλου δομικού στοιχείου από το πλησιέστερο σημείο του διαδρόμου πρόσβασης, ορίζονται τα 0,75 μ.

- Οι διαδρομοί πρόσβασης πρέπει να είναι τελείως ελεύθεροι από δομικά στοιχεία.

B2. Στάθμευση από υπαλλήλους.

Φ°	B(μ)	B1(μ)	Π(μ)	Δ(μ)	E(μ)	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
0°	2.25	-	2.25	3.50	6.00	επαφή με τοίχο
	-	2.05	2.05	3.50	6.00	μεταξύ διαδρόμων
45°	4.85	4.10	2.25	2.75	3.18	
60°	5.25	4.70	2.25	4.00	2.598	
90°			2.25	5.10	2.25	για πλάτος Π(μ) :2,25
	4.75	4.75	2.50	4.60	2.50	για πλάτος Π(μ) :2,50

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.2. Διαστάσεις θέσεων στάθμευσης και διαδρόμων ανάλογα με τη γωνία στάθμευσης - Στάθμευση από υπαλλήλους

Με κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών ΠΕΧΩΔΕ και Μεταφορών και Επικοινωνιών καθορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις για τη χρησιμοποίηση μηχανικών μέσων αποθήκευσης οχημάτων σε σταθμούς αυτοκινήτων.

6. (*) Σε σταθμούς δημόσιας χρήσης μεγάλου μεγέθους, χωρητικότητας 80 θέσεων και άνω, που λειτουργούν με αυτοεξυπηρέτηση, θα εφαρμόζεται ένα εκτεταμένο σύστημα σήμανσης, τόσο για τους πεζούς, όσο κύρια για τα οχήματα στο εσωτερικό του Σταθμού, το οποίο θα περιλαμβάνει:

1. Σήμανση για τα οχήματα.

α. Οριζόντια σήμανση. Με ανεξίτηλο ειδικό χρώμα σήμανσης οδοστρωμάτων λευκής ή κίτρινης απόχρωσης, θα σημειώνονται στο δάπεδο τα όρια της κάθε θέσης στάθμευσης και θα καθορίζονται με ευμεγέθη βέλη οι κατευθύνσεις κυκλοφορίας σ' όλους τους διαδρόμους και στα σημεία διασταύρωσης των διαδρόμων μεταξύ τους ή με τις ράμπες. Επίσης με το ίδιο χρώμα καθορίζονται τα σημεία υποχρεωτικής διακο-

πής πορείας (STOP) των οχημάτων και αριθμείται η κάθε θέση στάθμευσης του ορόφου, στο σημείο επαφής του ορίου της με το διάδρομο (πάνω στο δάπεδο. Τέλος, θα σημαίνονται, με κατάλληλες αναγραφές, οι ειδικές θέσεις στάθμευσης π.χ. αναπήρων κλπ. Τα χρησιμοποιούμενα υλικά θα είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις των ισχυουσών Πρότυπων Τεχνικών προδιαγραφών χρωμάτων διαγράμμισης οδών.

β) Κατακόρυφη σήμανση - Πινακίδες με αντίστοιχο χρώμα σήμανσης στοιχείων αναγράφεται σε κάθε όροφο, σε τοίχους ή υποστυλώματα, σε κατάλληλες θέσεις (αρχή και τέλος κάθε ράμπας, αλλά και ενδιάμεσα, στους διαδρόμους), με στοιχεία μεγέθους 70 εκατ. ο αριθμός του ορόφου (Α1, Α2, Β1 κλπ.), σε μέσο ύψος 1,20 μ. από το δάπεδο.

(*) Η παρ. 6 τίθεται ως αντικατεστάθη με το άρθρο 2 του Π.Δ. 326/91 ΦΕΚ 117 Α της 29.7.1991).

Πέρα από την παραπάνω σήμανση, η κυκλοφορία στις διάφορες στάθμες του σταθμού να ρυθμίζεται με πινακίδες των ισχυουσών προδιαγραφών για την οδική σήμανση (π.χ. απαγορεύσεις εισόδων, υποχρεωτικές πορείες, υποχρεωτική διακοπή πορείας (STOP κλπ.), που θα πρέπει να τοποθετούνται σε ορατά σημεία και σ' όλες τις απαραίτητες θέσεις, όπως π.χ. στις διασταυρώσεις διαδρόμων μεταξύ τους ή με ράμπες.

Επίσης, σε εμφανή και κατάλληλα (περίοπτα κατά το δυνατό) σημεία, θα τοποθετηθούν πινακίδες με ενδείξεις και πληροφορίες για την έξοδο, κάθοδο ή άνοδο οχημάτων. Τα στοιχεία των πινακίδων γενικά πρέπει να είναι τύπου HELVETICA μαύρα ύψους 15 εκατ.

Σε κάθε όροφο θα αναρτάται πινακίδα που θα δείχνει στην κάτοψη τις θέσεις στάθμευσης αυτοκινήτων.

Τέλος, θα πρέπει να υπάρχουν σε κατάλληλες θέσεις μέσα κι έξω από το σταθμό, πληροφοριακές, αναγνώσιμες από αρκετή απόσταση, πινακίδες με πληροφορίες για το είδος, το ύψος και βάρος των επιτρεπομένων να εισέλθουν στο σταθμό οχημάτων, τον τρόπο λειτουργίας του σταθμού, τα τέλη και τον τρόπο είσπραξής τους, τον τρόπο λειτουργίας ειδικών χώρων στάθμευσης, όπως π.χ. μονίμων πελατών, αναπήρων, αυτοκινήτων προοριζομένων για πλύση, τις ώρες λειτουργίας του σταθμού, οδηγίες για περίπτωση πυρκαγιάς ή άλλης έκτακτης ανάγκης κλπ. Στην είσοδο του σταθμού και σε σημείο εμφανές από την οδό προσπέλασης θα υπάρχει φωτεινή ένδειξη της πληρότητας του σταθμού.

2. Σήμανση για τους πεζούς. Σε όλα τα κλιμακοστάσια και σε όλες τις ορατές από το λοιπό χώρο του σταθμού πλευρές τους, θα υπάρχουν πινακίδες με ένδειξη εξόδου για τους πεζούς, σαφώς διαφοροποιημένες σε χρώμα, μέγεθος και σχήμα, από αυτές της ένδειξης εξόδου για τα οχήματα. Ανάλογες πινακίδες για την έξοδο των πεζών θα τοποθετούνται και σε ενδιάμεσα μεταξύ των κλιμακοστασίων σημεία του σταθμού, π.χ. υποστυλώματα. Επίσης, πρέπει να τοποθετούνται κατευθυντήριες πινακίδες εισόδου στο σταθμό και πληροφοριακές πινακίδες για τον τρόπο είσπραξης τελών».

Άρθρον 3

ΘΕΣΙΣ

1. Απαγορεύεται η ίδρυσις σταθμών αυτοκινήτων μέσου και μεγάλου μεγέθους:

α) Εν αμέσω γειτνιάσει ή κάτωθεν νοσοκομείου ή κλινικής δυναμικότητας τεσσαράκοντα (40) κλινών και άνω. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται:

α.α.) Η ίδρυσις υπογείου σταθμού ιδιωτικής χρήσεως μέσου και μεγάλου μεγέθους κάτωθι νοσοκομείου ή κλινικής, εφόσον πέραν των γενικών εν άρθρω 21 παρ. 3, 4, 5, 6, 7, 8 και 9 του παρόντος οριζομένων μέτρων πυρασφαλείας, το ειδικόν σύστημα ανιχνεύσεως εστίας πυρός συνδέεται αυτομάτως μετά κώδωνος σιμάνσεως κινδύνου, δίδει μέσω χειροκινήτου συστήματος τηλεμεταδόσεως, σήμα συναγερμού εις την Πυροσβεστικήν Υπηρεσίαν θέτει αυτομάτως εν λειτουργία τον μηχανισμόν καταιονισμού των αισουσών σταθμεύσεως και συνδέεται με μηχανισμόν αυτομάτου διακοπής πάσης ηλεκτρικής παροχής εν τω σταθμώ, εκτός της παροχής του κυκλώματος λειτουργίας των ανεκκυστήρων και του κυκλώματος λειτουργίας της υδραντλίας του συστήματος καταιονισμού.

β.β.) Η ίδρυσις πολυώροφου υπογείου σταθμού αυτοκινήτων μετ' ισογείου, δημοσίας ή ιδιωτικής χρήσεως μέσου και μεγάλου μεγέθους, εν αμέσω γειτνιάσει προς νοσοκομείον ή κλινικήν, εφόσον η είσοδος ή έξοδος του σταθμού εν ισογείω απέχει από του πλησιέστερου σημείου του περιγράμματος του κτιρίου του νοσοκομείου ή της κλινικής απόστασιν μεγαλύτεραν των 10μ. και η κλίσις της προ της εισόδου ή εξόδου του σταθμού οδού είναι μικροτέρα του 12%. Εις την περίπτωσιν ταύτην απαγορεύεται η ύπαρξις ανοιγμάτων του σταθμού εις απόστασιν μικροτέραν των 10 μ. από του περιγράμματος του κτιρίου του νοσοκομείου ή της κλινικής.

β) Εν αμέσω γειτνιάσει προς αποθήκας ευφλέκτων ή εκρηκτικών υλών.

γ) Εις κτίρια μετ' υπερκειμένων ή υποκειμένων εν επαφή ορόφων, εις ους στεγάζονται εργαστήρια ή άλλης μορφής εγκαταστάσεις, ένθα γίνεται χρήσις εστίας πυρός, δυνάμεναι ν' αποτελέσωσι κίνδυνον πυρκαϊάς των κάτωθεν ή άνωθεν εγκαταστάσεων του σταθμού. Η γειτνιάσις εις τα ως άνω περιπτώσεις χαρακτηρίζεται ως άμεσος, εφόσον μεταξύ των περιγραμμάτων του κτιρίου του σταθμού και του τοιούτου των περιπτώσεων α) και β) της παρούσης παραγράφου αναφερόμενων εγκαταστάσεων δεν παρεμβάλλεται οδός και ακίνητον κεκαλυμμένον ή μη πλάτους μεγαλύτερου των 10 μέτρων.

δ. (*) Εις απόστασιν μικροτέραν των 100 μέτρων από τους περιγράμματος ορατών αρχαιολογικών χώρων. Η ελάχιστη αυτή απόστασις δεν απαιτείται, όταν από την είσοδον και έξοδον του σταθμού δεν είναι ορατός ο αρχαιολογικός χώρος εις τας περιπτώσεις αυτές απαγορεύεται η εγκατάστασις εις τον σταθμόν αντλιών παροχής υγρών καυσίμων».

ε) Εις θέσεις εις τας οποίας η λειτουργία των σταθ-

το δε τοιούτον μεταξύ δαπέδου και δοκών τουλάχιστον 1,90μ.

Αρθρον 6ον

ΕΙΣΟΔΟΣ - ΕΞΟΔΟΣ

1. Είσοδος ή έξοδος των σταθμών νοούνται τα ελεύθερα ανοίγματα επί των προσόψεων των εστεγα-σμένων τμημάτων αυτών, άπνια χρησιμοποιούνται διά την είσοδον ή έξοδον των αυτοκινήτων.

2. Οι σταθμοί μεγάλου μεγέθους έχουν κεχωρισμένην είσοδον και έξοδον τωνοχημάτων, πλάτους τουλάχιστον 3.00μ. εκάστης. Οσάκις η είσοδος και έξοδος ευρίσκονται παραπλεύρως, το συνολικόν πλάτος τούτων είναι 7.00μ. τουλάχιστον. Λωρίς διαχωριστική της εισόδου - εξόδου επιβάλλεται κατά την κρίσιν της υπηρεσίας διά την ασφαλή διέλευσιν των πεζών έμπροσθεν σταθμών, εις ους το πλάτος εισόδου - εξόδου είναι μεγαλύτερον των 8,00μ. Εις τους μικρού και μέσου μεγέθους σταθμούς δύναται να υφίσταται κοινός διάδρομος εισόδου - εξόδου των αυτοκινήτων, πλάτους 3,00 μέτρων και 4,50μ. αντισοίχως.

«3. (*) Ο αριθμός των λωρίδων εισόδου - εξόδου του σταθμού καθορίζεται με βάση τον αριθμόν θέσεων του σταθμού, τη μέση απόδοση των εγκαταστάσεων έκδοσης δελτίων και είσπραξης τελών που έχουν επιλεγεί τον αναμενόμενο φόρτο κατά την ώρα αιχμής (καθοριστικός φόρτος εισόδου - εξόδου) και το μέγεθος του χώρου αναμονής, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 13 του ΠΔ 455/76 όπως τροποποιήθηκε με το ΠΔ 379/80 και το παρόν».

4. Αναλόγως της χωρητικότητας, του σχήματος, της κατόψεως του σταθμού και της περιοχής, αναζητείται η θέσις των εισόδων αυτού, ώστε να επιτυγχάνεται η καλύτερα δυνατή εξυπηρέτησις εισόδου και εξόδου των οχημάτων, εν συνδυασμώ προς την επί των οδών κυκλοφορίαν.

(*) Το εδάφ. γ' της παρ. 9 τίθεται ως αντικατεστάθη με το άρθρο 3 του ΠΔ 326/91 (ΦΕΚ 117 Α της 29.7.1991).

(**) Η παρ. 10 τίθεται ως αντικατεστάθη με το άρθρο 3 του ΠΔ 326/91 (ΦΕΚ 117 Α της 29.7.1991).

(***) Η παρ. 3 τίθεται ως αντικατεστάθη με το άρθρο 4 του ΠΔ 326/91 (ΦΕΚ 117 Α' της 29.7.1991).

5. (*) Σε κάθε όροφο του σταθμού και σε κατάλληλες θέσεις προβλέπονται 2 τουλάχιστον οδοί διαφυγής που εξυπηρετούν όλους τους ορόφους, ώστε να είναι δυνατή η εύκολη και γρήγορη απομάκρυνση από το κτίριο του προσωπικού και των πελατών σε ώρα ανάγκης.

Εάν τοποθετούνται ανελκυστήρες στο σταθμό, σύμφωνα με το άρθρο 15 του ΠΔ 455/76 τα κλιμακοστάσια και οι ανελκυστήρες κατασκευάζονται σαν ένα συγκρότημα. Οι αποστάσεις των θέσεων στάθμευσης από τις οδεύσεις διαφυγής, καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 13 του ΠΔ 711/88 «Κανονισμός πυροπροστα-

σίας των κτιρίων», όπως ισχύει.

Αρθρον 7

ΤΟΙΧΟΠΟΙΑ

Οι περιμετρικοί και εσωτερικοί διαχωριστικοί τοίχοι του σταθμού κατασκευάζονται εκ λιθοδομής ή εξ' ωπλισμένου σκυροδέματος ή εξ' οπτοπλινθοδομής πάχους ενός και ημίσεως πλίνθου τουλάχιστον ή ετέρου υλικού αναλόγου αντοχής έναντι κρούσεων και πυρός και εν γένει συμφώνως προς τους κατά περιοχάς ισχύοντας οικοδομικούς κανονισμούς.

Αρθρον 8

ΣΤΕΓΗ - ΔΑΠΕΔΟΝ

1. Τα στοιχεία των φορέων της στέγης μετά της επικάλυψως αυτής δέον να ώσιν εξ' ακαύστου υλικού. Η χρήσις μεταλλικών ζευκτών μετ' επικάλυψως δι' αυλακωτών λαμαρινών ή άλλων υλικών αναλόγου αντοχής και παρεμφερούς εμφανίσεως επιτρέπεται, εφόσον τούτον είναι σύμφωνον προς τας ισχύοντας οικοδομικούς κανονισμούς διά την περιοχήν ένθα ο υπό ίδρυσιν σταθμός.

2. Το δάπεδον του κτιρίου διαθέτει επιφάνειαν σκληράν και τραχείαν είτε εκ κατασκευής, είτε δι' επιστρώσεως. Αυτή είναι αντιολισθητική, έχει κατάλληλον κλίσιν διά την ροήν των υδάτων και συγκέντρωσιν αυτών εντός καταλλήλων οχετών προς περαιτέρω απαγωγήν των εις το σύστημα αποχετεύσεως. Επί της επιφανείας του δαπέδου σημειούνται διά λευκής ή κίτρινης διαγραμμίσεως αι θέσεις σταθμεύσεως των αυτοκινήτων ως και οι προ τούτων υποχρεωτικώς αφιέμενοι διάδρομοι.

Αρθρον 9

ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΙΣ

1. Η εγκατάστασις διαθέτει πλήρες και ικανόν αποχετευτικόν σύστημα, κατασκευασμένον συμφώνως προς τους ισχύοντας κανονισμούς.

2. Το εντός του σταθμού αποχετευτικόν δίκτυον είναι εφοδιασμένον δι' επαρκούς αριθμού καταλλήλων φρεατίων και αιφωνίων δαπέδου.

Αρθρον 10

ΘΥΡΑΙ

1. Η εις τας εισόδους και εξόδους τοποθέτησις θυρών δεν είναι υποχρεωτική. Εις ας όμως, περιπτώσεις τοποθετούνται τιαύται, αύται είναι άριστης κατασκευής και καλαισθήτου εμφανίσεως, το δε υλικόν κατασκευής των είναι άκαυστον. Το άνοιγμα και κλείσιμον αυτών συντελείται ευχερώς, ώστε να μην υφίσταται οιοσδήποτε κίνδυνος εμπλοκής των και να μην

προκαλείται οιασδήποτε μορφής δυσχέρεια διόδου δι' αυτών.

2. Οι εσωτερικοί θύραι του σταθμού είναι εξ' αναλόγου ως άνω υλικού. Οι θύραι αυτές ανοίγουν εκ των έσω προς τα έξω.

(*) Η παρ. 5 τίθεται ως αντικατεστάθη με το άρθρο 4 του ΠΔ 326/1991 (ΦΕΚ 117 Α της 29.7.1991).

Χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων

Με το Ν. 960/79 (*) (ΦΕΚ 194Α/25.8.79) επιβάλλεται υποχρέωση προς δημιουργία χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων, διά την εξυπηρέτηση των κτιρίων.

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 1221
ΦΕΚ 292 της 6.10.1981

Περί τροποποίησης και συμπλήρωσης του Ν. 960/1979 «Περί επιβολής υποχρεώσεων προς δημιουργία χώρων σταθμεύσεως αυτοκινήτων διά την εξυπηρέτηση των κτιρίων και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων» και άλλων τινών διατάξεων. (ΦΕΚ 194 Α' της 25.8.79)

Άρθρον 1

Το άρθρον 1 του Ν. 960/1979 αντικαθίσταται ως κάτωθι:

1. Διά την ανέγερσιν των κτιρίων επιβάλλεται η εκπλήρωσις των κατά τας διατάξεις του παρόντος υποχρεώσεων προς δημιουργία χώρων σταθμεύσεως αυτοκινήτων.

Των υποχρεώσεων τούτων απαλλάσσονται:

α) Ανεγειρόμενα νέα κτίρια ή προσθήκαι επί υφιστάμενων κτιρίων προ της ενάρξεως εφαρμογής του παρόντος, ή προσθήκαι επί κτιρίων δι' α εξεδόθη νομίμως άδεια οικοδομής άνευ της επιβολής των κατά τας διατάξεις του παρόντος νόμου υποχρεώσεων. Το συνολικό εμβαδόν των απαλλασσομένων των υποχρεώσεων του παρόντος νόμου νέων κτιρίων ή προσθηκών, δύναται να εξικνίται μέχρι του ορίου των 200 τ.μ. ως ειδικότερον υπό των Π.Δ/των των παρ. 7 και 8 του

παρόντος ορίζεται.

β) Τα αναστηλούμενα παραδοσιακά κτίρια, εφόσον διά της εν λόγω αναστηλώσεως επαναφέρεται το κτίριον εις την αρχική μορφήν του.

γ) Τα κτίρια τα οποία ανεγείρονται εντός οικισμών ή τμημάτων οικισμών χαρακτηριζομένων ως παραδοσιακών και διά τα οποία έχουν θεσπισθεί ειδικοί όροι και περιορισμοί δομήσεως και προστασίας.

δ) Κτίρια κριθέντα κατεδαφιστέα εν όλω ή εν μέρει, συνεπεία σεισμών, εφόσον επανοικοδομούνται κατά την αυτήν επιφάνειαν και χρήσιν.

2. Οι κατά την προηγουμένη παράγραφον υποχρεώσεις του κυρίου ή των συγκυρίων του ακινήτου δύναται να εκπληρούνται εν όλω ή εν μέρει:

α) Διά δημιουργίας επί εστεγασμένων ή μη χώρων, των απαιτούμενων θέσεων σταθμεύσεως αυτοκινήτων επί του αυτού γηπέδου, εφ' ου το κτίριον.

β) β.α. Διά της κτήσεως κατά κυριότητα επί εστεγασμένων χώρων δημιουργουμένων μετά την 1ην Ιανουαρίου 1981 των απαιτούμενων θέσεων σταθμεύσεως αυτοκινήτων αποτελουσών διηρημένας ιδιοκτησίας, εις έτερον ακίνητον, και β.β. Διά της διαμορφώσεως επί υπαιθρίων χώρων, των απαιτούμενων θέσεων σταθμεύσεως αυτοκινήτων εις έτερον ιδιόκτητον γήπεδον.

Οι κατά τας περιπτώσεις β.α. και β.β. χώροι σταθμεύσεως δέον να ευρίσκονται επί καταλλήλου ακινήτου μη απέχοντος του εξυηηρετουμένου κτιρίου πλέον των οκτακοσίων (800) μέτρων εις νοητήν ευθείαν γραμμήν μετρουμένην μεταξύ των δυο πληραιοτέρων σημείων των ακινήτων.

Επί των ως άνω περιπτώσεων α και β ο Κύριος των χώρων σταθμεύσεως συντάσσει ενώπιον συμβολαιογράφου δήλωσιν, μεταγραφομένην εις τα βιβλία μεταγραφών, ότι αι θέσεις αύται τίθενται κατά τας διατάξεις του παρόντος νόμου εις εξυηρέτηση του συγκεκριμένου κτιρίου ή διηρημένων ιδιοκτησιών τούτου.

Επιτρέπεται η χρήσις μη εστεγασμένων χώρων κατά τα ειδικότερον οριζόμενα εις την παρ. 3 του παρόντος άρθρου, καθώς και η αυτοτελής μεταβίβασις εστεγασμένων χώρων κατά τα ειδικότερον εις την παρ. 5 του παρόντος άρθρου οριζόμενα. Ωσαύτως επιτρέπεται η αντικατάστασις του κατά την παρούσαν περίπτωσιν εξασφαλιζομένου χώρου σταθμεύσεως δι' εξασφαλίσεως υπέρ του διά του χώρου τούτου εξυηηρετουμένου κτιρίου έτερου χώρου υπό τας ειδικότερας προ ύποθέσεις των περιπτώσεων α και β της παρούσης παραγράφου.

γ) Διά καταβολής χρηματικής εισφοράς αναλόγως των απαιτούμενων διά το εξυηηρετούμενον κτίριον θέσεων σταθμεύσεως αυτοκινήτων. Η εισφορά αύτη, υπολογιζομένη κατά το άρθρον 5 του παρόντος, καταβάλλεται ως συμμετοχή διά την κατασκευήν δημοσίας χρήσεως χώρων σταθμεύσεως αυτοκινήτων κατά τα ειδικότερον εις το άρθρον 6 οριζόμενα.

3. Η εκπλήρωσις των υποχρεώσεων της ως άνω

μών επηρεάζει δυσμενώς την ομαλή και ασφαλή διεξαγωγή της κυκλοφορίας.

-στ) (**) Σε απόσταση 30 μέτρων από σηματοδοτούμενο κόμβο ή υπό σηματοδότη ή άλλο κόμβο που θεωρείται σημαντικός από κυκλοφοριακή άποψη όπως αυτόκαθορίζεται από την αρμόδια Διεύθυνση Κυκλοφορίας του ΥΠΕΧΩΔΕ - της απόστασης μετρούμενης από το πλησιέστερο άκρο εισόδου ή εξόδου του σταθμού μέχρι το σημείο των πλησιέστερων ρυμοτομικών γραμμών του οικοδομικού τετραγώνου, σε θέσεις καμπυλότητας ή αναστροφής κλίσεως των οδών εφόσον παρεμποδίζεται η ορατότητα, και τέλος σε θεσμοθετημένους πεζόδρομους.

Σε πεζόδρομους με ήπια κυκλοφορία οχημάτων επιτρέπεται η ίδρυση μικρού ή μεσαίου μεγέθους σταθμών αυτοκινήτων μετά από έγκριση της αρμόδιας Διεύθυνσης Κυκλοφορίας του ΥΠΕΧΩΔΕ και του οικείου Δήμου.

Για την ίδρυση σταθμών αυτοκινήτων μεγάλου μεγέθους απαιτείται η σύμφωνη γνώμη των αρμόδιων Διευθύνσεων Κυκλοφορίας και Οικισμού του ΥΠΕΧΩΔΕ, που γνωμοδοτούν λαμβάνοντας υπόψη τα παρακάτω στοιχεία:

1. Σημασία του δρόμου, στον οποίο θα κατασκευαστεί ο σταθμός, για το οδικό σύστημα.
2. Κυκλοφοριακούς φόρτους αιχμής (υφιστάμενους - αναμενόμενους).
3. Σύστημα εισόδου - εξόδου.
4. Επίπτωση στη στάθμη εξυπηρέτησης των επηρεαζόμενων σηματοδοτούμενων κόμβων.
5. Επίπτωση στη λειτουργία εκπαιδευτηρίων, παιδικών χαρών, γηροκομείων και γενικά χώρων κοινωνικής πρόνοιας.

Ειδικά για ίδρυση σταθμού χωρητικότητας 200 θέσεων και άνω, οι ίδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ θα απαιτούν την υποβολή, από μέρους των ενδιαφερόμενων, κυκλοφοριακής μελέτης, από την οποία θα προκύπτει ότι οι κυκλοφοριακές συνθήκες επιτρέπουν την ίδρυση του σταθμού με βάση τα παρακάτω:

1. Μέγεθος του σταθμού σε συνάρτηση με το διαθέσιμο χώρο.
2. Εκτίμηση της αναμενόμενης ζήτησης και των διαδρομών εισόδου - εξόδου στο σταθμό.
3. Καθοριστικό κυκλοφοριακό φόρτο (υπολογισμός σύμφωνα με το άρθρο 13 του ΠΔ 455/76).

(*) Η περίπτ. δ' της παρ. 1 του παρόντος άρθρου τίθεται ως αντικατεστάθη με το ΠΔ 249/78 (ΦΕΚ 54Α της 15.4.78).

(**) Η περίπτ. (στ.) τίθεται ως αντικατεστάθη με το άρθρο 3 του ΠΔ 321/91 (ΦΕΚ 117 Α της 29.7.1991).

4. Χώροθέτηση εισόδων - εξόδων του σταθμού, σύστημα διεκπεραίωσης οχημάτων στις εισόδους - εξόδους και μέση απόδοση του συστήματος.

5. Αριθμός λωρίδων εισόδου - εξόδου και επιφάνεια χώρων αναμονής.

6. Επιπτώσεις στη στάθμη εξυπηρέτησης του επηρεαζόμενου από τη λειτουργία του σταθμού οδικού δικτύου (υπολογισμός στάθμης εξυπηρέτησης και καθυστερήσεων κατά τις ώρες αιχμής - πριν και μετά - επιπτώσεις στη λειτουργία των Δημοσίων Συγκοινωνιών κλπ).

7. Προτεινόμενες επεμβάσεις στο οδικό δίκτυο (κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, επεμβάσεις στα γεωμετρικά στοιχεία, νέα προγράμματα σηματοδότησης και συντονισμού σηματοδοτών κλπ).

Β. Επίπτωση στη λειτουργία εκπαιδευτηρίων, παιδικών χαρών, γηροκομείων και γενικά χώρων κοινωνικής πρόνοιας.

Ο ίδιος Υπηρεσίες προκειμένου για σταθμούς 200 θέσεων και άνω καθορίζουν και τον ακριβή αριθμό των θέσεων στάθμης.

Για σταθμούς δημόσιας χρήσης, μεγάλου μεγέθους, χωρητικότητας 80 θέσεων και άνω, που λειτουργούν με αυτοεξυπηρέτηση, θα υποβάλλεται για έγκριση και μελέτη σήμανσης που θα συντάσσεται σύμφωνα με όσα περιγράφονται στο άρθρο 2.

2. Ωσαύτως απαγορεύεται η ίδρυση και η λειτουργία σταθμών αυτοκινήτων μέσου και μεγάλου μεγέθους εφόσον εκ της λειτουργίας, αυτών επηρεάζονται δυσμενώς τυχόν υφιστάμενα εν αμέσω γειτνιάσει γηροκομεία και άσυλα εν γένει.

3. (*) Ειδικώς, διά την ίδρυση σταθμών αυτοκινήτων εις τας πόλεις Αθηνών και Πειραιώς και εντός των περιοχών των περικλειόμενων υπό των κάτωθι οδών (περιμετρικά ζώναι), συμπεριλαμβανομένων και των οριακών τοιούτων, εφόσον προβλέπεται υπ' αυτών είσοδος ή έξοδος των σταθμών, απαιτείται έγκριση του Υπουργείου Δημοσίων Έργων βάσει στοιχείων υποβαλλόμενων εις την υπηρεσίαν αυτού την έχουσαν την ευθύνη και την μέριμναν διά την μελέτην της ρυθμίσεως και την επάρκεια (κυκλοφοριακή ικανότητα) των οδικών δικτύων και κόμβων, μετά γνώμην της αρμόδιας Διευθύνσεως Πολεοδομίας της Υπηρεσίας Οικισμού.

α) Περιμετρική Ζώνη Αθηνών: Αρχεται από της διασταυρώσεως των οδών Πειραιώς και Κριεζή και διέρχεται διά των οδών Κριεζή Διπύλου - Ασωμάτων, Αποστόλου Παύλου, Διον. Αρεοπαγίτου, Βασ. Αμαλίας, Βασ. Σοφίας, Κουμπάρη, Σκουφά, Ναυαρίνου, Τζαβέλλα, Θεμιστοκλέους, Σολωμού, Ζαΐμη, Μετσόβου, Πατησίων Ηπείρου, Γ. Σεπτεμβρίου, Μακεδονίας, Μιχαήλ Βόδα, Συμβολή Λιοσίων και οδού Κρήτης, Κρήτης, Ακομινάτου, Β. Ουγκώ, Θ. Δεληγιάννη, Πλατεία Καραϊσκάκη, Μ. Αλεξάνδρου, Κολωνού, Πειραιώς και μέχρι της οδού Κριεζή.

β) Περιμετρική Ζώνη Πειραιώς: Αρχεται από της διασταυρώσεως των οδών Π. Ράλλη και Καραολή και Δημητρίου και διέρχεται διά των οδών Καραολή και Δημητρίου, Βασ. Κωνσταντίνου, Ελευθερίου Βενιζέλου, Δημ. Γούναρη, Κέκροπος, Αλιπέδου, Κυρ. Μαυρομιχάλη (Ακτή Ποσειδώνος) Λεωφόρος Γεωργίου Α', Ακτή Ανδρέα Μιαούλη, Φιλελλήνων, Φίλωνος, Σκουζέ, Βασ. Κωνσταντίνου, Μπουμπουλίνας, Βασ. Σοφίας, Α. Μετρεξά και μέχρι της οδού Π. Ράλλη.

Διά την ίδρυσιν σταθμών αυτοκινήτων χωρτικότητας εκατόν (100) αυτοκινήτων και άνω, εκτός των περιοχών, περί ως η προηγούμενη παράγραφος ή εις ετέρας πόλεις, απαιτείται προηγουμένως έγγραφος συναίνεσις της εν παρ. 3 του παρόντος άρθρου αναφερόμενης υπηρεσίας μετά γνώμην της αρμοδίας Διευθύνσεως Πολεοδομίας της Υπηρεσίας Οικισμού, εξ ης να προκύπτει ότι αι κυκλοφοριακά συνθήκαι επιτρέπουν την ίδρυσιν του σταθμού. Η αυτή ως άνω υπηρεσία καθορίζει και τον αριθμόν των θέσεων των αυτοκινήτων).

(*) Σ.Σ. Προσοχή: Η παρ. 3 καταργήθηκε με το άρθρο 3 του ΠΔ 326/91 (ΦΕΚ 117 Α της 29.7.91). Διατηρείται στον τόμο διά τυχόν εκκρεμείς υποθέσεις.

Άρθρον 4

ΚΤΙΡΙΟΝ

1. Ο σταθμός αυτοκινήτων δύναται να περιλαμβάνει αιθούσας σταθμεύσεως υπογείους ή ισογείους, διωρόφους ή πολυώροφους.

2. Υπεράνω ή κάτωθι των αιθουσών σταθμεύσεως δύναται να υφίστανται έτεροι όροφοι διά χρήσιν των ως κατοικιών, καταστημάτων κλπ., απαγορευομένης της εγκαταστάσεως εντός του σταθμού αντλιών καυσίμων, εφόσον οι υποκείμενοι ή υπέρκειμενοι όροφοι ή τμήματα αυτών χρησιμοποιούνται ως κινηματογράφοι, θέατρα κλπ. και ως εκπαιδευτήρια.

3. Οι χώροι σταθμεύσεως δύναται να συνίστανται εκ πλειόνων του ενός εστεγασμένων τμημάτων, ευρισκομένων εντός ενιαίου κτίσματος συνιστώντος την έννοιαν ενός σταθμού και αποδεικνυομένου τούτου δι' αντιστοίχου κτιριολογικής διατάξεως εξασφαλίσεως ανοιγμάτων επικοινωνίας των χωρών προσβάσεως κλπ., αναγόμενα πάντοτε εις λειτουργίαν σταθμού αυτοκινήτων.

4. Οι σταθμοί προ των οποίων υφίστανται εώτερον του πεζοδρομίου, επαρκής ιδιωτικός χώρος και εφόσον το επιτρέπουν αι συνθήκαι της περιοχής, δύναται να έχουν μίαν ή πλείονας πλευράς εν τω ισογείω αυτών ελευθέρως δυναμένης να χρησιμοποιηθούν καθ' όλην την έκτασιν αυτών διά την είσοδον και έξοδον των οχημάτων.

5. Αι πλευραί των ορόφων, εφόσον δεν είναι εξολοκλήρου κλεισταί, φέρουν προπέτασμα (στηθαίον) ύψους 0,80μ. τουλάχιστον εξασφαλίζον την εντός των χώρων σταθμεύσεως συγκράτησιν των οχημάτων εν οιαδήποτε περιπτώσει κρούσεως αυτών. Τα ανοίγματα δύναται να προβλεφθούν μετά ή άνευ υαλοστασίου. Εν περιπτώσει υπάρξεως εξωστών εις ορόφους σταθμεύσεως αυτοκινήτων δύναται το ως άνω προπέτασμα (στηθαίον) να μειούται εις 0,20μ., υπό τον όρον ότι περιμετρικώς ο εξώστης θα φέρη προπέτασμα ή κιγκλίδωμα ισχυράς κατασκευής ύψους 0,90μ. τουλάχιστον.

6. Η εξωτερική όψις του κτιρίου του σταθμού είναι

αριτεκτονικώς αρτία και εναρμονισμένη προς την εμφάνισιν της περιοχής.

7. Η εν γένει κατασκευή του κτιρίου μετά των εγκαταστάσεών του είναι τοιαύτη, ώστε να αποκλείεται η προς τα γειτονικά κτίρια ή ορόφους του ιδίου μεταβίβασις κραδασμών και ήχων προκαλουμένων εκ της λειτουργίας του. Εις τας περιπτώσεις σταθμών μέσου και μεγάλου μεγέθους επιβάλλεται η παρεμβολή ή επικάλυψις των πάσης φύσεως μεσοτοιχιών και της οροφής της αιθούσης σταθμεύσεως της ευρισκομένης κάτωθι ορόφου, χρησιμοποιουμένου ως κατοικίας γραφείων και νοσοκομείου ή κλινικής, δι' ηχομονωτικού και αντικραδασμικού υλικού, ικανού πάχους.

8. (*) Η διάταξις των χώρων του σταθμού είναι τοιαύτη, ώστε να εξασφαλίζεται η πλέον άνετος εξυπηρέτησις κατά την είσοδον, στάθμευσιν και έξοδον των οχημάτων. Προς τούτο δέον να υπάρχει διάδρομος μεταξύ δύο σειρών αυτοκινήτων, πλάτους τουλάχιστον 3.00μ., 5.00μ., 6.00μ. διά στάθμευσιν υπό γωνίαν 45 μοιρών, 60 μοιρών και 90 μοιρών αντιστοίχως).

(*) Σ.Σ. ΠΡΟΣΟΧΗ: Η παρ. 8 του άρθρου 4 καταργήθη με το άρθρο 3 του Π.Δ. 326/91 (ΦΕΚ 117 Α της 29.7.91). Διατηρείται στον τόμο διά τυχόν εκκρεμείς υποθέσεις.

9. Εκαστος δημοσίας χρήσεως σταθμός μέσου ή μεγάλου μεγέθους διαθέτει τους κατωτέρω βοηθητικούς χώρους:

α) Κεχωρισμένον από του χώρου σταθμεύσεως διαμέρισμα διαφυλάξεως των ενδυμάτων του προσωπικού μετ' αναλόγου προς τούτο αριθμού ιματιοθηκών μεταλλικής κατασκευής.

β) Χώρους υγιεινής μετά νιπτήρων, W.C. κλπ.

γ) Αποθήκη ελαχίστης επιφανείας 10 τετρ. μέτρων (*)

10. Στους σταθμούς μεσαίου και μεγάλου μεγέθους θα προβλέπεται γραφείο κινήσεως (**).

11. Η εσωτερική επικοινωνία του σταθμού προς ετέρους χώρους μη εξυπηρετούντας τούτον, μέσω εσωτερικών ανοιγμάτων, απαγορεύεται. Κατ' εξαίρεσιν επιτρέπεται:

α) Λειτουργία εντός του σταθμού κυλικείου, προς εξυπηρέτησιν του προσωπικού και των ιδιοκτητών, των εξυπηρετούμενων υπό του σταθμού αυτοκινήτων και

β) Η επικοινωνία του σταθμού με υποσταθμόν ΔΕΗ ή με ετέρους ορόφους μέσω ανελκυστήρος ή κλίμακος ή ετέρους χώρους (μη χρησιμοποιουμένους δι' εναποθήκευσιν ευφλέκτων υλών κλπ.) υπό τον όρον δημιουργίας προθαλάμου και τοποθετήσεως πυρασφαλούς θύρας μεταξύ τούτου και του χώρου του σταθμού.

Άρθρον 5

ΥΨΟΣ

Το ύψος των αιθουσών σταθμεύσεως, μετρούμενον μεταξύ δαπέδου και οροφής, είναι τουλάχιστον 2,20μ.,

παρ. 2 αποτελεί προϋπόθεση διά την έκδοσιν της αδείας οικοδομής. Χώροι σταθμεύσεως, δημιουργηθέντες κατά την ως άνω παράγραφον, δεν δύνανται να χρησιμοποιηθούν δι' έκδοσιν αδείας οικοδομής και ετέρου πλην του εξυπηρετούμενου κτιρίου, εκτός εάν προκειμένου περί μη εστεγασμένων χώρων εξασφαλισθή η αντικατάστασις των χώρων αυτών δι' εφαρμογής των περιπτώσεων α και β της ως άνω παραγράφου 2, ή καταβληθή κατά την περίπτωση γ της αυτής παραγράφου 2 εισφορά, ήτις αντιστοιχεί εις τους υπ' όψιν χώρους σταθμεύσεως υπολογιζομένη κατά τον χρόνον εκδόσεως της αδείας του νέου προς εξυπηρέτησιν κτιρίου, ή εάν προκειμένου περί εστεγασμένου χώρου αντικατασταθεί από χώρον έτερον, ως ειδικότερον ορίζεται εις τας περιπτώσεις α και β της παρ. 2 του παρόντος άρθρου.

Δύνανται να κατασκευασθούν και μηχανικοί χώροι σταθμεύσεως (λειτουργούντες αποκλειστικώς με μηχανικόν τρόπον τοποθετήσεως των αυτοκινήτων εις θέσιν σταθμεύσεως), εφόσον εφοδιασθούν με σχετική μηχανολογικήν άδειαν.

4. Εις περίπτωσιν ανεγέρσεως κτιρίου υπό εργολήπτου, έναντι αντιπαροχής, αι υποχρεώσεις της ως άνω παρ. 2 του παρόντος δύνανται να εκπληρούνται είτε υπό του κυρίου ή των συγκυρίων του ακινήτου, είτε υπό του εργολήπτου.

5. Εάν αρχήθεν ή μεταγενεστέρως το κτίριον, επί του οποίου ευρίσκονται οι εστεγασμένοι χώροι σταθμεύσεως, υπαχθεί υπό το σύστημα της διηρημένης ιδιοκτησίας, εκάστη θέσις σταθμεύσεως αποτελεί διηρημένην ιδιοκτησίαν.

Εις την περίπτωσιν ταύτην, ως και εις την περίπτωση β (β α.) της παρ. 2 του παρόντος άρθρου επιτρέπεται η αυτοτελής μεταβίβασις της κυριότητος των επί των χώρων σταθμεύσεως διηρημένων ιδιοκτησιών, προς οιονδήποτε και μη έχοντα έτι σχέσιν με το εξυπηρετούμενον ακίνητον, τηρουμένων πάντως των διατάξεων της παρ. 3 του παρόντος.

Αι τυχόν δημιουργούμεναι θέσεις σταθμεύσεως εις τον ελεύθερον ισόγειον χώρον του κτιρίου, όταν τούτο κατασκευάζεται επί υποστρωμάτων (PILLOTIS) κατά τας ισχυούσας διατάξεις, δεν δύνανται να αποτελέσουν διηρημένας ιδιοκτησίας.

6. Διά κοινής αποφάσεως των Υπουργών Δικαιοσύνης και Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος καθορίζονται αι λεπτομέρειαι εφαρμογής των κατά τας προηγουμένας παραγράφων 2 έως και 5 διατάξεων.

7. Διά Π.Δ/τος εκδιδομένου, προτάσει του Υπουργού Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, μετά γνώμην του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων, καθορίζεται διά περιοχάς εντός της Μειζονος Περιοχης Πρωτευούσης το συνολικόν εμβαδόν των απαλλασσομένων των διατάξεων του παρόντος νέων κτιρίων ή προσθηκών βάσει της χρήσεως, της θέσεως και του μεγέθους αυτών, ως και των εν γένει κυκλοφοριακών, πολεοδομικών και οικονομικών συνθηκών των εν λόγω περιο-

χών.

8. Δι' ομοίου Π.Δ/τος εκδιδομένου κατά τη διαδικασίαν και τα κριτήρια της προηγουμένης παραγράφου καθορίζονται ανώτατα και κατώτατα όρια του συνολικού εμβαδού των απαλλασσομένων των διατάξεων του παρόντος νέων κτιρίων ή προσθηκών διά τας υπαγομένους εις την παράγραφον 2 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου περιοχάς.

Υπό των Νόμαρχιακών Αποφάσεων της παρ. 4 του άρθρου 2 του παρόντος νόμου, καθορίζεται προσθέτως και το συνολικόν εμβαδόν των απαλλασσομένων νέων κτιρίων ή προσθηκών εντός των καθοριζομένων ορίων υπό του κατά την παρούσαν παράγραφον Π.Δ/τος.

9. Διά των κατά τας παρ. 1 και 2 του άρθρου 2 Π.Δ./των ή των αποφάσεων της παρ. 4 του αυτού άρθρου δύνανται, μετ' εκτίμησιν των κυκλοφοριακών και πολεοδομικών συνθηκών, να αποκλείεται εν μέρει ή εν όλω η εφαρμογή των περιπτώσεων β και γ της παρ. 2 του παρόντος άρθρου εις τας περιπτώσεις κτιρίων μη χρησιμοποιουμένων αμιγώς διά κατοικίαν, τα οποία ως και εκ της χρήσεώς των προκαλούν ηξημένην κίνησιν οχημάτων, ως επίσης και εις τας περιπτώσεις μεγάλων συγκροτημάτων προοριζομένων διά κατοικίας».

Άρθρον 2

1. Διά Π.Δ./τος εκδιδομένου προτάσει του Υπουργού Δημοσίων Έργων, μετά γνώμην του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων καθορίζονται, διά περιοχάς εντός της Μειζονος Περιοχης Πρωτευούσης, ο απαιτούμενος αριθμός των θέσεων σταθμεύσεως και τα της αναγωγής αυτών εις επιφάνειαν χώρου σταθμεύσεως κατά κατηγορίας οχημάτων ανά κτίριον ή διηρημένην επ' αυτού ιδιοκτησίαν, βάσει της χρήσεως και της θέσεως των κτιρίων, του μεγέθους αυτών, ως και των εν γένει κυκλοφοριακών, πολεοδομικών και οικονομικών συνθηκών των εν λόγω περιοχών. Κατά την τυχόν τροποποίησιν του Δ/τος τούτου, δεν δύνανται να μειούται ο διά του προγενεστέρου καθορισθείς απαιτούμενος αριθμός θέσεων σταθμεύσεως οχημάτων.

2. Δι' ομοίων Π.Δ/των εκδιδομένων, κατά τη διαδικασίαν και τα κριτήρια της προηγουμένης παραγράφου καθορίζονται ανώτατα και κατώτατα όρια του απαιτούμενου αριθμού θέσεων σταθμεύσεως και διά τας άλλας πόλεις ή οικισμούς, έχοντας εγκεκριμένον ρυμοτομικόν σχέδιον ή μη ή τμήματα αυτών ή κτίρια ανεγειρόμενα εκτός ρυμοτομικών σχεδίων και εκτός νομίμως υφισταμένων οικισμών. Κατά την τυχόν τροποποίησιν των Δ/των τούτων, δεν δύνανται να μειούνται τα διά των προγενεστέρων καθορισθέντα ανώτατα και κατώτατα όρια του απαιτούμενου αριθμού θέσεων σταθμεύσεως οχημάτων.

•3. (*) Διά Π.Δ./των εκδιδομένων, προτάσει του

Υπουργού Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, μετά γνώμην του Συμβουλίου Δημοσίων Έργων, ως και του οικείου Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου ή μετά πάροδον απράκτου μηνιαίας προθεσμίας, αφ' ης εξητήθη η τελευταία αυτή γνώμη, δύναται διά τας κατά την παρ. 1 του παρόντος άρθρου καθοριζόμενας περιοχάς να απαγορεύεται, εν όλω ή εν μέρει, η δημιουργία χώρου σταθμεύσεως αυτοκινήτων εις περιοχάς ή τμήματα αυτών ή συγκεκριμένας οδούς και πλατείας ή μεμονωμένα οικόπεδα λόγω χρήσεως, εμβαδού και διαστάσεων αυτών ή διότι λόγοι πολεοδομικοί, κυκλοφοριακοί, αισθητικοί, προστασίας περιβάλλοντος, επιβάλλουν τούτο. Διά των αυτών Π.Δ/των δύναται να επιβάλλονται υποχρεώσεις ως προς το είδος του χώρου σταθμεύσεως αυτοκινήτων (εστεγασμένου υπεργείου ή υπογείου ή υπαιθρίου), αναλόγως των ως άνω πολεοδομικών και λοιπών συνθηκών της περιοχής, ως και να ρυθμίζεται παν συναφές προς τ' ανωτέρω θέμα».

4. Δι' αποφάσεων του οικείου Νομάρχου, εκδιδομένων μετά γνώμην του οικείου Δημοτικού ή Κοινοτικού Συμβουλίου ή μετά πάροδον απράκτου μηνιαίας προθεσμίας, αφ' ης εξητήθη η γνώμη αυτή και των οποίων το περιεχόμενον, η διαδικασία εκδόσεως και πάσα συναφής λεπτομέρεια καθορίζονται ειδικότερον διά των κατά την παρ. 2 του παρόντος άρθρου Π.Δ., ορίζονται, δι' έκαστον οικισμόν ή τμήμα τούτου ή συγκεκριμένας οδούς και πλατείας ή μεμονωμένα οικόπεδα εκτός οικισμού περιοχάς ή τμήματα ή θέσεις τούτων, ο εντός των ορίων των κατά τα ανωτέρω Π.Δ/των απαιτούμενος αριθμός των θέσεων σταθμεύσεως αυτοκινήτων, αι ειδικότεραι θέσεις εις τας οποίας απαγορεύεται η δημιουργία χώρων σταθμεύσεως ως και πάσα άλλη λεπτομέρεια εφαρμογής του παρόντος, μη καθοριζόμενη ειδικώς διά την εν λόγω περιοχήν υπό των Δ/των τούτων. Κατά την έκδοσιν των ανωτέρω αποφάσεων λαμβάνονται υπ' όψιν, αι εις εκάστην περίπτωσιν κυκλοφοριακαί, πολεοδομικαί, αισθητικαί και λοιπαί τοπικαί συνθήκαι, ως και αι συνθήκαι προστασίας του περιβάλλοντος.

(*) Η παρ. 3 τίθεται ως αντικατεστάθη με το Ν. 1221/81 (ΦΕΚ 202 Α' της 5.10.81).

Άρθρον 3

Η παράγραφος 1 του άρθρου 3 του αυτού ως άνω νόμου αντικαθίσταται υπό των ως κάτωθι παραγράφων 1, 2, 3 και 4 των παραγράφων 2, 3 και 4 αριθμουμένων 5, 6 και 7 αντιστοίχως.

«1. Εις περίπτωσιν προσθήκης καθ' ύψος ή κατ' επέκτασιν υφισταμένου κτιρίου αι θέσεις σταθμεύσεως υπολογίζονται βάσει της επιφανείας προσθήκης του κτιρίου κατά τα ειδικότερον οριζόμενα υπό των Π.Δ/των του άρθρου 2 του παρόντος.

2. Εις τας περιπτώσεις ακινήτων, τα οποία εμπύπτουν εις τας απαγορεύσεις δημιουργίας χώρων σταθμεύσεως ως αυτά καθορίζονται υπό των Π.Δ/των της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του παρόντος και των αποφάσεων της παραγράφου 4 του αυτού άρθρου 2, δύναται να εφαρμόζεται η περίπτωσης β ή γ της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του παρόντος καταβαλλομένης κατά την εφαρμογήν της περιπτώσεως γ μειωμένης εισφοράς, ως ειδικότερον υπό του άρθρου 5 του παρόντος ορίζεται.

3. Ομοίως, μειωμένη εισφορά καταβάλλεται εις τας περιπτώσεις: α) Ακινήτων, τα οποία πληρούν μίαν των κατωτέρω προϋποθέσεων:

- Ελάχιστον πρόσωπον 8.00 μέτρα.

- Ελάχιστον βάθος 10.00 μέτρα.

- Ελάχιστον εμβαδόν 200.00 τετραγωνικά μέτρα.

β) Ακινήτων μη εχόντων πρόσωπον επί οδών πλάτους μεγαλύτερου των 7.50 μέτρων ή κλίσεως μικρότερας του 15%.

γ) Προσθηκών καθ' ύψος υφισταμένων κτιρίων ή κτιρίων δι' α εξεδόθη νομίμως άδεια οικοδομής άνευ της επιβολής των κατά τας διατάξεις του παρόντος νόμου υποχρεώσεων. δ) Προσθηκών κατ' επέκτασιν υφισταμένων κτιρίων υπό την προϋπόθεσιν ότι το εναπομένον οικόπεδον μετά την αφαίρεσιν της καλυπτομένης από το υφιστάμενον κτίριον επιφανείας αυτού, υπάγεται εις τας περιπτώσεις α' και β' της παρούσης παραγράφου.

δ. προσθηκών κατ' επέκτασιν υφισταμένων κτιρίων υπό την προϋπόθεση ότι το εναπομένον οικόπεδον μετά την αφαίρεσιν της καλυπτομένης από το υφιστάμενο κτίριον επιφανείας αυτού, υπάγεται εις τας περιπτώσεις α' και β' της παρούσης παραγράφου.

ε) Μεταβολής της χρήσεως υφισταμένων κτιρίων ή μέρους αυτών.

στ) Επί προσθηκών κατ' επέκτασιν υφισταμένων κτιρίων ή το πρώτον ανεγέρσεως τοιούτων, όσον αφορά μόνο διηρημένας καθέτους ιδιοκτησίας επί πλειόνων αυτοτελών κτιρίων κατά τας διατάξεις του Ν.Δ. 1024/1971, ουσταθείσας νομίμως προ της ενάρξεως ισχύος του παρόντος νόμου.

Η καταβολή της μειωμένης εισφοράς εις την περίπτωσιν ταύτην επιτρέπεται μόνον **εάν το μέρος του όλου οικοπέδου, το οποίο κατά την πράξιν συστάσεως των διηρημένων ιδιοκτησιών προορίζεται δι' αποκλειστικήν χρήσιν της συγκεκριμένης καθέτου ιδιοκτησίας**, πληροί τας προϋποθέσεις μίας τουλάχιστον των ως άνω **α, β, γ, δ και ε περιπτώσεων**.

4. Η κατά τας ως άνω περιπτώσεις της παραγράφου 3 μειωμένη εισφορά καταβάλλεται υπό των υποχρέων, εφόσον ούτοι δεν εφαρμόζουν κατά την κρίσιν των την περίπτωσιν α ή β της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του παρόντος».

Άρθρον 4

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 5 του αυτού ως άνω νόμου αντικαθίσταται ως κάτωθι:

«2. Το ποσόν της εισφοράς ανά θέσιν σταθμεύσεως ιδιωτικής χρήσεως επιβατικού αυτοκινήτου υπολογίζεται εις δραχμάς, βάσει της αξίας γης ανά τετραγωνικόν μέτρον γηπέδου, εφ' ου το κτίριον και αναλόγως του ισχύοντος διά το υπ' όψιν γήπεδον συντελεστού δομήσεως ως εξής:

α) Δια συντελεστήν δομήσεως μικρότερον ή ίσον προς τον αριθμόν ένα (1) ή ανά θέσιν σταθμεύσεως εισφορά καθορίζεται ίση προς την αξίαν του τετραγωνικού μέτρου γης πολλαπλασιαζομένης επί την απαιτούμενην διά μίαν θέσιν σταθμεύσεως επιφάνειαν, εκπεφρασμένη εις απόλυτον αριθμόν, ως η επιφάνεια αυτή ορίζεται ειδικότερον υπό των Π.Δ/των των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 2 του παρόντος.

β) Διά συντελεστήν δομήσεως μεγαλύτερον του ένα (1) η ανά θέσιν σταθμεύσεως εισφορά καθορίζεται ως εις την ως άνω περίπτωσιν (α) διηρημένου του ούτω προκύπτοντος ποσού διά του αντιστοίχου συντελεστού δομήσεως.

2. Η παράγραφος 3 του αυτού άρθρου αντικαθίσταται ως κάτωθι:

«3. Προκειμένου περί ακινήτων διά τα οποία εφαρμόζεται κατά τας διατάξεις του παρόντος, η καταβολή μειωμένης εισφοράς, η εισφορά αυτή καθορίζεται εις το εν τέταρτον (1/4) της κατά την προηγούμενην παράγραφον προκυπτούσης».

3. Τα δύο τελευταία εδάφια της παραγράφου 5 του αυτού ως άνω άρθρου 5 καταργούνται.

Άρθρον 5

Η παράγραφος 1 του άρθρου 6 του αυτού ως άνω νόμου αντικαθίσταται ως κάτωθι:

«1. Το κατά τας διατάξεις του προηγούμενου άρθρου έσοδον του ΕΤΕΡΠΣ, ως και το προϊόν των, κατά τας παραγράφους 5 και 6 του άρθρου 3 και παρ. 2 του άρθρου 4 του παρόντος, προστίμων, τα οποία επίσης περιέρχονται εις το ΕΤΕΡΠΣ, διατίθενται αποκλειστικώς διά τη δημιουργίαν δημοσίας χρήσεως χώρων σταθμεύσεως αυτοκινήτων, προς εξυπηρέτησιν της περιοχής της υπαγομένης εις τα διοικητικά όρια των δήμων ή κοινοτήτων εξ' ων τούτο προέρχεται, μη αποκλειστικής της διαθέσεως προς τον σκοπόν τούτον και ετέρων πόρων του ΕΤΕΡΠΣ. Προς τούτο χρηματοδοτούνται ή δανειοδοτούνται υπό του ΕΤΕΡΠΣ κατά προτεραιότητα: α) Δήμοι ή Κοινότητες ή Δημοτικά ή Κοινωνικά Επιχειρήσεις, β) το Δημόσιον, γ) Δημόσια Επιχειρήσεις, δ) Οργανισμοί Κοινής Ωφελείας ή και δανειοδοτούνται: α) Συνεταιρισμοί, β) Ιδιωτικά Επιχειρήσεις.

Το ήμισυ των ανωτέρω προστίμων αποδίδεται υπό

του ΕΤΕΡΠΣ εις τους οικείους δήμους ή κοινότητας εντός τριμήνου από της εγκρίσεως της μελέτης ανεγέρσεως δημοσίας χρήσεως σταθμού αυτοκινήτων από τας αρμοδίας αρχάς, χρησιμοποιούμενου πάντοτε διά τον αυτόν σκοπόν».

Η παράγραφος 2 του αυτού ως άνω άρθρου αντικαθίσταται ως κάτωθι:

«2. Από της δημιουργίας δημοσίας χρήσεως χώρου σταθμεύσεως αυτοκινήτων, κατά την ως άνω παράγραφον 1, παρέχεται δικαίωμα προτεραιότητας αποκτήσεως χώρου σταθμεύσεως και απλής σταθμεύσεως εις τον χώρον τούτον, διά τους έχοντας καταβάλει το σύνολον της επί τη δηλώσει κατά το άρθρο 1 του παρόντος οφειλομένης εισφοράς, εφόσον ο χώρος σταθμεύσεως δεν απέχει πλέον των οκτακοσίων (800) μέτρων από του κτιρίου, διά το οποίον κατεβλήθη η εισφορά. Το εκάστοτε καθοριζόμενον χρηματικόν αντάλλαγμα διά την απόκτησιν του χώρου σταθμεύσεως και την παροχήν δικαιώματος σταθμεύσεως εις τους εν λόγω σταθμούς μειούται διά τους κατά την παρούσαν παράγραφον δικαιούχους κατά το ήδη καταβληθέν υπ' αυτών ποσόν εισφοράς προσηυξημένον κατά το νόμιμον τόκον τον αντιστοιχούντα εις το ως άνω ποσόν εισφοράς διά το χρονικόν διάστημα από της καταβολής της εισφοράς μέχρι της παροχής του υπ' όψιν δικαιώματος σταθμεύσεως.

Το κατά τα ανωτέρω δικαίωμα προτεραιότητας δεσμεύει τον αρμόδιον φορέα επί εξαμήνον από της προς τούτο προσκλήσεως των ενδιαφερομένων διά του Τύπου, η δε προβλεπομένη καταβολή μειωμένης εισφοράς ισχύει επί μίαν πενταετίαν από της ενάρξεως λειτουργίας του δημοσίας χρήσεως σταθμού αυτοκινήτων».

3. Εις το τέλος της παραγράφου 5 του αυτού άρθρου προστίθενται τα κάτωθι δύο εδάφια:

«Εις περίπτωσιν, κατά την οποίαν ο ιδιοκτήτης ακινήτου, χαρακτηρισθέντος κατά τα ανωτέρω ως χώρος διά την ανέγερσιν σταθμού αυτοκινήτων δημοσίας χρήσεως, δηλώσει ταυτοχρόνως προς τον οικείον Δήμον και την αρμοδίαν Υπηρεσίαν του Υπουργείου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, ότι προτίθεται εντός εξαμήνου από της τοιαύτης δηλώσεως να ανεγείρει σταθμόν αυτοκινήτων δημοσίας χρήσεως εις το εν λόγω ακίνητον, δύναται, δι' αποφάσεως του Υπουργείου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, μετά γνώμην του οικείου Δήμου ή Κοινότητος, να επιπραπή η τοιαύτη ανέγερσις, επιτρεπομένης εν ταυτώ και της χρησιμοποίησεως ποσοστού του ισχύοντος συντελεστού δομήσεως του ακινήτου, δι' άλλες χρήσεις, του ποσοστού τούτου καθοριζομένου διά της αυτής ως άνω αποφάσεως.

Παν θέμα αναγόμενον εις την διαδικασίαν και τον τρόπον εφαρμογής των διατάξεων του ανωτέρω εδαφίου καθορίζεται διά Π.Δ./τος εκδιδομένου προτάσει του Υπουργού Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος».

Αρθρον 7

1. Δια λόγους κυκλοφοριακούς, πολεοδομικούς, αισθητικούς, προστασίας περιβάλλοντος, δύνανται να απαλλοτριούνται υπέρ και δαπάναις του οικείου Δήμου ή Κοινότητας ή του Δημοσίου, υφιστάμενα κτίρια ή τμήμα αυτών, τα οποία βάσει της αδείας ανεγέρσεως των προβλέπονται δια τη χρήση σταθμεύσεως αυτοκινήτων.

Ο σκοπός των απαλλοτριώσεων αυτών συνιστά δημοσίαν ωφέλειαν.

2. Σταθμοί αυτοκινήτων μικρού και μέσου μεγέθους, ως ορίζονται κατά τις διατάξεις του ΠΔ 455/76 «Περί όρων και προϋποθέσεων ιδρύσεως και λειτουργίας σταθμών αυτοκινήτων κλπ.», κατασκευασθέντες προς εξυπηρέτησιν των αναγκών του κτιρίου, ένθα στεγάζονται, κατά παράβασιν των διατάξεων του Γενικού Οικοδομικού Κανονισμού και των διατάξεων του ΠΔ 455/76, μέχρι της ισχύος του παρόντος, χαρακτηρίζονται ως μη κατεδαφιστέοι δι' αποφάσεως του οικείου Νομάρχου, κατά τας διατάξεις του ΑΝ 410/68, εφόσον δε θέτουν εν κινδύνω την ασφάλειαν της κατασκευής και δεν αποβαίνουν υπερμέτρως εις βάρος της πόλεως.

Εις τας περιπτώσεις ταύτας η εξάμηνος προθεσμία της παρ. 4 του άρθρου 2 του ΑΝ 410/68 άρχεται από της ισχύος του παρόντος.

Αρθρον 8

1. Δια την κατά τας διατάξεις του άρθρου 6 του Ν. 1032/80 έκδοσιν του Οργανισμού του Υπουργείου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος τάσσεται νέα δίμηνος προθεσμία από της δημοσιεύσεως του παρόντος.

2. Δια κοινής αποφάσεως των υπουργών Προεδρίας της κυβερνήσεως και Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, δύνανται δι' υπηρεσιακούς λόγους και επί δύο (2) έτη από της ισχύος του παρόντος, να εξαιρούνται οι υπάλληλοι του Υπουργείου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος της υποχρεώσεως της παρ. 2 του άρθρου 19 του Ν. 232/75 «Περί επιμορφώσεως Δημοσίων Υπαλλήλων».

3. Δια την πρώτην πλήρωσιν των επί πρώτω βαθμώ ή των επί βαθμώ Αναπληρωτού Γενικού Διεθυντού θέσεων και των επί τρίτω βαθμώ θέσεων των προβλεφθησομένων υπό των Οργανισμών του υπουργείου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος κρίνονται πάντες οι κατά τη δημοσίευσιν του παρόντος υπάλληλου των αντιστοιχών κλάδων ΑΤ του Υπουργείου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος επί βαθμοίς δευτέρω και τετάρτω, οι έχοντες διά μεν την πρώτην περίπτωσιν πλέον των είκοσι ετών μόνιμον δημοσίαν υπηρεσίαν, δια δε τη δευτέραν περίπτωσιν πλέον των δεκαπέντε ετών δημοσίαν υπηρεσίαν, κατ' εξαίρεσιν πάσης ετέρας σχετικής διατάξεως.

Αρθρον 9

Η πλήρωσις των υφισταμένων κατά τη δημοσίευσιν του παρόντος κενών οργανικών θέσεων εις το υπουργείον Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος του Κλάδου Χειριστών Φωτοτοπογραφικών Οργάνων δύνανται να γίνει δι' επιλογής και μετά γνώμην του αρμοδίου υπηρεσιακού Συμβουλίου μεταξύ των υπηρετούντων την 31η.12.1976, διενεργούμενης μεταξύ των υπηρετούντων επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου Χειριστών Φωτοτοπογραφικών Οργάνων του υπουργείου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, εχόντων τα προσόντα τα προβλεπόμενα, πλην του ορίου ηλικίας, υπό του άρθρου 126 του Π.Δ/τος 910/77 «Περί Οργανισμού του Υπουργείου Δημοσίων Εργων», λαμβανομένης υπ' όψιν, μεταξύ των άλλων προσόντων και της σειράς αρχαιότητας.

Π.Δ. 92/82 ΦΕΚ 12 Α', 1982

Ρύθμισις των υποχρεώσεων εξασφαλίσεως χώρου σταθμεύσεως αυτοκινήτων εις πόλεις ή οικισμούς της χώρας πληθυσμού άνω των 15.000 κατοίκων ως και εις εκτός εγκεκριμένου σχεδίου περιοχάς.

Εχοντες υπόψη:

1. Τας διατάξεις των άρθρων 1 (παρ. 5) 3 (παρ. 1), 2 (παρ. 2 και 4), 8 (παρ. 2) και 9 (παρ. 1 περίπτωσιν β) του Ν. 960/1979 «Περί επιβολής υποχρεώσεων προς δημιουργίαν χώρων σταθμεύσεως αυτοκινήτων διά την εξυπηρέτησιν των κτιρίων και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων» (ΦΕΚ 194/Α) ως τα δύο πρώτα αντικατεστάθησαν διά των άρθρων 1 (παρ. 1) και 3 αντιστοιχώς του Ν. 1221/1981 (ΦΕΚ 292/Α) ως και τας διατάξεις των άρθρων 1 (παρ. 8) και 6 (παρ. 2, 4 και 5) του τελευταίου τούτου νόμου.

2. Τας διατάξεις του Ν. 1032/1980 «Περί συστάσεως υπουργείου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος» (ΦΕΚ 57/Α) και ειδικότερον των άρθρων 2, 3 και 7 αυτού.

3. Την υπ' αριθ. 1280/1981 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου Δημοσίων Εργων (Τμήμα Οικισμού).

4. Την υπ' αριθ. 1577/1981 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσσει του υπουργού Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, αποφασίζομεν:

Αρθρον 1

Εις πάσαν πόλιν ή οικισμόν της χώρας έχοντα εγκεκριμένον ρυμοτομικόν σχέδιον ή μη, πληθυσμού άνω των 15.000 κατοίκων, βάσει της απογραφής του 1971, εις το ηπειρωτικόν τμήμα του Νομού Αττικής, πλην των περιοχών εντός της Μειζονος περιοχής πρωτευούσης, διά τας οποίας καθορίζονται βάσει του άρθρου 1 του

υπ' αριθ. 1340/1981 Π. Δ/τος (ΦΕΚ 335 Α) ειδικά προς τούτο διατάξεις και εις πάσας τας περιοχάς εκτός εγκεκριμένων ρυμοτομικών σχεδίων και εκτός νομίμως υφισταμένων οικισμών εμπίπτουσας εντός των Διοικητικών ορίων Δήμων και Κοινοτήτων πληθυσμού άνω των 15.000 κατοίκων, βάσει της απογραφής του 1971, επιβάλλεται η κατά το Ν. 960/1979 ως ούτος ετροποποιήθη διά του Ν. 1221/1981 εξασφάλισης χώρου σταθμεύσεως αυτοκινήτων κατά το ειδικότερον υπό των διατάξεων του παρόντος Προεδρικού Διατάγματος οριζόμενα.

Άρθρον 2

1. Εντός των κατά το προηγούμενον άρθρον 1 περιοχών ο κατά το άρθρο 2 παρ. 4 του Ν. 960/1979 ως ετροποποιήθη διά του Νόμου 1221/1981, αποφάσεων οριζόμενος αριθμός θέσεων σταθμεύσεως, αναλόγως της χρήσεως και του μεγέθους του κτιρίου, δεν δύναται να είναι μεγαλύτερος ουδέ μικρότερος των εις τας κατωτέρω παραγράφους οριζομένων αντιστοιχών ορίων.

2. Διά κατοικίας: Μία θέσις σταθμεύσεως ανά 200τμ. έως 400τμ. επιφανείας κτιρίου.

3. Διά γραφεία (ιδιωτικά ή δημόσια): Μία θέσις σταθμεύσεως ανά 60τμ. έως 150τμ. επιφανείας κτιρίου.

4. Διά τα καταστήματα, εστιατόρια, ζαχαροπλαστεία, αναψυκτήρια, κέντρα διασκεδάσεως, εργαστήρια ως και διά εν γένει εμπορικής χρήσεως: Μία θέσις σταθμεύσεως ανά 8 έως 150τμ. επιφανείας κτιρίου.

5. Διά αιθούσας θεαμάτων περιλαμβανομένων και των δημοσίων τοιούτων, μουσεία και λοιπές παρεμφερείς χρήσεις: Μία θέσις σταθμεύσεως ανά 40τμ. έως 100τμ. αιθούσης εξυπηρετούσης την βασικήν λειτουργίαν του κτιρίου, μη υπολογιζομένων των χώρων εισόδων - εξόδων της αιθούσης ως και των εν γένει βοηθητικών χώρων αυτής.

6. Διά Ξενοδοχεία: Μία θέσις σταθμεύσεως ανά 12 έως 20 κλίνας.

Διά Ξενοδοχεία διαθέτοντα αιθούσας εστιατορίων, ζαχαροπλαστείων και εν γένει αιθούσας θεαμάτων εφαρμόζεται η παράγραφος 4 του άρθρου 3 του παρόντος.

Ειδικώς διά Ξενοδοχεία δυναμικότητας μεγαλύτερας των διακοσίων (200) κλινών, πέραν των ως άνω θέσεων, δέον να εξασφαλίζεται προ της εισόδου του Ξενοδοχείου χώρος διά στάθμευσις ή στάσις μεγάλων αυτοκινήτων (λεωφορείων, πούλμαν) υπολογιζομένης μιας θέσεως σταθμεύσεως μεγάλου αυτοκινήτου ανά 100 κλίνας.

7. Δι' αποθήκας, στερουμένης προθήκης: Μία θέσις σταθμεύσεως ανά 200 τ.μ. έως 300 τ.μ. επιφανείας κτιρίου.

8. Διά βιοτεχνίας και εν γένει κτίρια βιομηχανικών

εγκαταστάσεων: Μία θέσις σταθμεύσεως ανά 100 τ.μ. έως 150 τ.μ. επιφανείας κτιρίου.

9. Διά κτίρια περιθάλψεως, προκειμένου περί:

α) Γηροκομείων, παιδικών - εφηβικών ασύλων, ως και λοιπών παρεμφερών χρήσεων: Μία θέσις σταθμεύσεως ανά 20 έως 30 κλίνας.

β) Νοσοκομείων, κλινικών και θεραπευτηρίων: Μία θέσις σταθμεύσεως ανά 15 έως 25 κλίνας.

10. Δι' εκπαιδευτήρια, ιδιωτικά ή δημόσια, στοιχειώδους και μέσης βαθμίδος εκπαίδευσσεως, ως και λοιπές παρεμφερείς χρήσεις:

Μία θέσις σταθμεύσεως ανά 3 έως 4 αίθουσες διδασκαλίας. Διά πανεπιστήμια, Ανώτατα και Ανώτερα Εκπαιδευτήρια και εν γένει εκπαιδευτικές σχολάς: Μία θέσις σταθμεύσεως ανά εκατόν (100) έως (200) τ.μ. επιφανείας κτιρίου. Εις την επιφάνειαν του κτιρίου δεν προσμετρώνται τυχόν κλειστοί χώροι γυμναστηρίου και εν γένει αθλοπαιδιών.

11. Διά γυμναστήρια, γήπεδα αθλοπαιδιών και εν γένει αθλητικές εγκαταστάσεις: Μία θέσις σταθμεύσεως ανά διακόσια πενήντα (250) έως τριακόσια πενήντα (350) τ.μ. επιφανείας αθλήσεως. Εις τον κατά τα ανωτέρω προκύπτοντα αριθμόν θέσεων προστίθεται μία θέσις ανά είκοσι πέντε (25) έως τριάκοντα πέντε (35) θέσεις θεατών, εφόσον διά τα εν λόγω κτίρια ή εγκαταστάσεις, προβλέπονται κερκίδες, βάσει των οποίων και υπολογίζεται ο αριθμός των θεατών.

Άρθρον 3

1. Κατά τον υπολογισμόν των θέσεων σταθμεύσεως, συμφώνως προς τα οριζόμενα εις το ως άνω άρθρον 2, εφόσον προκύπτει υπόλοιπον επιφανείας κτιρίου ίσον ή μεγαλύτερον του ημίσεως της οριζομένης διά μίαν θέσιν, προστίθεται διά το υπόλοιπον τούτο μία θέσις. Εάν προκύπτει υπόλοιπον μικρότερον, τούτο αμελείται.

2. Το συνολικόν εμβαδόν των απαλλασσομένων των διατάξεων του Ν. 960/79 ως ούτος ετροποποιήθη υπό του Ν. 1221/81 νέων κτιρίων ή προσθηκών ορίζεται εις το ήμισυ της κατά το ως άνω άρθρον 2 εκάστοτε απαιτούμενης διά μίαν θέσιν σταθμεύσεως, επιφανείας κτιρίου.

3. Εις τας περιπτώσεις νέων κτιρίων και προσθηκών επιφανείας μεγαλύτερας της απαλλασσομένης των διατάξεων του Ν. 960/1979, ως ούτος ετροποποιήθη υπό του Ν. 1221/1981, κατά τα ειδικότερον εις την ως άνω παρ. 2 οριζόμενα, ο απαιτούμενος αριθμός των θέσεων σταθμεύσεως υπολογίζεται βάσει της συνολικής επιφανείας του ανεγειρομένου νέου κτιρίου ή προσθήκης εφαρμοζομένης της παρ. 1 του παρόντος άρθρου επί του συνόλου της επιφανείας αυτής.

4. Διά κτίρια εξυπηρετούντα περισσότερας της μιας των κατά το άρθρον 2 χρήσεων, ως συνολικώς απαιτούμενος αριθμός θέσεων σταθμεύσεως αυτοκινήτων

λαμβάνεται το άθροισμα των δι' εκάστην χρήση απαιτούμενων τοιούτων.

Διά τα αυτά κτίρια, ειδικώς διά την εφαρμογήν της ως άνω παρ. 2 του παρόντος, λαμβάνεται υπόψη η συνολική επιφάνεια του κτιρίου, ως και η διά μίαν θέσιν σταθμεύσεως απαιτούμενη επιφάνεια κτιρίου, προκειμένου περί κτιρίων κατοικίας.

5. Εις τας περιπτώσεις των παρ. 5 έως και 11 του ως άνω άρθρου 2, εφόσον προκύπτει απαιτούμενος αριθμός θέσεων σταθμεύσεως μεγαλύτερος του 10, επιβάλλεται η εξασφάλις επί του αυτού γηπέδου, επί του οποίου ανεγείρεται το κτίριον ή εις άμεσον μετ' αυτού γειτνίασιν, του ημίσεως του συνολικώς απαιτούμενου διά τας εν λόγω χρήσεις αριθμού θέσεων σταθμεύσεως, εφόσον η τοιαύτη εξασφάλις δεν απαγορεύεται υπό των διατάξεων της παρ. 3 του ως κατωτέρω άρθρου 4.

6. Εις τας περιπτώσεις της παρ. 4 του ως άνω άρθρου 2 και εφόσον η επιφάνεια ενιαίου χώρου των κατά τας περιπτώσεις αυτών χρήσεων είναι μεγαλύτερα των 300 τ.μ., επιβάλλεται η εξασφάλις επί του αυτού γηπέδου, επί του οποίου ανεγείρεται το κτίριον ή εις άμεσον μετ' αυτού γειτνίασιν, του ημίσεως του συνολικώς απαιτούμενου διά την εν λόγω ιδιοκτησίαν αριθμού θέσεων σταθμεύσεως, εφόσον η τοιαύτη εξασφάλις δεν απαγορεύεται υπό των διατάξεων των παρ. 2 και 3 του ως κατωτέρω άρθρου 4.

7. Διά την εφαρμογήν του παρόντος η γειτνίασις θεωρείται άμεσος, εφόσον οι είσοδοι ή έξοδοι των χώρων σταθμεύσεως δεν απέχουν των κυρίων εισόδων ή εξόδων των εξυπηρετούμενων κτιρίων ή εγκαταστάσεων απόστασιν, πορείας μετρούμενης εις τον άξονα των οδών μεγαλύτεραν από εκατό (100) μέτρα.

Άρθρον 4

1. Εφόσον αι είσοδοι ή έξοδοι χώρων σταθμεύσεως αυτοκινήτων ευρίσκονται επί πεζοδρόμων ή παιδοτόπων, ο αριθμός θέσεων των χώρων αυτών δε δύναται να είναι μεγαλύτερος του απαιτούμενου διά την εξυπηρέτησιν των κτιρίων, τα οποία έχουν μοναδικόν πρόσωπον στον συγκεκριμένο πεζοδρόμον ή παιδότοπον.

2. Δεν επιτρέπεται η δημιουργία χώρων σταθμεύσεως αυτοκινήτων εις απόστασιν μικροτέραν των 30μ. εκ σηματοδοτούμένου ή υπό σηματοδότησιν κόμβου και εφόσον αι είσοδοι ή έξοδοι αυτών ευρίσκονται επί της κυρίας οδού διά την οποίαν επεβλήθη η σήμανσις. Η ως άνω απόστασις μετρείται εκ του άξονος της πλησιεστέρας εισόδου ή εξόδου του σταθμού και μέχρι του πλησιεστέρου σηματοδότη παρά τον κόμβον.

3. Δεν επιτρέπεται η δημιουργία χώρων σταθμεύσεως αυτοκινήτων χωρητικότητας μικροτέρας των δέκα (10) αυτοκινήτων, εφόσον αι είσοδοι ή έξοδοι αυτών ευρίσκονται επί του κυρίου οδικού δικτύου περί του οποίου η παράγραφος 2 του ως κατωτέρω άρθρου 5.

Άρθρον 5

1. Διά την έκδοσιν οικοδομικής αδείας απαιτείται προηγουμένη έγκρισις των οικείων Υπηρεσιών Πολεοδομίας διά την δημιουργίαν χώρων σταθμεύσεως εις τας οριζομένης κατωτέρω περιπτώσεις.

α) Διά χώρους σταθμεύσεως αυτοκινήτων χωρητικότητας μεγαλύτερας των εκατόν πενήκοντα (150) αυτοκινήτων.

β) Διά χώρους σταθμεύσεως αυτοκινήτων, των οποίων αι είσοδοι ή έξοδοι ευρίσκονται επί του κυρίου οδικού δικτύου, περί του οποίου η ως κατωτέρω παράγραφος 2.

Κατά τα λοιπά τηρούνται αι κατά τας παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 4 απαγορεύσεις.

2. Το κύριον οδικόν δίκτυον ορίζεται εις κάθε πόλιν ή οικισμόν, δι' αποφάσεως του οικείου Νομάρχου εκδομένης συμφώνως προς τας διατάξεις του ως κατωτέρω άρθρου 7 του παρόντος Δ/τος. Από τας ενάρξεως ισχύος του παρόντος Δ/τος και μέχρις εκδόσεως των εν λόγω αποφάσεων η πλήρωσις των προποθέσεων της παραγράφου 3 του άρθρου 4 ως και τας παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, διαπιστούται υπό των Υπηρεσιών Πολεοδομίας.

Άρθρον 6

1. Εις το παρόν Δ/γμα όπου δεν γίνεται διάκρισις εντονκαθορισμόν του αριθμού των θέσεων, μεταξύ μικρού και μεγάλου αυτοκινήτου, νοείται μικρόν επιβατικόν. Ως μικρόν επιβατικόν αυτοκίνητον θεωρείται έν πενταθέσιον επιβατικόν. Διά τον υπολογισμόν της συνολικής επιφανείας του δημιουργουμένου χώρου σταθμεύσεως, ο αριθμός των θέσεων ανάγεται εις επιφάνειαν χώρου σταθμεύσεως ως εξής:

α) Διά μίαν θέσιν σταθμεύσεως μικρού επιβατικού ιδιωτικής χρήσεως αυτοκινήτου λαμβάνονται 12τμ. επιφανείας χώρου σταθμεύσεως, εφόσον ο συνολικός αριθμός των θέσεων σταθμεύσεως του χώρου δεν υπερβαίνει τας τρεις (3).

β) Διά μίαν θέσιν σταθμεύσεως μικρού επιβατικού ιδιωτικής χρήσεως αυτοκινήτου λαμβάνονται 15τμ. επιφανείας χώρου σταθμεύσεως, εφόσον ο συνολικός αριθμός των θέσεων σταθμεύσεως είναι μεγαλύτερον των τριών (3) αλλ' ουχί μεγαλύτερος των δέκα (10).

γ) Διά μίαν θέσιν σταθμεύσεως μικρού επιβατικού ιδιωτικής χρήσεως αυτοκινήτου λαμβάνονται 20τμ. επιφανείας χώρου σταθμεύσεως, εφόσον ο συνολικός αριθμός των θέσεων σταθμεύσεως είναι μεγαλύτερον των δέκα (10).

δ) Διά μίαν θέσιν μεγάλου αυτοκινήτου λαμβάνονται (50)τμ. επιφανείας χώρου σταθμεύσεως.

2. Ειδικώς διά τας περιπτώσεις κατασκευής χώρων σταθμεύσεως λειτουργούντων αποκλειστικώς μηχανικόν τρόπον τοποθετήσεως των αυτοκινήτων

θέσιν σταθμεύσεως, η απαιτούμενη δι' εκάστην θέσιν επιφάνεια χώρου σταθμεύσεως προκύπτει βάσει των στοιχείων του κατασκευαζομένου χώρου σταθμεύσεως.

3. Κατά τον κατά τας διατάξεις του άρθρου 5 του Ν. 960/1979 υπολογισμόν εισφοράς, ως ο Νόμος ούτος ετροποποιήθη υπό του Ν. 1221/1981, διά την απαιτούμενην διά μίαν θέσιν σταθμεύσεως επιφάνεια, συμφώνως προς τα οριζόμενα εις την ως άνω παράγ. 1 του παρόντος, λαμβάνεται υπόψη ο συνολικός αριθμός των απαιτούμενων διά το κτίριον χώρων σταθμεύσεως, ως ούτος προκύπτει συμφώνως προς τα οριζόμενα υπό του άρθρου 2 του παρόντος.

Άρθρον 7

1. Διά την έκδοσιν των κατά την παράγραφον 4 του άρθρου 2 του Ν. 960/1979, ως ούτος ετροποποιήθη υπό του Ν. 1221/1981 Νομαρχιακών αποφάσεων, απαιτείται σχετική αιτιολογική έκθεσις συντασσομένη υπό της αρμοδίας πολεοδομικής αρχής ενεργούσης κατόπιν προτάσεων υποβαλλομένων υπό των οικειών Δήμων ή Κοινοτήτων ή και οίκοθεν. Εις την τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν ζητείται η γνώμη των οικειών Δημοτικών ή Κοινοτικών Συμβουλίων, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων της αυτής ως άνω παραγράφου 4.

2. Διά των κατά την ως άνω παράγραφον 1 αποφάσεων καθορίζονται δι' έκαστον οικισμόν, εις το σύνολον ή κατά τμήματα, πλέον του απαιτούμενου αριθμού θέσεων σταθμεύσεως, το κύριον οδικόν δίκτυον του οικισμού, οι συγκεκριμένοι περιοχαί ή θέσεις ή ας απαγορεύεται η δημιουργία χώρων σταθμεύσεως διά λόγους πολεοδομικούς, κυκλοφοριακούς, αισθητικούς, προστασίας περιβάλλοντος.

Διά των αυτών αποφάσεων δύναται διά συγκεκριμένας περιοχάς ή θέσεις του οικισμού να επιβάλλονται υποχρεώσεις ως προς το είδος του χώρου σταθμεύσεως αυτοκινήτων (εστεγασμένου υπεργείου ή υπογείου ή υπαιθρίου) αναλόγως των ως άνω πολεοδομικών και λοιπών συνθηκών των υπόψη περιοχών ή θέσεων.

3. Αι κατά το παρόν άρθρο Νομαρχιακαί αποφάσεις δημοσιεύονται διά της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

Άρθρον 8

1. Ειδικαί διατάξεις, διά των οποίων επιβάλλονται εις συγκεκριμένας περιοχάς ή τμήματα αυτών ή συγκεκριμένας θέσεις πλατείας, οδούς ή πεζοδρόμους, πρόσθετοι περιορισμοί ή απαγορεύσεις ως προς τη δημιουργία χώρων σταθμεύσεως αυτοκινήτων, κατ'αρχήν των διατάξεων του παρόντος.

2. Από της δημοσιεύσεως του παρόντος καταργείται πάσα διάταξις αντικειμένη εις τας διατάξεις αυτού.

3. Από της δημοσιεύσεως του παρόντος καταργείται το υπ' αριθμ. 720/1979 Π.Δ/γμα «Περί ρυθμίσεως των υποχρεώσεων εξασφαλίσεως χώρου σταθμεύσεως αυτοκινήτων εις πόλεις ή οικισμούς της χώρας πληθυσμού άνω των 15 000 κατοίκων και εις εντός εγκεκριμένου σχεδίου περιοχάς» (ΦΕΚ 216/Α), ως ετροποποιήθη μεταγενέστερα με το Π.Δ. 1065/1980 (ΦΕΚ 268/Α).

Εις τον υπουργόν Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος, αναθέτομεν τη δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος Διατάγματος.

Π.Δ. 3.8.87, ΦΕΚ 749 δ της 10.8.87

Καθορισμός ειδικών όρων ως προς τη δόμηση και διαμόρφωση των χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων και κατάργηση των υπ' αρ. 697/79 (*) και 1339/1981 Π. διαταγμάτων (**).

Άρθρον 1

Ο χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων για την εξυπηρέτηση των κτιρίων σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 960/1979, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 1221/1981, μπορεί να είναι στεγασμένος υπέργειος ή υπόγειος ή και μη στεγασμένος υπαίθριος χώρος, όπως ορίζεται ειδικότερα στις επόμενες παραγράφους:

1. Ως στεγασμένος χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων μπορεί να χρησιμοποιηθεί:

α) υπόγειος χώρος του κτιρίου.

β) ο ελεύθερος ισόγειος χώρος του κτιρίου (ΠΙΛΟΤΙΣ) όπως αυτός ορίζεται στην παρ. 181 του άρθρου 7 του Ν. 1577/85, και

γ) υπέργειος χώρος του κτιρίου που κατασκευάζεται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις περί ποσοστού κάλυψης του οικοπέδου και της θέσης του κτιρίου στο οικόπεδο.

2. Ως μη στεγασμένος (υπαίθριος) χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων μπορεί να χρησιμοποιηθεί:

α) ακάλυπτο οικόπεδο το οποίο διατίθεται αποκλειστικά για στάθμευση αυτοκινήτων. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να διατίθεται για στάθμευση το σύνολο της επιφάνειας του οικοπέδου, με εξαίρεση τις προβλεπόμενες από το ρυμοτομικό σχέδιο στοές ή προκίπια.

β) Ακάλυπτος χώρος του οικοπέδου, που ανεγείρεται το κτίριο. Στην περίπτωση αυτή, το μέγιστο ποσοστό της συνολικής επιφάνειας του οικοπέδου, που επιτρέπεται να καλυφθεί από το κτίριο και το χώρο στάθμευσης, ορίζεται κατά 10% μεγαλύτερο του επιτρεπόμενου και μέχρι 80% κατ' ανώτατο όριο και σε περίπτωση εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 14 του Ν. 1577/1985 το ανώτατο όριο ορίζεται σε 90%.

Άρθρον 2

1. Το ελεύθερο ύψος στεγασμένων χώρων στάθ-

μευσης αυτοκινήτων μετρούμενο μεταξύ δαπέδου και οροφής, πρέπει να είναι τουλάχιστον 2,20 μ., μετρούμενο δε μεταξύ δαπέδου και κάθε στοιχείου της οροφής, πρέπει να είναι τουλάχιστον 1,90 μ., χωρίς το συνολικό μικτό ύψος να υπερβαίνει τα 3,20 μ. με την επιφύλαξη των διατάξεων της περιπτ. του τμήματος Β' της παρ. 1 του άρθρου 7 του Ν. 1577/1985 (ΦΕΚ 210/Α').

2. Ο στεγασμένος υπέργειος χώρος του κτιρίου στάθμευσης αυτοκινήτων, καθώς και ο αναγκαίος χώρος εισόδου ή εξόδου αυτοκινήτων για την εξυπηρέτηση χώρων στάθμευσης δεν προσμετριοούνται στο συντελεστή δόμησης του οικοπέδου χωρίς υπέρβαση σε κάθε περίπτωση του μέγιστου επιτρεπόμενου ύψους του κτιρίου, του μέγιστου επιτρεπόμενου ποσοστού κάλυψης του οικοπέδου, καθώς και του επιτρεπόμενου συντελεστή κατ' όγκον εκμετάλλευσης του οικοπέδου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Σε περίπτωση που έχει εφαρμογή η παρ. 4 του άρθρου 28 του Ν. 1577/1985 δεν επιτρέπεται και η υπέρβαση του επιτρεπόμενου αριθμού ορόφων.

3. Όταν εφαρμόζεται η παρ. 9 του άρθρου 9 του Ν. 1577/1985 επιτρέπεται υπέρβαση του ύψους, που καθορίζεται από ειδικές διατάξεις μέχρι 1,00 μ., εφόσον το ισόγειο του κτιρίου χρησιμοποιείται κατά ποσοστό 50% τουλάχιστον για στάθμευση αυτοκινήτων. Το ίδιο ισχύει όταν στην πιο πάνω περίπτωση, το κτίριο κατασκευάζεται σε υποστυλώματα (PILOTIS) με εφαρμογή της παραγράφου 1Β' του άρθρου 7 του Ν. 1577/1985 και ο ελεύθερος ημιυπαίθριος χώρος της διατίθεται αποκλειστικά για στάθμευση αυτοκινήτων.

4. Εντός των κατά τους Ν. 947/1979 και Ν. 1337/1983 οικιστικών περιοχών οι διατάξεις της παραγράφου 3 εφαρμόζονται μόνο εφόσον ρητά προβλέπεται αυτό από την οικεία πολεοδομική μελέτη. Στις εντός εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου περιοχές ή εντός νομίμως υφισταμένων οικισμών η εφαρμογή της ίδιας παραγράφου 3 μπορεί να απαγορεύεται από τις διατάξεις των όρων και περιορισμών δόμησης των περιοχών αυτών.

Άρθρον 3

1. Για την εξυπηρέτηση υπόγειου χώρου στάθμευσης αυτοκινήτων, επιτρέπεται επέκταση του χώρου της εισόδου του και εντός του υποχρεωτικά ακάλυπτου χώρου του οικοπέδου, με την προϋπόθεση ότι η συνολική επιφάνεια της πιο πάνω επέκτασης δε θα υπερβαίνει τα 30 τ.μ. Η οροφή της πλάκας επικάλυψης του χώρου που επεκτείνεται μέσα στον υποχρεωτικό ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου, δεν πρέπει σε κανένα σημείο να υπερβαίνει τα 1,50 μ., μετρούμενο από την οριστική στάθμη του εδάφους. Η επιπλέον επιφάνεια που προκύπτει, σύμφωνα με τα πιο πάνω, δεν προσμετράται στο συντελεστή δόμησης του οικοπέδου.

2. Επιτρέπεται η επέκταση του υπόγειου χώρου του

κτιρίου και κάτω από τον υποχρεωτικά ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου, εκτός από το χώρο προκηπίου, με την προϋπόθεση ότι το σύνολο του επεκτεινόμενου υπόγειου χώρου, στον υποχρεωτικά ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου, καθώς και ποσοστό 40% τουλάχιστον του υπόγειου χώρου, που κατασκευάζεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1Ββ του άρθρου 7 του Ν. 1577/1985 διατίθενται αποκλειστικά ως χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων. Ο σύμφωνα με τα παραπάνω επεκτεινόμενος χώρος υπογείου δεν προσμετράται στο συντελεστή δόμησης του οικοπέδου.

3. Όταν γίνεται επέκταση του υπόγειου χώρου, σύμφωνα με την παράγραφο 2, η στάθμη της οροφής της πλάκας επικάλυψης του τμήματος αυτού της επέκτασης, πρέπει να περιορίζεται κατά 1,00 μ. τουλάχιστον κάτω από την τεχνητή ή φυσική στάθμη του εδάφους. Ο περιορισμός αυτός δεν ισχύει για το χώρο εισόδου ή εξόδου, που κατασκευάζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1.

Άρθρον 4

1. Σε κτίρια, στα οποία κατασκευάζεται χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων χωρητικότητας 100 θέσεων και άνω, επιτρέπεται επέκταση του ορόφου που είναι στο φυσικό ή διαμορφωμένο έδαφος (ισόγειο ορόφου) στο υποχρεωτικά ακάλυπτο τμήμα του οικοπέδου, εκτός από το χώρο προκηπίου, με την προϋπόθεση ότι το σύνολο του επεκτεινόμενου στο υποχρεωτικά ακάλυπτο τμήμα του οικοπέδου, ισόγειο ορόφου του κτιρίου, ως και μισό τουλάχιστον του υπολοίπου του χώρου, αυτού, διατίθεται αποκλειστικά ως χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων.

2. Το ανώτατο επιτρεπόμενο ελεύθερο ύψος του χώρου, που επεκτείνεται κατά την προηγούμενη παράγραφο στο ακάλυπτο τμήμα του οικοπέδου, δεν πρέπει να υπερβαίνει τα 2,20 μ. Πάνω από την πλάκα επικάλυψης του χώρου αυτού επιτρέπεται μόνο η κατασκευή στηθαίου ύψους μέχρι 1,00 μ. και η τοποθέτηση φυτών, ενώ αποκλείεται κάθε άλλη χρήση. Η επιπλέον επιφάνεια που προκύπτει με εφαρμογή της παραγράφου αυτής, δεν προσμετράται στο συντελεστή δόμησης του οικοπέδου.

3. Σε κάθε κτίριο που προβλέπεται χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων η πρόσβαση σ' αυτόν, πρέπει να επιτυγχάνεται με μία μόνο καθορισμένη είσοδο και μία μόνο ξεχωριστή καθορισμένη έξοδο ή με μία μόνο κοινή είσοδο - έξοδο πλάτους τουλάχιστον 2,25 μ. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η ύπαρξη περισσότερων εισόδων - εξόδων εάν αυτό, κατά την κρίση της πολεοδομικής υπηρεσίας, επιβάλλεται για λόγους κτιριοδομικής διαμόρφωσης του κτιρίου ή κυκλοφοριακούς λόγους.

Άρθρον 5

Σε οικισμούς ή τμήματά τους που υπάγονται στις περιπτώσεις της παρ. 4 του άρθρου 28 του ν. 1577/85 ή που χαρακτηρίζονται ως παραδοσιακά, οι διατάξεις των άρθρων 3 και 4 μπορεί να εφαρμόζονται μόνο μετά από έγκριση της αρμόδιας Επιτροπής Πολεοδομικού και Αρχιτεκτονικού Ελέγχου, εκτός αν διαφορετικά ορίζεται με τις διατάξεις των όρων και περιορισμών δόμησης του οικισμού.

ΦΕΚ 164Δ' της 11ης.4.91

Εχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις των άρθρων 1 (παρ. 2 και 5), 2 (παρ. 1), 3 (παρ. 1) και 5 του Ν. 960/1979 «Περί επιβολής υποχρεώσεων προς δημιουργία χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων δια την εξυπηρέτησιν των κτιρίων και ρυθμίσεως συναφών θεμάτων» (Α' 194), όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 1221/1981 (Α' 292), καθώς και τις διατάξεις των άρθρων 1 (παρ. 7), 4 (παρ. 1) και 6 (παρ. 1, 4 και 6) του τελευταίου τούτου νόμου.

2. Τις διατάξεις των άρθρων 2, 3 και 7 του Ν. 1032/1980 «Περί συστάσεως Υπουργείου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος (Α' 57).

3. Τις διατάξεις του άρθρου 23 (παρ. 1 εδ. ιδ.) του Ν. 1558/1985 «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» (Α' 137).

4. Τις διατάξεις του άρθρου 13 (παρ. ειδ. πρώτο) του Ν. 1647/1986 «Οργανισμός Κτηματολογίου και Χαρτογραφίσεων Ελλάδας (ΟΚΧΕ) και άλλες σχετικές διατάξεις» (Α' 141).

5. Τις 81/1991 και 82/1991 γνωμοδοτήσεις του Κεντρικού Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος.

6. Την 227/1991 γνωμοδότηση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με πρόταση του Υπουργού Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, αποφασίζουμε:

Άρθρον 1

1. Στην ευρύτερη περιοχή Αθηνών επιβάλλεται η κατά το Ν. 960/1979, όπως ισχύει, εξασφάλιση χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων κατά ζώνες Α, Β, Γ, Δ, όπως αυτές καθορίζονται στην επόμενη παράγραφο 2, κατά τα οριζόμενα από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος.

2. α) Η ζώνη Α' περιλαμβάνει τις περιοχές που εμπίπτουν στα διοικητικά όρια των Δήμων και Κοινοτήτων: Βριλησίων, Παπάγου, Φιλοθέης, Εκάλης, Δροσιάς, Βούλας, Βουλιαγμένης, Γλυφάδας, Κηφισιάς, Ν. Ψυχικού, Ψυχικού και τα δύο τμήματα των Δήμων Αθηναίων και Πειραιώς, που φαίνονται με χρώμα κεραμιδί και στοχείο Α1 στα δύο (2) σχετικά πρωτότυπα διαγράμματα

σε κλίμακα 1:10.000, που θεωρήθηκαν από τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Τοπογραφικών Εφαρμογών με την 53100/1991 πράξη τους και που αντίτυπά τους σε φωτομίκρυνση δημοσιεύονται με το παρόν διάταγμα.

β) Η ζώνη Β' περιλαμβάνει τις περιοχές που εμπίπτουν στα διοικητικά όρια των Δήμων και Κοινοτήτων: Αγίου Στεφάνου, Αμαρουσίου, Αγίας Παρασκευής, Χαλανδρίου, Μελισσίων, Πεντέλης, Χολαργού, Ν. Ερυθραίας, Λυκόβρυσης, Ελληνικού, Παλαιού Φαλήρου, Αλίμου, Πεύκης, Ν. Σμύρνης, Χαϊδαρίου, Σταμάτας, Βάρης, Θρακομακεδόνων, Ν. Πεντέλης, Διονύσου και τα δύο τμήματα των Δήμων Αθηναίων και Πειραιώς, που φαίνονται με χρώμα πορτοκαλί και στοιχεία Β1 στα παραπάνω διαγράμματα.

γ) Η ζώνη Γ' περιλαμβάνει τις υπόλοιπες περιοχές των Δήμων Αθηναίων και Πειραιώς, που φαίνονται με χρώμα κίτρινο στα ίδια ως άνω διαγράμματα, καθώς και τις περιοχές που εμπίπτουν στα διοικητικά όρια των Δήμων και Κοινοτήτων: Αγίου Δημητρίου, Αργυρούπολης, Ηλιούπολης, Καματερού, Μοσχάτου, Πετρούπολης, Αγίων Αναργύρων, Αιγάλεω, Ανω Λιοσίων, Ν. Λιοσίων, Ν. Ιωνίας, Ν. Φιλαδέλφειας, Ν. Χαλκηδόνος, Μεταμόρφωσης, Ηρακλείου, Ζωγράφου, Γαλατσίου, Βύρωνα, Δάφνης, Καισαριανής, Αχαρνών, Καλλιθέας, Περιστερίου, Νίκαιας, Υμηττού.

δ) Η ζώνη Δ' περιλαμβάνει τις περιοχές, που εμπίπτουν στα διοικητικά όρια των Δήμων και Κοινοτήτων, Αγίας Βαρβάρας, Αγ. Ιωάννη Ρέντη, Κερατοινίου, Ταύρου, Ανθούσας, Ανοιξης, Γλυκών Νερών, Μεγάρων, Περάματος, Δραπετσώνας, Ζεφυρίου, Μπάλας, Κορυδαλλού, Ν. Περάμου.

Άρθρον 2

Ο απαιτούμενος αριθμός των θέσεων στάθμευσης μικρών επιβατικών αυτοκινήτων, ιδιωτικής χρήσεως, για κτίρια τα οποία προορίζονται για χρήση κατοικίας, υπολογίζεται ανάλογα με την επιφάνεια του κτιρίου, ως εξής:

α) Για τα κτίρια της ζώνης Α' σε μία θέση ανά 100 τ.μ. κτιρίου. Πάντως ο αριθμός θέσεων που προκύπτει δεν μπορεί να είναι μικρότερος της μιας θέσης ανά διαμέρισμα, ή ανά κατοικία.

β) Για τα κτίρια της ζώνης Β' σε μία θέση ανά 140 τ.μ. του κτιρίου. Πάντως, ο αριθμός θέσεων, που προκύπτει δεν μπορεί να είναι μικρότερος της μιας θέσης ανά διαμέρισμα ή ανά κατοικία μη υπολογιζομένων στην περίπτωση αυτή των διαμερισμάτων επιφανείας μικρότερης των 50 τ.μ.

γ) Για τα κτίρια της ζώνης Γ' σε μία θέση ανά 180 τ.μ., ισχυουσών κατά τα λοιπά των περιορισμών της περίπτωσης Β'.

δ) Για τα κτίρια της ζώνης Δ' σε μία θέση ανά 250 τ.μ., ισχυουσών κατά τα λοιπά των περιορισμών της περίπτωσης Β'.

Αρθρον 3

1. Εντός των ζωνών Α', Β', Γ', Δ', όπως αυτές προσδιορίζονται στο άρθρο 1 του παρόντος, για κτίρια που προορίζονται για άλλες χρήσεις, πλην κατοικίας, ο απαιτούμενος αριθμός των θέσεων στάθμευσης μικρών επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσεως ορίζεται ανάλογα με τη χρήση και την επιφάνεια του κτιρίου, ως κατωτέρω:

2. Ζώνη Α':

α) Για γραφεία (ιδιωτικά ή δημόσια) Τράπεζες, Ασφαλιστικές Εταιρείες, Ραδιοφωνικούς Σταθμούς και γενικά χρήσεις του τριτογενούς τομέα παραγωγής, που δεν αναφέρονται στο παρόν, μία θέση ανά 40 τ.μ. επιφανείας κτιρίου. Πάντως ο αριθμός των θέσεων που προκύπτει δεν μπορεί να είναι μικρότερος της μιας θέσης ανά γραφείο ή γενικά χώρο εργασίας.

β) Για καταστήματα, και εν γένει εμπορικές χρήσεις, μία θέση ανά 40 τ.μ. επιφανείας κτιρίου. Πάντως ο αριθμός των θέσεων που προκύπτει δεν μπορεί να είναι μικρότερος της μιας θέσης ανά κατάστημα.

γ) Για υπεραγορές τροφίμων (SUPER MARKET) και πολυκαταστήματα μία θέση ανά 10 τ.μ. επιφανείας κτιρίου.

δ) Για εστιατόρια, ζαχαροπλαστεία, αναψυκτήρια και γενικά χρήσεις αναψυχής, που δεν αναφέρονται στο παρόν, μία θέση ανά 40 τ.μ. επιφανείας κτιρίου.

ε) Για χώρους συνάθροισης κοινού (θέατρα, κινηματογράφοι, αίθουσες συγκεντρώσεων κλπ.) μία θέση ανά 50 τ.μ. επιφανείας κτιρίου.

Πάντως ο αριθμός των θέσεων που προκύπτει, δεν μπορεί να είναι μικρότερος της μιας θέσης ανά 15 καθίσματα.

στ) Για κέντρα διασκέδασης μία θέση ανά 20 τ.μ. επιφανείας κτιρίου.

ζ) Για κτίρια πολιτιστικών λειτουργιών (Βιβλιοθήκες, αίθουσες εκθέσεων, μουσεία και εμπορικές εκθέσεις κλπ.) μία θέση ανά 50 τ.μ. επιφανείας κτιρίου.

η) Για εμπορικές εκθέσεις, μία θέση ανά 50 τ.μ. επιφανείας κτιρίου.

θ) Για νοσοκομεία, κλινικές, θεραπευτήρια, μία θέση ανά 6 κλίνες.

ι) Για γηροκομεία, άσυλα και λοιπές παρεμφερείς χρήσεις, μία θέση ανά 15 κλίνες.

ια) Για παιδικούς σταθμούς, εκπαιδευτήρια (ιδιωτικά ή δημόσια) στοιχειώδους και μέσης βαθμίδας εκπαίδευσης και λοιπές παρεμφερείς χρήσεις, μία θέση ανά αίθουσα διδασκαλίας. Για ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα μία θέση ανά 100 τ.μ. επιφανείας κτιρίου.

ιβ) Για γυμναστήρια, γήπεδα αθλοπαιδιών και εν γένει αθλητικές εγκαταστάσεις, μία θέση ανά 200 τ.μ. επιφανείας άθλησης. Στον αριθμό των θέσεων, που προκύπτει, προστίθεται μία θέση ανά 15 θέσεις θεα-

τών, εφόσον για τα υπόψη κτίρια ή εγκαταστάσεις προβλέπονται κερκίδες.

ιγ) Για συνεργία αυτοκινήτων, μία θέση ανά 20 τ.μ. επιφανείας κτιρίου.

ιδ) Για βιομηχανίες, βιοτεχνίες, επαγγελματικά εργαστήρια, εγκαταστάσεις χονδρεμπορίου, αποθήκες και λοιπές παρεμφερείς χρήσεις, μία θέση ανά 80 τ.μ. επιφανείας κτιρίου.

ιε) Για ξενοδοχεία και εν γένει τουριστικές εγκαταστάσεις, μία θέση ανά 10 κλίνες. Ειδικά για ξενοδοχεία διαθέτοντα αίθουσες εστιατορίων και εν γένει αίθουσες, συνάθροισης κοινού πέρα από τις προβλεπόμενες, βάσει των κανονισμών του ΕΟΤ για την εξυπηρέτηση των πελατών τους, εφαρμόζονται για τις αίθουσες αυτές και οι περ. δ, ε και στ αναλόγως.

3. Ζώνες Β' και Γ'

α) Για γραφεία (ιδιωτικά ή δημόσια), Τράπεζες, Ασφαλιστικές Εταιρείες, Ραδιοφωνικούς Σταθμούς, και γενικά χρήσεις του τριτογενούς τομέα παραγωγής, που δεν αναφέρονται στο παρόν, μία θέση ανά 50 τ.μ. επιφανείας κτιρίου. Πάντως ο αριθμός των θέσεων, που προκύπτει, δεν μπορεί να είναι μικρότερος της μιας θέσης, ανά γραφείο ή γενικά χώρο εργασίας. β) Κατά τα λοιπά ισχύουν οι περιπτώσεις β έως και ιε της προηγούμενης παραγράφου 2.

4. Ζώνη Δ'

α) Για γραφεία (ιδιωτικά ή δημόσια) Τράπεζες, Ασφαλιστικές Εταιρείες, Ραδιοφωνικούς Σταθμούς, και γενικά χρήσεις του τριτογενούς τομέα παραγωγής, που δεν αναφέρονται στο παρόν, μία θέση ανά 60 τ.μ. επιφανείας κτιρίου. Πάντως ο αριθμός των θέσεων που προκύπτει δεν μπορεί να είναι μικρότερος της μιας θέσης ανά γραφείο ή γενικά χώρο εργασίας.

β) Για καταστήματα και εν γένει εμπορικές χρήσεις μία θέση ανά 50 τ.μ. επιφανείας κτιρίου. Πάντως, ο αριθμός των θέσεων που προκύπτει, δεν μπορεί να είναι μικρότερος της μιας θέσης ανά κατάστημα. γ) Κατά τα λοιπά ισχύουν οι περιπτώσεις γ και ιε της ως άνω παρ. 2.

Αρθρον 4

1. Για τον υπολογισμό της συνολικής επιφάνειας του δημιουργούμενου χώρου στάθμευσης ο αριθμός θέσεων που προκύπτει, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στα άρθρα 2 και 3 ανάγεται σε επιφάνεια χώρου στάθμευσης ως εξής:

α) Για μία θέση στάθμευσης λαμβάνονται 25 τ.μ. επιφάνειας χώρου στάθμευσης.

β) Ειδικά για τις περιπτώσεις κατασκευής χώρων στάθμευσης, που λειτουργούν αποκλειστικά με μηχανικό τρόπο τοποθέτησης αυτοκινήτων, η απαιτούμενη για κάθε θέση επιφάνεια του χώρου στάθμευσης προ-

κύπτει βάσει των στοιχείων του τύπου του κατασκευαζομένου χώρου στάθμευσης. Το αυτό ισχύει και για μικτό τρόπο λειτουργίας, όσον αφορά τις θέσεις στάθμευσης, που αναλογούν στο μηχανικό τρόπο λειτουργίας του χώρου στάθμευσης.

2. Ο υπολογισμός των απαιτούμενων χώρων στάθμευσης ανάλογα με τη χρήση και το μέγεθος του κτιρίου υπολογίζεται ως εξής:

3. Διαιρείται το σύνολο των επιφανειών κάθε χρήσεως του κτιρίου με την επιφάνεια τ.μ., που απαιτείται για μία θέση, σύμφωνα με τα άρθρα 2 και 3.

Όταν το δεκαδικό μέρος του πηλίκου είναι μεγαλύτερο ή ίσον του 0,5 προστίθεται μία θέση.

Όταν αυτό είναι μικρότερο του 0,5 δε λαμβάνεται υπόψη.

Οι θέσεις που προκύπτουν από κάθε χρήση προστίθενται και αποτελούν το συνολικό αριθμό θέσεων.

4. Στην επιφάνεια του κτιρίου δεν υπολογίζονται οι χώροι εισόδου - εξόδου και οι εν γένει βοηθητικοί χώροι.

Άρθρον 5

1. Σε περιπτώσεις, κατά τις οποίες προκύπτει απαιτούμενος αριθμός θέσεων στάθμευσης μεγαλύτερος του 15, επιβάλλεται η εξασφάλιση ποσοστού τουλάχιστον 25% των θέσεων στο αυτό ακίνητο ή σε άλλο, σε απόσταση όχι μεγαλύτερη των 300 μ., μετρούμενη σε νοητή ευθεία γραμμή μεταξύ των πλησιεστέρων σημείων των δύο ακινήτων.

2. Ειδικά δε για χρήσεις «υπεραγορές τροφίμων» και πολυκαταστήματα εν γένει, επιβάλλεται η εξασφάλιση του ως άνω ποσοστού στο αυτό ακίνητο ή σε άλλο, που γειτνιάζει άμεσα μ' αυτό.

3. Οι περιορισμοί της παρ. 1 δεν είναι υποχρεωτικοί, όταν γίνεται αλλαγή της χρήσης κτιρίων νομίμως υφισταμένων πριν από το Ν. 960/79.

Άρθρον 6

1. Εντός των ζωνών Α', Β', Γ', Δ' και για τις αναφερόμενες στον παρακάτω πίνακα χρήσεις κτιρίων, επιβάλλεται πέραν των οριζόμενων στο άρθρο 3, η εξασφάλιση προ της εισόδου ή εξόδου του κτιρίου θέσεων στάθμευσης μεγάλων αυτοκινήτων, όπως ειδικότερα ορίζεται στο παρόν άρθρο.

2. Η κατά τα ανωτέρω εξασφάλιση θέσεων στάθμευσης μεγάλων αυτοκινήτων, επιβάλλεται μόνο, εφόσον η επιφάνεια του κτιρίου, είναι ίση ή μεγαλύτερη από χίλια (1.000) τ.μ. Ο αριθμός των θέσεων στάθμευσης ανάλογα με τη χρήση του κτιρίου υπολογίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στον πίνακα, σε συνδυασμό με τις παρ. 3, 4 και 5.

ΠΙΝΑΚΑΣ

Απαιτήσεις στάθμευσης για μεγάλα αυτοκίνητα

ΧΡΗΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ	Επιφάνεια κτιρίου σε τ.μ., που αναλογούν σε μία θέση στάθμευσης
Υπεραγορές τροφίμων, πολυκαταστήματα, Μουσεία, τουριστικές εγκαταστάσεις	2.500
Καταστήματα χονδρικής πωλήσεως, βιομηχανίες, βιοτεχνίες	4.000
Νοσοκομεία, κλινικές και εν γένει κτίρια περιθαλψής, κτίρια εκπαίδευσης	10.000
Τράπεζες	10.000

3. Για τον υπολογισμό της συνολικής επιφάνειας του χώρου στάθμευσης, ο αριθμός των θέσεων βάσει του πίνακα ανάγεται σε επιφάνεια χώρου στάθμευσης, ως εξής:

Για μία θέση στάθμευσης μεγάλου αυτοκινήτου λαμβάνονται 50 τ.μ. χώρου στάθμευσης.

4. Ο υπολογισμός των απαιτούμενων θέσεων στάθμευσης ανάλογα με τη χρήση και το μέγεθος του κτιρίου υπολογίζεται ως εξής:

α) Διαιρείται το σύνολο των επιφανειών κάθε χρήσης του κτιρίου με το σχετικό αριθμό του πίνακα. Για το δεκαδικό μέρος του πηλίκου και ανεξάρτητα από το μέγεθος αυτό, προστίθεται μία βάση. Οι θέσεις που προκύπτουν από κάθε χρήση προστίθενται και αποτελούν το συνολικό αριθμό των θέσεων.

β) Σε περίπτωση ανάπτυξης περισσότερων της μιας χρήσεων, των οποίων η επιφάνεια κτιρίου χωριστά είναι μικρότερη από χίλια (1.000) τ.μ., αλλά η συνολική επιφάνεια ανάπτυξης είναι ίση ή μεγαλύτερη των 1.000 τ.μ., υπολογίζεται μία θέση ανά 2.500 τ.μ. επιφάνειας κτιρίου.

5. Για τις θέσεις στάθμευσης μεγάλων αυτοκινήτων, δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις των περιπτώσεων β και γ της παρ. 2 του άρθρου 1 του Ν. 960/79, όπως ισχύει.

Άρθρον 7

Όπου στο παρόν διάταγμα αναφέρεται «μικρό αυτοκίνητο», θεωρείται ένα πενταθέσιο επιβατικό.

Αρθρον 8

Για τον υπολογισμό της κατά την περίπτ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 1 του Ν. 960/79, ως ισχύει, εισφοράς, όπως ειδικότερα ορίζεται στο άρθρο 5 του αυτού νόμου, λαμβάνεται υπόψη η αντικειμενική αξία των ακινήτων, όπου αυτή έχει καθορισθεί.

Αρθρον 12

Η ισχύς του παρόντος διατάγματος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 10 Απριλίου 1991.

Αρθρον 9

1. Απαλλάσσονται της κατά το Ν. 960/79 υποχρέωσης εξασφάλισης θέσεων στάθμευσης, προσθήκης καθ' ύψος ή καθ' επέκταση κτιρίων νομίμως υφισταμένων προ του Ν. 960/1979, εφόσον συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

Οι προσθήκες προορίζονται για χρήση κατοικίας και έχουν επιφάνεια μικρότερη ή ίση των 100 τ.μ.

2. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται μόνον για την πρώτη πραγματοποιούμενη μετά την ισχύ του Ν. 960/1979 προσθήκη.

Αρθρον 10

1. Οικοδομικές άδειες, που έχουν εκδοθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος διατάγματος, στις αναφερόμενες στο άρθρο 1 περιοχές, εκτελούνται όπως εκδόθηκαν.

2. Στις ίδιες ως άνω περιοχές, οι οικοδομικές άδειες, για τις οποίες έχει υποβληθεί στην αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος πλήρης φάκελος μελέτης, εκδίδονται με τις προγενέστερες του παρόντος σχετικές διατάξεις, εκτός των αδειών ανέγερσης κτιρίων με χρήση υπεραγορών τροφίμων, πολυκαταστημάτων και κέντρων διασκέδασης.

Αρθρον 11

1. Από τις διατάξεις του παρόντος διατάγματος εξαιρείται η περιοχή «Ελαιώνα» των Δήμων Αθηναίων, Ταύρου, Αγ. Ιωάννη Ρέντη, Αιγάλεω, Περιστερί, της οποίας το πολεοδομικό σχέδιο εγκρίθηκε με το από 11.2.1991 Π.Δ/γμα (Δ' 74).

2. Από τη δημοσίευση του παρόντος διατάγματος καταργείται το 1340/1981 (Α' 335) Π.Δ/γμα, όπως ισχύει, καθώς επίσης και το από 23.11.90 (Δ' 601) Π.Δ/γμα «Καθορισμός του απαιτούμενου αριθμού θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων ανάλογα με τη χρήση και το μέγεθος των κτιρίων στις περιοχές των Δήμων Νέου Ψυχικού και Κηφισιάς (Ν. Αττικής)».

Η γνωμοδότηση υπ' αρ. 280/90 της Νομικής Δ/νσης ΥΠΕΧΩΔΕ

Με την αποδοχή της ανωτέρω γνωμοδότησης από το ΥΠΕΧΩΔΕ, εφαρμόζονται οι διατάξεις των σταθμών αυτοκινήτων (δημόσιοι, ιδιωτικοί, Π.Δ. 455/76) και στους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων, που προβλέπονται με το Ν. 960/79.

Εγκ. 19481/90 (*)

Αποδοχή της με υπ' αριθμ. 280/1990 γνωμοδότησης της Νομικής Δ/νσης ΥΠΕΧΩΔΕ όσον αφορά την εφαρμογή των Π.Δ. 455/76 και 379/80 και στους ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων ως προς την εσωτερική των διαρρύθμιση, που αναφέρονται στο άρθρο 8 παρ. 2 του Ν. 960/1979.

Σας κοινοποιούμε την με υπ' αριθμ. 280/1990 γνωμοδότηση της Νομικής Δ/νσης ΥΠΕΧΩΔΕ, την οποία και αποδεχόμαστε.

Σύμφωνα με την πιο πάνω γνωμοδότηση τα Π.Δ/γματα 455/1976 και 379/1980 εφαρμόζονται στους ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν. 960/1979, οι οποίες αφορούν θέματα αναγόμενα στην εσωτερική τους διαρρύθμιση.

Αριθμ. γνωμ. 280/90

Επί του υπ' αριθμ. πρωτ. 17125/5.3.1990 ερωτημάτων σας, σχετικά με την εφαρμογή του Π.Δ/τος 435/1976 στους ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν. 960/1979, παρατηρούμε τα ακόλουθα:

1. Με το Ν. 960/1979 επεβλήθησαν υποχρεώσεις για τη δημιουργία χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων για την εξυπηρέτηση των κτιρίων. Ειδικότερα στο άρθρο 1 του νόμου αυτού, όπως τροποποιήθηκε από το Ν. 1221/1981, ορίζονται οι υποχρεώσεις δημιουργίας χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων, ποιοι απαλλάσσονται απ' αυτές. Η εκπλήρωση δε των υποχρεώσεων αυτών αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση αδειάς οικοδομής.

Περαιτέρω στο άρθρο 2 του νόμου αυτού καθορίστηκαν τα θέματα, που θα ρυθμιστούν με Π.Δ/τα, όπως π.χ. ο απαιτούμενος αριθμός των θέσεων σταθμεύσεως αυτοκινήτων, περιοχές που απαγορεύεται η δημιουργία χώρου σταθμεύσεως κλπ. στο δε άρθρο 5 τους τρόπους υπολογισμού της επιβαλλομένης με την περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 1 εισφοράς. Στη δε παρ. 2, εδ. β' του άρθρου 8 του Ν. 960/1979, που δε φαίνεται να έχει αντικατασταθεί από το Ν. 1221, ορίζεται ότι «Τα δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 1 του Ν.Δ. 511/1970 «Περί ιδρύσεως και λειτουργίας πρατηρίων υγρών καυσίμων, σταθμών αυτοκινήτων πλυντηρίων αυτοκινήτων και περί κυκλοφοριακής συνδέσεως εγκαταστάσεων μετά των οδών, εκδιδόμενα διατάγματα ρυθμίζουν ως προς τους σταθμούς αυτοκινήτων όλα τα αναγόμενα στην εσωτερική τους διαρρύθμιση θέματα, τα λοιπά δε θέματα των Διαταγμάτων αυτών ρυθμίζονται στο εξής με τα εκδιδόμενα Διατάγματα ή αποφάσεις της παρ. 4 του άρθρου 2 του παρόντος». Κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του Ν. 511/1970 έχουν εκδοθεί τα Π.Δ. 435/1976 (ΦΕΚ 169Α) και 379/1980 (ΦΕΚ 105 Α), που ρυθμίζουν εκτός των άλλων και θέματα που αναγονται στην εσωτερική διαρρύθμιση των σταθμών

αυτοκινήτων.

Ενόψει των διατάξεων αυτών τίθεται το ερώτημα, αν εφαρμόζονται τα Π.Δ. 435/1976 και 379/1980 ως προς τα θέματα που αναγονται στην εσωτερική διαρρύθμιση των ιδιωτικών χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων που διέπονται από τους Ν. 960/1979 και 1221/1981.

Από τις πιο πάνω διατάξεις προκύπτει ότι τα διατάγματα που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των σχετικών διατάξεων του Ν. 960/1221 ρυθμίζουν τα θέματα που προβλέπονται από τις εξουσιοδοτικές τους διατάξεις. Για όλα όμως τα λοιπά θέματα που αναγονται στην εσωτερική διαρρύθμιση των χώρων αυτών στάθμευσης αυτοκινήτων, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν. 960/1976 εφαρμόζονται τα κατ' εξουσιοδότηση του Ν.Δ. 511/1970 εκδοθέντα Π.Δ. 455/1976 και 379/1980.

Συνεπώς επί του τιθέντος ερωτήματος η γνώμη μας είναι ότι τα Π.Δ. 455/1976 και 379/1980 εφαρμόζονται στους ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν. 960/79».

Εγκ. 42180/46/16.7.90

Συμπλήρωση της με αριθμ. 19481/30.5.90 απόφασης. (*)

Σχετικά με την από 30.5.90 απόφασή μας, με την οποία έγινε αποδεκτή η με αριθμ. 280/1990 γνωμοδότηση της Νομικής Δ/σης ΥΠΕΧΩΔΕ, που αφορά την εφαρμογή των Π.Δ/των 455/1976 και 379/1980 στους ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων και ειδικότερα στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν. 960/79, σας γνωρίζουμε ότι η ισχύς της αρχίζει από την ημερομηνία που αυτή περιήλθε στην Υπηρεσία σας και δεν αφορά τους φακέλους των μελετών, οι οποίοι είχαν πρωτοκολληθεί και ήταν πλήρεις κατά τις διατάξεις του από 8.9.1983 Π.Δ/τος (ΦΕΚ 394/Δ/83).

**ΔΙΑΦΗΜΙΖΕΣΤΕ ΣΤΟ
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ
ΔΕΛΤΙΟ
ΤΟΥ ΤΕΕ**

**Η ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΣΑΣ
ΠΙΑΝΕΙ
ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ
ΤΟΠΟ....**

ΤΕΕ

Τώρα

Η διαφήμισή σας, στο Ενημερωτικό Δελτίο του ΤΕΕ πραγματικά... πιάνει τόπο

Εξοφλήστε τις συνδρομές σας στο ΤΕΕ

Διαφημιζέστε στο
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥ ΤΕΕ

60.000

Μ Η Χ Α Ν Ι Κ Ο Ι

(ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ 6.000 ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ)

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ

- Διευθυντές και Στελέχη Υπουργείων, Οργανισμών και Επιχειρήσεων
- Ελεύθεροι επαγγελματίες, μελετητές και κατασκευαστές

ΔΙΑΒΑΖΟΥΝ ΚΑΘΕ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΤΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Αριθμ. γνωμ. 280/90

Επί του υπ' αριθμ. πρωτ. 17125/5.3.1990 ερωτήματος σας, σχετικά με την εφαρμογή του Π. Δ/τος 435/1976 στους ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν. 960/1979, παρατηρούμε τα ακόλουθα:

1. Με το Ν. 960/1979 επεβλήθησαν υποχρεώσεις για τη δημιουργία χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων για την εξυπηρέτηση των κτιρίων. Ειδικότερα στο άρθρο 1 του νόμου αυτού, όπως τροποποιήθηκε από το Ν. 1221/1981, ορίζονται οι υποχρεώσεις δημιουργίας χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων, ποιοι απαλλάσσονται απ' αυτές. Η εκπλήρωση δε των υποχρεώσεων αυτών αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση αδειας οικοδομής.

Περαιτέρω στο άρθρο 2 του νόμου αυτού καθορίστηκαν τα θέματα, που θα ρυθμιστούν με Π. Δ/τα, όπως π.χ. ο απαιτούμενος αριθμός των θέσεων σταθμεύσεως αυτοκινήτων, περιοχές που απαγορεύεται η δημιουργία χώρου σταθμεύσεως κλπ. στο δε άρθρο 5 τους τρόπους υπολογισμού της επιβαλλομένης με την παρ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 1 εισφοράς. Στη δε παρ. 2, εδ. β' του άρθρου 8 του Ν. 960/1979, που δε φαίνεται να έχει αντικατασταθεί από το Ν. 1221, ορίζεται ότι «Τα δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 1 του Ν. Δ. 511/1970 «Περί ιδρύσεως και λειτουργίας πρατηρίων υγρών καυσίμων, σταθμών αυτοκινήτων πλυντηρίων αυτοκινήτων και περί κυκλοφοριακής συνδέσεως εγκαταστάσεων μετά των οδών, εκδιδόμενα διατάγματα ρυθμίζουν ως προς τους σταθμούς αυτοκινήτων όλα τα αναγόμενα στην εσωτερική τους διαρρύθμιση θέματα, τα λοιπά δε θέματα των Διαταγμάτων αυτών ρυθμίζονται στο εξής με τα εκδιδόμενα Διατάγματα ή αποφάσεις της παρ. 4 του άρθρου 2 του παρόντος». Κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του Ν. 511/1970 έχουν εκδοθεί τα Π. Δ. 435/1976 (ΦΕΚ 169Α) και 379/1980 (ΦΕΚ 105 Α), που ρυθμίζουν εκτός των άλλων και θέματα που ανάγονται στην εσωτερική διαρρύθμιση των σταθμών

αυτοκινήτων.

Ενόψει των διατάξεων αυτών τίθεται το ερώτημα, αν εφαρμόζονται τα Π. Δ. 435/1976 και 379/1980 ως προς τα θέματα που ανάγονται στην εσωτερική διαρρύθμιση των ιδιωτικών χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων που διέπονται από τους Ν. 960/1979 και 1221/1981.

Από τις πιο πάνω διατάξεις προκύπτει ότι τα διατάγματα που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των σχετικών διατάξεων του Ν. 960/1221 ρυθμίζουν τα θέματα που προβλέπονται από τις εξουσιοδοτικές τους διατάξεις. Για όλα όμως τα λοιπά θέματα που ανάγονται στην εσωτερική διαρρύθμιση των χώρων αυτών στάθμευσης αυτοκινήτων, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν. 960/1976 εφαρμόζονται τα κατ' εξουσιοδότηση του Ν. Δ. 511/1970 εκδοθέντα Π. Δ. 455/1976 και 379/1980.

Συνεπώς επί του τιθέντος ερωτήματος η γνώμη μας είναι ότι τα Π. Δ. 455/1976 και 379/1980 εφαρμόζονται στους ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν. 960/79».

Εγκ. 42180/46/16.7.90

Συμπλήρωση της με αριθμ. 19481/30.5.90 απόφασης. (*)

Σχετικά με την από 30.5.90 απόφασή μας, με την οποία έγινε αποδεκτή η με αριθμ. 280/1990 γνωμοδότηση της Νομικής Δ/σης ΥΠΕΧΩΔΕ, που αφορά την εφαρμογή των Π. Δ/των 455/1976 και 379/1980 στους ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων και ειδικότερα στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν. 960/79, σας γνωρίζουμε ότι η ισχύς της αρχίζει από την ημερομηνία που αυτή περιήλθε στην Υπηρεσία σας και δεν αφορά τους φακέλους των μελετών, οι οποίοι είχαν πρωτοκολληθεί και ήταν πλήρεις κατά τις διατάξεις του από 8.9.1983 Π. Δ/τος (ΦΕΚ 394/Δ/83).

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΤΕΙ ΠΕΙΡΑΙΑ

**ΔΙΑΦΗΜΙΖΕΣΤΕ ΣΤΟ
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ
ΔΕΛΤΙΟ
ΤΟΥ ΤΕΕ**

**Η ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΣΑΣ
ΠΙΑΝΕΙ
ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ
ΤΟΠΟ....**

ΤΕΕ

Τώρα

Η διαφήμισή σας, στο Ενημερωτικό Δελτίο του ΤΕΕ πραγματικά... πιάνει τόπο

Εξοφλήστε τις συνδρομές σας στο ΤΕΕ

Διαφημιζέσθε στο
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥ ΤΕΕ

60.000

Μ Η Χ Α Ν Ι Κ Ο Ι

(ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ 6.000 ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ)

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ

- Διευθυντές και Στελέχη Υπουργείων, Οργανισμών και Επιχειρήσεων
- Ελεύθεροι επαγγελματίες, μελετητές και κατασκευαστές

ΔΙΑΒΑΖΟΥΝ ΚΑΘΕ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΤΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Αριθμ. γνωμ. 280/90

Επί του υπ' αριθμ. πρωτ. 17125/5.3.1990 ερωτήματός σας, σχετικά με την εφαρμογή του Π.Δ/τος 435/1976 στους ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης, στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν. 960/1979, παρατηρούμε τα ακόλουθα:

1. Με το Ν. 960/1979 επεβλήθησαν υποχρεώσεις για τη δημιουργία χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων για την εξυπηρέτηση των κτιρίων. Ειδικότερα στο άρθρο 1 του νόμου αυτού, όπως τροποποιήθηκε από το Ν. 1221/1981, ορίζονται οι υποχρεώσεις δημιουργίας χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων, ποιοι απαλλάσσονται απ' αυτές. Η εκπλήρωση δε των υποχρεώσεων αυτών αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση αδειάς οικοδομής.

Περαιτέρω στο άρθρο 2 του νόμου αυτού καθορίστηκαν τα θέματα, που θα ρυθμιστούν με Π.Δ/τα, όπως π.χ. ο απαιτούμενος αριθμός των θέσεων σταθμεύσεως αυτοκινήτων, περιοχές που απαγορεύεται η δημιουργία χώρου σταθμεύσεως κλπ. στο δε άρθρο 5 τους τρόπους υπολογισμού της επιβαλλομένης με την περ. γ' της παρ. 2 του άρθρου 1 εισφοράς. Στη δε παρ. 2, εδ. β' του άρθρου 8 του Ν. 960/1979, που δε φαίνεται να έχει αντικατασταθεί από το Ν. 1221, ορίζεται ότι «Τα δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 1 του Ν.Δ. 511/1970 «Περί ιδρύσεως και λειτουργίας πρατηρίων υγρών καυσίμων, σταθμών αυτοκινήτων πλυντηρίων αυτοκινήτων και περί κυκλοφοριακής συνδέσεως εγκαταστάσεων μετά των οδών, εκδιδόμενα διατάγματα ρυθμίζουν ως προς τους σταθμούς αυτοκινήτων όλα τα αναγόμενα στην εσωτερική τους διαρρύθμιση θέματα, τα λοιπά δε θέματα των Διαταγμάτων αυτών ρυθμίζονται στο εξής με τα εκδιδόμενα Διατάγματα ή αποφάσεις της παρ. 4 του άρθρου 2 του παρόντος». Κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων του Ν. 511/1970 έχουν εκδοθεί τα Π.Δ. 435/1976 (ΦΕΚ 169Α) και 379/1980 (ΦΕΚ 105 Α), που ρυθμίζουν εκτός των άλλων και θέματα που ανάγονται στην εσωτερική διαρρύθμιση των σταθμών

αυτοκινήτων.

Ενόψει των διατάξεων αυτών τίθεται το ερώτημα, αν εφαρμόζονται τα Π.Δ. 435/1976 και 379/1980 ως προς τα θέματα που ανάγονται στην εσωτερική διαρρύθμιση των ιδιωτικών χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων που διέπονται από τους Ν. 960/1979 και 1221/1981.

Από τις πιο πάνω διατάξεις προκύπτει ότι τα διατάγματα που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση των σχετικών διατάξεων του Ν. 960/1221 ρυθμίζουν τα θέματα που προβλέπονται από τις εξουσιοδοτικές τους διατάξεις. Για όλα όμως τα λοιπά θέματα που ανάγονται στην εσωτερική διαρρύθμιση των χώρων αυτών στάθμευσης αυτοκινήτων, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν. 960/1976 εφαρμόζονται τα κατ' εξουσιοδότηση του Ν.Δ. 511/1970 εκδοθέντα Π.Δ. 455/1976 και 379/1980.

Συνεπώς επί του τιθέντος ερωτήματος η γνώμη μας είναι ότι τα Π.Δ. 455/1976 και 379/1980 εφαρμόζονται στους ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν. 960/79».

Εγκ. 42180/46/16.7.90

Συμπλήρωση της με αριθμ. 19481/30.5.90 απόφασης. (*)

Σχετικά με την από 30.5.90 απόφασή μας, με την οποία έγινε αποδεκτή η με αριθμ. 280/1990 γνωμοδότηση της Νομικής Δ/σης ΥΠΕΧΩΔΕ, που αφορά την εφαρμογή των Π.Δ/των 455/1976 και 379/1980 στους ιδιωτικούς χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων και ειδικότερα στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν. 960/79, σας γνωρίζουμε ότι η ισχύς της αρχίζει από την ημερομηνία που αυτή περιήλθε στην Υπηρεσία σας και δεν αφορά τους φακέλους των μελετών, οι οποίοι είχαν πρωτοκολληθεί και ήταν πλήρεις κατά τις διατάξεις του από 8.9.1983 Π.Δ/τος (ΦΕΚ 394/Δ/83).

**ΔΙΑΦΗΜΙΖΕΣΤΕ ΣΤΟ
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ
ΔΕΛΤΙΟ
ΤΟΥ ΤΕΕ**

**Η ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ ΣΑΣ
ΠΙΑΝΕΙ
ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ
ΤΟΠΟ....**

ΤΕΕ

Τώρα

Η διαφήμισή σας, στο Ενημερωτικό Δελτίο του ΤΕΕ πραγματικά... πιάνει τόπο

Εξοφλήστε τις συνδρομές σας στο ΤΕΕ

Διαφημίζεσθε στο
ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥ ΤΕΕ

Μ Η Χ Α Ν Ι Κ Ο Ι

(ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ 6.000 ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ)

Ο Λ Ο Ι Ο Ι Ε Λ Λ Η Ν Ε Σ Μ Η Χ Α Ν Ι Κ Ο Ι

- Διευθυντές και Στελέχη Υπουργείων, Οργανισμών και Επιχειρήσεων
- Ελεύθεροι επαγγελματίες, μελετητές και κατασκευαστές

60.000

ΔΙΑΒΑΖΟΥΝ ΚΑΘΕ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΤΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Εγκύκλιοι
και ερμηνευτικές
ΥΠΕΧΩΔΕ - ΔΟΚΚ

I. ΠΡΩΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

1. ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ ΧΩΡΩΝ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ**1. Χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων σε ιδιωτική οδό**

Εφόσον ο χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων έχει πρόσβαση από ιδιωτική οδό, που είναι διατηρητέα, δεν απαγορεύεται η λειτουργία του, έστω και εάν το οικοπέδο έχει πρόσωπο και σε εγκεκριμένη οδό (σχ. το 57461/10798/27-9-88 έγγραφο ΥΠΕΧΩΔΕ).

(ΥΠΕΧΩΔΕ/ΔΟΚΚ 33943/5762/17-6-88)

2. Υπόγειοι χώροι στάθμευσης

Η κατασκευή δεύτερου υπογείου για χρήση garage δεν απαγορεύεται από τις διατάξεις του Π. Δ/τος της 3.8.1987, εφόσον για το πρώτο υπόγειο τηρούνται οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 3 του ίδιου Δ/τος.

Στα πέραν του πρώτου υπογείου κατασκευαζόμενα υπόγεια η χρήση πρέπει να είναι αμιγής για τη στάθμευση και μόνο αυτοκινήτων.

(ΥΠΕΧΩΔΕ/ΔΟΚΚ 17689/7-6-90)

3. Κατασκευή χώρων στάθμευσης σε περιοχές που δεν επιβάλλεται υποχρέωση από το Ν. 960/79.

Στεγασμένοι χώροι για τη στάθμευση αυτοκινήτων είναι δυνατόν να κατασκευαστούν και σε οικοδομές, ευρισκόμενες σε περιοχές, όπου δεν είναι υποχρεωτική η εξασφάλισή τους από το Ν. 960/1979, σύμφωνα με την παρ. 18 (η) του άρθρου 7 του ΓΟΚ/85, σε συνδυασμό με τις ισχύουσες διατάξεις «Περί χώρων στάθμευσης» μεταξύ των οποίων είναι και το Π. Δ/γμα της 3-8-87 (ΦΕΚ 749/Δ/87) που αναφέρετε.

(ΥΠΕΧΩΔΕ/ΔΟΚΚ 28149/31-5-91)

4. Χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων σε προκήπια. Επειδή από το άρθρο 8 παρ. 2 του ΓΟΚ/85 ως υποχρεωτικός ακάλυπτος χώρος του οικοπέδου θεωρείται και η επιφάνεια του προκηπίου, μπορεί κατά την εφαρμογή της παρ. 2β του άρθρου 1 του Π. Δ/τος 3-8-87 να χρησιμοποιηθεί η εν λόγω επιφάνεια για την υπαίθρια στάθμευση αυτοκινήτων.

Στην περίπτωση αυτή γίνεται έλεγχος της καλυπτόμενης από το κτίριο και το χώρο στάθμευσης επιφάνειας για τη δέσμευση του υπόψη χώρου στάθμευσης με συμβολαιογραφική δήλωση κατά το Ν. 1221/81 και τέλος για την εφαρμογή του άρθρου 23 του κτιριοδομικού κανονισμού όσον αφορά τη φύτευση των 2/3 του απομένοντος ακάλυπτου χώρου.

Εάν σε Π. Δ/γμα παραδοσιακού οικισμού δεν προβλέπεται απαγόρευση κατασκευής χώρων στάθμευσης, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της εγκυκλίου 113/1980 με την προϋπόθεση, βέβαια, της έγκρισης της μελέτης από την αρμόδια ΕΠΑΕ.

(ΥΠΕΧΩΔΕ/ΔΟΚΚ/29527/28-6-91)

5. Χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων σε εκτός σχεδίου περιοχές

Σε χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων σε οικοδομές που ανεγείρονται σε εκτός σχεδίου περιοχές είτε σε οικισμούς χωρίς εγκεκριμένο ρυμοτομικό σχέδιο, να μη γίνεται υπέρβασή της - κατά τα ισχύοντα Π. Δ/γματα - οριζόμενης μέγιστης επιτρεπόμενης κάλυψης των γηπέδων ή οικοπέδων (π.χ. 200 τετρ. μέτρα ή 400 τετρ. μέτρα αντίστοιχα) και ακόμη - εφόσον κριθεί απαραίτητο - να γίνεται παραπομπή της μελέτης στην αρμόδια ΕΠΑΕ κατά το άρθρο 3 του ΓΟΚ/85.

(ΥΠΕΧΩΔΕ/ΔΟΚΚ 32959/15-10-91)

6. Στάθμευση αυτοκινήτων στο δώμα κτιρίου.

Στο δώμα ενός κτιρίου είναι επιτρεπτή η στάθμευση αυτοκινήτων μόνο εφόσον το τελικό ύψος αυτού είναι μικρότερο από το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος της περιοχής. Το τελικό ύψος αυτού πρέπει να είναι τουλάχιστον κατά 1,50μ. (ένα μέτρο και πενήντα εκατοστά) μικρότερο από το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος της περιοχής.

(ΥΠΕΧΩΔΕ/ΔΟΚΚ 34831/11-11-91)

II. ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

2. ΔΟΜΗΣΗ - ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ - ΚΑΛΥΨΗ ΧΩΡΩΝ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ**1. Garage σε περιοχές εκτός σχεδίου**

Από τις διατάξεις του άρθρου 61 του ΠΔ 24-5-1985 συμπεραίνεται ότι η συνολική επιφάνεια των ορόφων ταυτίζεται με τον συντ. δόμησης ταυτόχρονα όμως η κάλυψη δεν μπορεί να υπερβεί τα 200μ. Επειδή δε τα γκαράζ και οι ημιυπαίθριοι χώροι μέχρι το 40% δεν προσμετρώνται στο συντ. δόμησης, δεν μπορούν όμως να ξεπεράσουν την επιτρεπόμενη κάλυψη, γι' αυτό σε περίπτωση που εξαντλείται η πιο πάνω κάλυψη στο ισόγειο, δεν είναι δυνατόν πέραν της κάλυψης αυτής να κατασκευαστούν γκαράζ και ημιυπαίθριοι.

(ΥΠΕΧΩΔΕ/Γ4/40904/7891/31-7-87)

2. Συντλεστής κατ' όγκο εκμετάλλευσης σε κτίρια με χρήση garage

Σε περίπτωση κτιρίων αποκλειστικής χρήσης στάθμευσης αυτοκινήτων πρέπει να γίνεται έλεγχος του συντλεστή κατ' όγκο εκμετάλλευσης, σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 9 του Ν. 1577/85 «περί ΓΟΚ».

(ΥΠΕΧΩΔΕ/ΔΟΚΚ/ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 96/17-10-88)

3. Για όλες τις περιπτώσεις (εκτός σχεδίου - εντός οικισμών - εντός εγκεκρι. ρυμοτ. σχεδίου) είναι απαραίτητη η συμβολαιογραφική δέσμευση των χώρων στάθμευσης και η προσμέτρησή τους στο συντλεστή όγκου του οικοπέδου.

Εάν σε Π. Δ/γμα παραδοσιακού οικισμού δεν προβλέπεται απαγόρευση κατασκευής χώρων στάθμευσης, έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της εγκυκλίου 113/1980 με την προϋπόθεση, βέβαια, της έγκρισης της μελέτης από την αρμόδια ΕΠΑΕ.

(ΥΠΕΧΩΔΕ/ΔΟΚΚ 27683/3-5-91)

4. Εφαρμογή του άρθρου 3 του Π.Δ. 3.8.87

Οι κλίσεις που πρέπει να έχουν οι εξωτερικές ράμπες καθόδου - ανόδου στους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων καθορίζονται από την παρ. 1 του άρθρου 14 του Π. Δ/τος 455/1976 που έχει γενική εφαρμογή σε κάθε είδους χώρους στάθμευσης, που επιβάλλεται η κατασκευή τους από τις διατάξεις του Ν. 960/79.

(ΥΠΕΧΩΔΕ / ΔΟΚΚ 29567/30-8-91)

α) Με το Ν. 1577/1985 «περί ΓΟΚ» και ειδικότερα το άρθρο 7 παρ. 18η αυτού, που ισχύει και στην εκτός σχεδίου δόμηση και του οποίου οι διατάξεις έχουν ερμηνευτεί αναλυτικότερα στις υπ' αριθ. 12/1986 και 113/1986 Εγκυκλίους, διατηρούνται σε ισχύ οι ευεργετικές διατάξεις, που διέπουν τους χώρους στάθμευσης των αυτοκινήτων (όπως π.χ. είναι η μη προσμέτρησή τους στο Σ.Δ. του οικοπέδου) και κατά συνέπεια εξακολουθούν να ισχύουν και οι ειδικοί όροι ως προς τη δόμηση και τη διαμόρφωσή τους.

β) Για την προσαρμογή μάλιστα των πιο πάνω όρων με τον ισχύοντα ΓΟΚ/ 1985 εκδόθηκε, κατ' επιταγή του άρθρου 8 παρ. 1 του Ν. 960/1979, το Π. Δ/γμα της 3-8-1987 (ΦΕΚ 749/Δ/1987), με το οποίο καθορίζονται νέοι ειδικοί όροι ως προς τη δόμηση και διαμόρφωση των χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων στους οποίους, μεταξύ των άλλων, περιλαμβάνεται και η δυνατότητα επέκτασης του υπόγειου χώρου του κτιρίου κάτω από τον υποχρεωτικά ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου με τις προϋποθέσεις που τίθενται στο άρθρο 3 αυτού.

Οι διατάξεις του Π. Δ/τος της 3-8-87 (ΦΕΚ 749/Δ/87) - όπου εφαρμόζονται - κατισχύουν άλλων τυχόν περιορισμών δόμησης που έχουν επιβληθεί στην περιοχή και ως εκ τούτου και η συμφωνία με το άρθρο 3 αυτού επέκταση του υπόγειου χώρου του κτιρίου κάτω από τον υποχρεωτικά ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου για χρήση garage ισχύει και στην εκτός σχεδίου δόμηση.

(ΥΠΕΧΩΔΕ/ ΔΟΚΚ 33616/27-12-91)

5. Ράμπες σε ακάλυπτους χώρους οικοπέδου

Οι ράμπες καθόδου στον υπόγειο χώρο στάθμευσης αυτοκινήτων μπορούν να κατασκευαστούν στον ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου και να καλυφθούν κατά τρόπο, εξασφαλίζοντας τη φύτευση αυτού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του από 3.8.1987 Π. Δ/τος.

(ΥΠΕΧΩΔΕ/ ΔΟΚΚ/ 32799/ 31-3-92)

6. Ποσοστό κάλυψης σε υπόγεια garage

Από τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 3 του Π.Δ./ 3-8-87 ΦΕΚ 749 Δ187 δεν επιβάλλεται κάποιο ανώτατο επιτρεπόμενο ποσοστό κάλυψης στον επεκτεινόμενο εντός του ακάλυπτου υπόγειο χώρο στάθμευσης αυτοκινήτων, **πλην της απαγόρευσης της κατασκευής του εντός του προκηπίου.**

Το Π. Δ/γμα της 3-8-87, όπως και η υπόλοιπη περί χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων νομοθεσία, ισχύει και στις εκτός σχεδίου περιοχές, όταν από τη μελέτη προβλέπεται η κατασκευή τέτοιων χώρων.

Τέλος και εφόσον τα πέραν του πρώτου υπογείου κατασκευαζόμενα υπόγεια προορίζονται αποκλειστικά

και σε όλη τους την έκταση ως χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων μπορούν να επεκταθούν στον ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου, ακολουθώντας το περίγραμμα του πρώτου υπογείου.

(ΔΟΚΚ 33195/6-4-92)

7. Ποσοστό κάλυψης οικοπέδου για περίπτωση υπαίθριων θέσεων στάθμευσης

Κατά την εφαρμογή της παρ. 2 (β) του άρθρου 1 του από 3-8-87 Π. Δ/τος και σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 1 του ΓΟΚ, όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα με το Ν. 1772/88, αναφέρει σαν μέγιστο επιτρεπόμενο ποσοστό κάλυψης το 70% της επιφανείας του οικοπέδου και απλώς καθορίζει τον τρόπο, με τον οποίο γίνεται η πραγματοποίηση αυτού του ποσοστού, ανάλογα με το σύστημα δόμησης που ίσχυε προ του ΓΟΚ/85.

Η διαδικασία μέσω της ΕΠΑΕ καθορίζει το ανώτατο ποσοστό κάλυψης του οικοπέδου, που θα ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό, μόνο γι' αυτό, των θέσεων στάθμευσης.

(ΥΠΕΧΩΔΕ/ ΔΟΚΚ/ 34299/20-5-92)

8. Υποχρεώσεις αναθεώρησης της αδειας σε περίπτωση αλλαγής μελέτης χώρου στάθμευσης

Η τροποποίηση της κτιριολογικής διάταξης ενός υφισταμένου ή υπό ανέγερση χώρου στάθμευσης αυτοκινήτων σε σχέση με την αρχικά εγκριθείσα μελέτη αυτού, έχει ως συνέπεια και την υποχρέωση τροποποίησης της συμβολαιογραφικής δήλωσης που προβλέπεται κατά τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 1 του Ν. 1221/81.

Η πιο πάνω τροποποιημένη συμβολαιογραφική δήλωση πρέπει να υποβληθεί μαζί με τα υπόλοιπα σχέδια και δικαιολογητικά για την αναθεώρηση της οικοδομικής άδειας του κτιρίου.

(ΥΠΕΧΩΔΕ/ΔΟΚΚ αριθ. πρωτ. 34735/22.5.92)

9. Χώροι στάθμευσης σε εκτός σχεδίου περιοχές

Το Π. Δ/γμα της 3-8-87, όπως και η υπόλοιπη περί χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων νομοθεσία, ισχύει και στις εκτός σχεδίου περιοχές.

α) Εφόσον τα πέραν του πρώτου υπογείου κατασκευαζόμενα υπόγεια προορίζονται αποκλειστικά και σε όλη τους την έκταση ως χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων μπορούν να επεκταθούν στον ακάλυπτο χώρο του οικοπέδου.

(ΥΠΕΧΩΔΕ/ ΔΟΚΚ Αρ. Πρ. 33771/3-6-92)

10. Βοηθητικοί χώροι χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων

Από τις κείμενες διατάξεις των χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων δεν προβλέπεται ότι οι βοηθητικοί χώροι (αποθήκες, W.C. κλπ.), που τους εξυπηρετούν, μπορούν να κατασκευαστούν εκτός της επιτρεπόμενης κάλυψης.

Επειδή όμως αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για τη λειτουργία τους, δεν υπολογίζονται στο συντελεστή δόμησης του οικοπέδου.

(ΥΠΕΧΩΔΕ/ ΔΟΚΚ 33771/3-6-92)

III. ΤΡΙΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

3. ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ

1. Υπόγειος χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων

1.1. Οι υπόγειοι χώροι που χρησιμοποιούνται για τις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις, πρέπει να βρίσκονται εντός του περιγράμματος που καταλαμβάνει το κτίριο - όχι κατ' ανάγκη σε' έναν μόνον υπόγειο όροφο - και δεν υπολογίζονται στο συντελεστή δόμησης του οικοπέδου.

1.2. Οι αποθηκευτικοί χώροι, επίσης δεν πρέπει να βρίσκονται εκτός του περιγράμματος που καταλαμβάνει το κτίριο και εφόσον εξυπηρετούν το χώρο στάθμευσης είναι δυνατή η κατασκευή τους και στους υπόλοιπους - εκτός του πρώτου - υπογείους ορόφους, χωρίς να υπολογίζονται στο συντελεστή δόμησης του οικοπέδου.

(ΥΠΕΧΩΔΕ/ΔΟΚΚ 34860/25.10.91)

2. Χαρακτηρισμός των χώρων στάθμευσης, ως χώρων βοηθητικής χρήσης

Οι χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων έχουν χαρακτηριστεί από τον κτιριοδομικό κανονισμό ως χώροι βοηθητικής χρήσης και ως εκ τούτου δεν είναι υποχρεωτικός ο φυσικός εξαερισμός τους.

Από δε τις διατάξεις του Π.Δ/τος 455/76 επιβάλλεται η εγκατάσταση μηχανικού εξαερισμού στους υπόγειους χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων.

(ΥΠΕΧΩΔΕ/ΔΟΚΚ, αριθ. πρωτ. 34735/22.5.92)

3. Μεταβίβαση θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων

Δυνάμει της παρ. 5 του άρθρου 1 του Ν. 1221/81 (ΦΕΚ 292/Α/81), είναι επιτρεπτή η μεταβίβαση χώρων garage μόνον υπό μορφή διηρημένων ιδιοκτησιών σε ιδιοκτήτες άλλων ακινήτων.

(ΥΠΕΧΩΔΕ/ΔΟΚΚ/32241/30.3.1992)

4. Εξαερισμός υπογείων χώρων στάθμευσης

(δ) Σύμφωνα με το Π.Δ. 71/88, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, ο εξαερισμός των υπογείων χώρων στάθμευσης μπορεί να γίνεται με μηχανικά μέσα, χωρίς να απαιτούνται ανοίγματα προς τούτο (όσον αφορά την εφαρμογή κανονισμών πυροπροστασίας).

(ΥΠΕΧΩΔΕ/ΔΟΚΚ/75565/29.1.92)

IV. ΤΕΤΑΡΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

4. ΑΛΛΑΓΗ ΧΡΗΣΗΣ ΚΤΙΡΙΩΝ ΠΡΟΫΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΤΟΥ Ν. 960/79

1. Αλλαγή χρήσης pilotis

4. Σε περίπτωση που μετατρέπεται ισόγειος χώρος pilotis σε κλειστό χώρο στάθμευσης, οας τονίζουμε ότι, εκτός από τα αναφερόμενα στην 4 παράγραφο του (β) σχετικού, θα προσμετρηθεί στο σ.δ. ο χώρος εισόδου, κλιμακοστασίου και ανελκυστήρα του ισόγειου αυτού χώρου.

(ΥΠΕΧΩΔΕ/ΔΟΚΚ/59754/18.12.89)

2. Αλλαγή χρήσης κτιρίων υφισταμένων προ του 960/79

Όταν αλλάζει η χρήση υφισταμένων προ του Ν. 960/1979 κτιρίων, ισχύουν ως προς την εξασφάλιση των απαιτούμενων θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων ευνοϊκότεροι όροι, που περιλαμβάνονται στο άρθρο 3 παρ. 3 (ε) του Ν. 1221/1981 (καταβολή μειωμένης εισφοράς), καθώς και στα άρθρα 5 παρ. 3 και 9 του Π.Δ/τος της 10.4.1991 (ΦΕΚ 164/Δ/1991).

(ΥΠΕΧΩΔΕ/ΔΟΚΚ 35968/18.12.91)

3. Αλλαγή χρήσης χώρου pilotis

Ο χώρος pilotis, έχει τη δυνατότητα να αλλάζει χρήση, εφόσον δεν έχει εξαντληθεί ο συντελεστής δόμησης του οικοπέδου, καθώς και ο συντελεστής όγκου αυτού.

Το τμήμα του εν λόγω χώρου, που μετατρέπεται σε garage δε θα προσμετρηθεί στο συντελεστή δόμησης, αλλά θα προσμετρηθεί στο συντελεστή όγκου. Η μελέτη της εσωτερικής λειτουργίας των χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων ακολουθεί τις διατάξεις του Π.Δ/τος 455/1976, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί με το Π.Δ/γμα 326/1991 (ΦΕΚ 117/Α/91) και ισχύει σ' ό,τι αφορά την εσωτερική διαρρύθμιση ενός χώρου garage, σε συνδυασμό βέβαια με τις υπόλοιπες διατάξεις του Ν. 960/79 - όπως ισχύει - και των εκτελεστικών αυτού Π.Δ/των (Π.Δ/γμα 92/82 και Π.Δ/γμα/3.8.1987).

Το τμήμα του χώρου pilotis που μετατρέπεται σε ημιυπαίθριο χώρο θα πρέπει να προσμετρηθεί στο συντελεστή όγκου του οικοπέδου και να ελεγχθεί αν η επιφάνειά του αποτελεί το 40% της επιφάνειας του προσμετρούμενου στο συντελεστή δόμησης χώρου (δηλαδή εισόδου - κλιμακοστασίου - αποθήκης κλπ.).

(ΥΠΕΧΩΔΕ/ΔΟΚΚ 35345/18.12.91)

4. Εξασφάλιση χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων σε κτίρια υφιστάμενα προ του Ν. 960/79, των οποίων αλλάζει η χρήση

Σε περίπτωση αλλαγής χρήσεως κτιρίων προϋφισταμένων του Ν. 960/79 να προβλέπεται η δημιουργία θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων στα κτίρια, μόνον όταν η νέα χρήση των παλαιών κτιρίων απαιτεί θέσεις περισσότερες από εκείνες της ήδη λειτουργούσας σ' αυτά χρήσης.

Επομένως, αυτές και μόνον οι επιπλέον θέσεις στάθμευσης αυτοκινήτων, που προκύπτουν από τη διαφορά μεταξύ παλιάς και νέας χρήσης, επιβάλλεται να εξασφαλιστούν για τα υφιστάμενα προ του Ν. 960/79 κτίρια των οποίων αλλάζει η χρήση.

(ΥΠΕΧΩΔΕ/ Εγκύκλιος αρ. 8/32387/10.3.92)

V. ΠΕΜΠΤΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

5. ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΧΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ

1. Εισφορά όταν δεν εξασφαλίζονται οι θέσεις στάθμευσης

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 5

του Ν. 960/79, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το Ν. 1221/81 καθώς και την απόφαση Κ. 462/11 της 14/29.1.80 (ΦΕΚ 78Β') και ειδικότερα το τελευταίο εδάφιο της παρ. 5 της απόφασης, ρητώς αναφέρεται ότι «το βεβαιούμενο ήμισυ της, βάσει δηλώσεως οφειλομένης εισφοράς καταβάλλεται εφάπαξ και καθίσταται ληξιπρόθεσμο μετά τη συμπλήρωση τριετίας που αρχίζει από την ημερομηνία καταβολής του πρώτου ημίσεως της εισφοράς.

Σε περίπτωση που δοθεί παροχή ηλεκτρικού ρεύματος στο ανεγειρόμενο κτίριο, για το οποίο βεβαιώθηκε το ήμισυ της οφειλόμενης εισφοράς, προ της συμπλήρωσεως της ανωτέρω τριετίας, το χρέος καθίσταται ληξιπρόθεσμο κατά το χρόνο παροχής του ηλεκτρικού ρεύματος στο κτίριο».

(ΥΠΕΧΩΔΕ/ ΔΟΚΚ/ 700 89/27.7.1990)

2. Εφαρμογή του Ν. 1221/81

11. Άρθρο 16

Με το άρθρο αυτό προβλέπεται επιστροφή του εκτάκτου τέλους που κατεβλήθη με το άρθρο 7 του Ν.Δ. 1370/1973 ή με το άρθρον 1 του Ν.Δ. 333/1974 σε περίπτωση που η σχετική άδεια είτε ακυρώθηκε με δικαστική απόφαση, είτε ανακλήθηκε, είτε δεν εκτελέσθηκε καθόλου μέχρις 25.5.1979.

3. Απαιτούμενος αριθμός θέσεων στάθμευσης σε πόλεις και οικισμούς πληθυσμού μεγαλύτερων των 15.000 κατ.

3.2. Τα καθοριζόμενα όρια (ανώτατα και κατώτατα) στο άρθρο 2 του Π. Δ/τος 92/82, ορίστηκαν σε εκτέλεση της παρ. 4 του άρθρου 2 του Ν. 960/79 - όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 1221/81 - προκειμένου να ληφθούν υπόψη για την έκδοση των Αποφάσεων Νομαρχών που προβλέπονται σ' αυτή την παράγραφο, ώστε να είναι δυνατός ο υπολογισμός των απαιτούμενων θέσεων στάθμευσης στις περιοχές του άρθρου 1 του Π. Δ/τος 92/82.

Επιτρέπεται να εξασφαλιστεί μεγαλύτερος αριθμός θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων - σε υπό ανέγερση οικοδομή - από τον ελάχιστο επιβαλλόμενο με τις οικείες διατάξεις.

(ΥΠΕΧΩΔΕ/ ΔΟΚΚ/ 33498/30.9.91)

4. Θέσεις στάθμευσης σε προσθήκες μετά την ισχύ του ΠΔ/10.4.91

4.3. Για τις προσθήκες, που ανεγείρονται μετά την ισχύ του Π.Δ./10.4.91 (ΦΕΚ 164/Δ/91) και δεν εμπίπτουν στις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 9 αυτού, ευνόητο είναι ότι ισχύουν τα αναφερόμενα στο εν λόγω Π.Δ./γμα για την επιφάνεια της προσθήκης και μόνο, από την οποία και εφόσον αυτή είναι μεγαλύτερη των 100 τ.μ., δεν αφαιρούνται, όμως τα 100 τετρ. μέτρα που απαλλάσσονται της υποχρέωσης για την εξασφάλιση χώρου στάθμευσης αυτοκινήτου.

4.4. Εφόσον από την επιφάνεια της προσθήκης ο απαιτούμενος αριθμός θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων είναι μεγαλύτερος του δεκαπέντε (15), ισχύουν τα αναφερόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 5 του ΠΔ/10.4.91.

(ΥΠΕΧΩΔΕ/ ΔΟΚΚ 32445/ 12.9.91)

5. Αριθμός απαιτούμενων θέσεων αυτοκινήτων (ΠΔ 164Δ/10.4.91)

Άρθρο 4

1. Στην επιφάνεια των 25 τ.μ., που απαιτούνται για μία θέση στάθμευσης αυτοκινήτων, περιλαμβάνονται και οι χώροι κυκλοφορίας αυτού (διάδρομοι, κεκλιμένα επίπεδα κλπ.).

2. Στην επιφάνεια του κτιρίου δεν υπολογίζονται οι χώροι εισόδου - εξόδου σ' αυτό, καθώς και οι κοινόχρηστοι βοηθητικοί χώροι του κτιρίου (όχι των διαμερισμάτων), όπως είναι οι χώροι κυκλοφορίας (διάδρομοι, κλιμακοστάσια), τα μηχανοστάσια, οι κοινόχρηστες αποθήκες, τα λεβητοστάσια κλπ.

Άρθρο 10

1. Οι οικοδομικές άδειες που έχουν εκδοθεί μέχρι τις 11.4.1991 εκτελούνται όπως εκδόθηκαν. Μπορούν όμως και να αναθεωρηθούν, εφόσον δεν αυξάνονται ο συντελ. δόμησης και ο συντελ. όγκου της εγκριθείσας μελέτης και εφόσον δεν γίνεται αλλαγή χρήσης του υπό ανέγερση κτιρίου.

2. Σε περίπτωση, που από την υποβληθείσα μελέτη, προβλέπεται μικτή χρήση κτιρίου, όπου συνυπάρχουν μία ή και περισσότερες από τις εξής χρήσεις:

(ΥΠΕΧΩΔΕ/ ΕΓΚ 31/31934/17.6.91)

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Νόμος 1921/91 «Διαρρυθμίσεις στον ενιαίο ειδικόφορο κατανάλωσης πετρελαιοειδών προϊόντων και άλλες διατάξεις»

(ΦΕΚ 12 Α της 8.2.91)

Άρθρο 20

Στο τέλος της παραγράφου 9 του άρθρου 97 του Ν. 1892/1990 «Για τον εκουγχρονισμό και την ανάπτυξη (ΦΕΚ 101 Α') προστίθενται τα εξής:

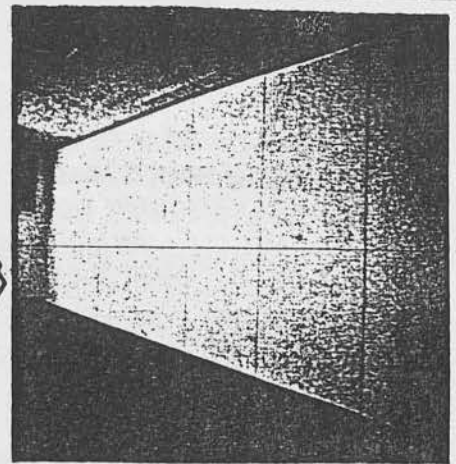
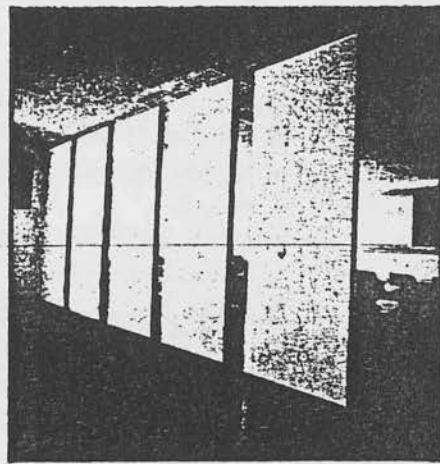
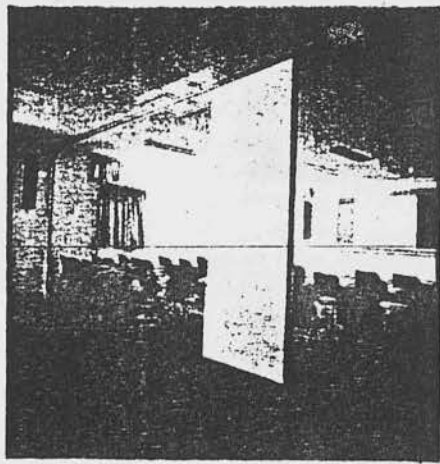
«Κατά τη δημιουργία των κατά τα ανωτέρω υπόγειων χώρων στάθμευσης και των υπόγειων διαβάσεων, είναι δυνατό να κατασκευάζονται και χώροι άλλων χρήσεων, όπως υγιεινής, καταστημάτων, αποθηκών κλπ.»

Χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων
(ΧΩΡΙΣ ΣΤΑΘΜΟΥΣ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ)
ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

1) Απαγόρευση κατασκευής χώρων στάθμευσης	α) Ν. 960/79, άρθρ. 2, παρ. 3 και 3 παρ. 2, όπως προστέθηκαν με το Ν. 1221/81 (ΦΕΚ 292Α') άρθρ. 2 και 3. β) Π.Δ. 165 της 25-1/26.2.80 (ΦΕΚ 46Α'), άρθρ. 2. γ) Π.Δ. 92/82 (ΦΕΚ 12Α'), άρθρ. 4. δ) Εγκύκλ. Γ50816/3440/147/81, άρθρ. 2
2) Απαλλαγή υποχρέωσης δημιουργίας χώρων στάθμευσης	α) Ν. 960/79, άρθρ. 1, όπως τροπ. με το Ν. 1221/81, άρθρ. 1. β) Π.Δ. της 10/11.4.1991 (ΦΕΚ 164Δ), άρθρ. 9. γ) Εγκύκλ. Γ 50816/3440/147/81, άρθρ. 1
3) Αριθμός θέσεων στάθμευσης αναλόγως χρήσεως	α) Π.Δ. της 10/11.4.91 (ΦΕΚ 164Δ), άρθρ. 2 και 3. β) Π.Δ. 92/82, άρθρ. 2. γ) Εγγρ. ΥΠΕΧΩΔΕ 26551/4801/29.6.87. δ) Γνωμοδ. Νομ. Δ/σης ΥΠΕΧΩΔΕ 249/8. ε) ΔΟΚΚ 33498/30.9.91
4) Διηρημένες ιδιοκτησίες χώρων στάθμευσης	α) Ν. 960/79, άρθρ. 1, παρ. 5. β) Εγκύκλ. 1 50816/3440/147/81, άρθρ. ιγ. γ) Εγκύκλ. 51/22.8.90, άρθρ. 9, παρ. 4
5) Είσοδος - έξοδος χώρων στάθμευσης	α) Π.Δ. 455 της 22-2/5.7.76 (ΦΕΚ 169Α'), άρθρ. 6. β) Π.Δ. της 3/10.8.87 (ΦΕΚ 749Δ'), άρθρ. 4, παρ. 3. γ) Εγγρ. ΥΠΕΧΩΔΕ 35462/4.8.92. δ) Εγγρ. ΔΟΚΚ 33943/5762/17.6.88
6) Εισφορά ανά θέση στάθμευσης	α) Ν. 960 της 21/25.8.79 (ΦΕΚ 194Α'), άρθρ. 5. β) ΔΟΚΚ 70089/27.7.90
7) Εκπλήρωση της υποχρέωσης δημιουργίας χώρων στάθμευσης με άλλο ακίνητο	α) Ν. 960/79 (ΦΕΚ 194Δ'), άρθρ. 1, παρ. 2. β) Απόφ. Κ 482/11 της 14/29.1.80 (ΦΕΚ 788). γ) Π.Δ. της 10/11.4.91 (ΦΕΚ 164Δ'), άρθρ. 8
8) Ελεύθερο ύψος στεγασμένου χώρου στάθμευσης	α) Π.Δ. της 3/10.8.1987 (ΦΕΚ 749Δ'), άρθρ. 2, παρ. 1, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρ. 2, παρ. 1 του Π.Δ. της 25-4/8.5.89 (ΦΕΚ 263Δ')
9) Ενοποίηση υπογείων χώρων όμορων οικοπέδων	α) Εγγρ. ΥΠΕΧΩΔΕ 24668/3305/8.4.86. β) Γνωμοδ. Νομ. Δ/σης ΥΠΕΧΩΔΕ 176/76
10) Επέκταση υπογείου χώρου κτιρίου κάτω από τον υποχρεωτικό acáλυπτο για χρήση στάθμευσης	α) Π.Δ. της 3/10/8.8.87 (ΦΕΚ 749Δ'), άρθρ. 3 και 4. β) Εγκύκλ. 113/86, άρθρ. 7, παρ. 1. γ) ΔΟΚΚ 33616/27.12.91. δ) ΔΟΚΚ 33195/6.4.92. ε) ΔΟΚΚ 34860/25.10.91.
11) Επιστροφή εισφοράς Ν. 960/79	α) Εγκύκλ. ΥΧΟΠ 20.3.83. β) Εγγρ. Λ. 10246/2/27.1.83 Γεν. Λογ. Κράτους.

- 12) Εσωτερική διαρρύθμιση χώρων στάθμευσης
 13) Καταβολή χρηματικής εισφοράς για μη κατασκευή χώρου στάθμευσης
 14) Κτίρια με περισσότερες χρήσεις
 15) Κύριο οδικό δίκτυο
 16) Μεταβίβαση στεγασμένων χώρων στάθμευσης
 17) Μειωμένη εισφορά για χώρους στάθμευσης
 18) Μη προσμέτρηση στο Σ.Δ. του χρησιμοποιημένου χώρου για στάθμευση αυτοκινήτων και του αναγκαίου χώρου για είσοδο - έξοδο αυτοκινήτων
 19) Μη προσμέτρηση στο Σ.Δ. των προβλεπόμενων στο ισόγειο χώρων κλιμακοστασίου, ανελκυστήρων και εισόδων σε περίπτωση κατασκευής κτιρίου επί pilotis
 20) Περιφραγή σε pilotis
 57930/14/85/82/10.1.83
 21) Πυροπροστασία
 22) Ράμπες
 23) Στάθμευση σε pilotis
 24) Στάθμευση σε οικόπεδο που βρίσκεται σε πεζόδρομο ή οδό με μεγάλη κλίση
 25) Στάθμευση σε κτίρια που αλλάζουν χρήση
 26) Στάθμευση στο ισόγειο
- γ) Εγκύκλ. ΥΠΕΧΩΔΕ 123/85.
 δ) Εγγρ. 63056/Δ-Ε/31.10.85 Γεν. Λογ. Κράτους
 α) Π.Δ. 455/76.
 β) Π.Δ. της 3/10.8.87 (ΦΕΚ 749Δ').
 γ) Εγγρ. Υπ. Συγκοινωνιών 23173/80.
 δ) Εγγρ. ΥΠΕΧΩΔΕ 19481/30.6.90.
 ε) ΔΟΚΚ 33771/3.6.92.
 στ) ΔΟΚΚ 34860/25.10.91
- α) Ν. 960/79 (ΦΕΚ 194Α'), άρθρ. 1, παρ. 2γ
 α) Π.Δ. 92 της 4-1/2.2.82 (ΦΕΚ 12Α'), άρθρ. 3, παρ. 4.
 β) Εγγρ. ΥΠΕΧΩΔΕ 26551/4801/29.6.87.
 γ) Γνωμοδ. Ν. Δ/σης ΥΠΕΧΩΔΕ 249/87
 α) Π.Δ. 92/82 (ΦΕΚ 12Α'), άρθρ. 4, παρ. 3 και 5, παρ. 2.
 β) Εγγρ. ΥΠΕΧΩΔΕ 33498/30.9.91
 α) Ν. 960/79 (ΦΕΚ 194Α'), άρθρ. 1, παρ. 2 και 5
 α) Ν. 960/79 (ΦΕΚ 194Α'), άρθρ. 3, παρ. 2 και 3.
 β) Εγκύκλ. γ 50816/3440/147/81, άρθρ. 3
 α) Π.Δ. της 3/10.8.87 (ΦΕΚ 749/Δ'), άρθρ. 2, παρ. 2.
 β) ΓΟΚ/85, άρθρ. 7, παρ. 1.
 γ) ΔΟΚΚ 34860/25.10.91
 α) Π.Δ. της 3/10.8.87 (ΦΕΚ 749Δ'), άρθρ. 2, παρ. 3.
 β) ΓΟΚ/85, άρθρ. 7, παρ. 1 Β.
 γ) ΔΟΚΚ 33616/27.12.91.
 δ) ΔΟΚΚ 59754/18.12.89.
 ε) ΔΟΚΚ 36345/18.12.91
 α) Εγγρ. ΥΧΟΠ
- α) Π.Δ. 71 της 15/17.2.88 (ΦΕΚ 32Α') «Κανονισμός Πυροπροστασίας», άρθρ. 13
 α) Π.Δ. 455/76 (ΦΕΚ 169Α'), άρθρ. 14.
 β) ΔΟΚΚ 29567/30.8.91.
 γ) ΔΟΚΚ 32799/31.3.92
 α) Εγγρ. ΥΧΟΠ 50507/10302/8.9.83.
 β) Εγγρ. ΥΧΟΠ 47834/9628/22.9.83
 α) Π.Δ. 92/82 (ΦΕΚ 12Α'), άρθρ. 4.
 β) Εγγρ. 75963/14183/27.11.86
 α) Εγκύκλ. ΥΠΕΧΩΔΕ 8/92.
 β) Εγγρ. ΥΠΕΧΩΔΕ 32387/10.3.92.
 γ) ΔΟΚΚ 35968/18.12.91.
 δ) ΔΟΚΚ 59754/18.12.89.
 ε) ΔΟΚΚ 35345/18.12.91.
 στ) Εγκ. 8/92
 α) Εγγρ. ΥΧΟΠ 60507/10312/8.9.83.
 β) Εγγρ. ΥΧΟΠ 47834/9628/22.9.83.

- 27) Συμβολαιογραφική δήλωση
 γ) Π.Δ. της 3/10.8.87 (ΦΕΚ 749Δ')
 α) Ν. 960 της 21/25.8.79 (ΦΕΚ 194Α'), άρθρ. 1, παρ. 2.
 β) ΔΟΚΚ 29527/28.6.91.
 γ) ΔΟΚΚ 27683/3.5.91.
 δ) ΔΟΚΚ 34-35/22.5.92
- 28) Τρόπος επισπράξεως εισφοράς για χώρους στάθμευσης
 α) Απόφ. Κ.482/11 της 14/29.1.80 (ΦΕΚ 78Β')
- 29) Υπέρβαση Σ.Δ.
 α) Εγκύκλ. ΥΧΟΠ 9/1980
- 30) Υπολογισμός εισφοράς σε περίπτωση προ-σθήκης κτιρίου
 α) Π.Δ. 92/82, άρθρ. 3, παρ. 2 και 3.
 β) Π.Δ. της 10/11.4.91 (ΦΕΚ 164Δ'), άρθρ. 9.
 γ) ΔΟΚΚ 32445/12.9.91
- 31) Υπολογισμός συνολικής επιφανείας χώρων στάθμευσης
 α) Π.Δ. της 10/11.4.91 (ΦΕΚ 164Δ'), άρθρ. 4.
 β) Π.Δ. 92/4-1/2.2.82, άρθρ 6, παρ. 1.
 γ) ΥΠΕΧΩΔΕ εγκ. 31/91
- 32) Υποχρέωση κατασκευής χώρων στάθμευσης
 Α. Μειζονος περιοχής πρωτεύουσας
 1. Απαιτούμενα τετραγωνικά / 1 θέση αυτοκ.
 α) Π.Δ. της 10/11.4.91 (ΦΕΚ 164Δ'), άρθρ. 4
 2. Απαιτούμενος αριθμ. θέσεων
 α) Π.Δ. της 10/11.4.91 (ΦΕΚ 164Δ'), άρθρ. 2 και 3
 3. Απαλλαγή υποχρέωσης κατασκευής θέσεων αυτοκινήτων
 α) Π.Δ. της 10/11.4.91 (ΦΕΚ 164Δ'), άρθρ. 9
 4. Εξασφάλιση θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων εκτός του κτιρίου - ελάχ. απόσταση
 α) Π.Δ. της 10/11.4.91 (ΦΕΚ 164Δ'), άρθρ. 5
 5. Ζώνες
 α) Π.Δ. της 10/11.4.91 (ΦΕΚ 164Δ'), άρθρ. 1
 Β. Σε πόλεις άνω των 15.000 κατοίκων και στο ηπειρωτικό τμήμα Ν. Αττικής
 α) Π.Δ. 92/82 (ΦΕΚ 12Α')
- 33) Ύψος χώρων στάθμευσης
 α) Π.Δ. της 3/10.8.87 (ΦΕΚ 749Δ'), άρθρ. 2, παρ. 1, όπως τροπ. με το Π.Δ. της 25-4/8.5.89 (ΦΕΚ 253Δ'), άρθρ. 2, παρ. 1
- 34) Ύψος κτιρίου με χώρους στάθμευσης
 α) Π.Δ. της 3/10.8.87 (ΦΕΚ 749Δ'), άρθρ. 2, παρ. 3.
 β) ΓΟΚ/86, άρθρ. 7, παρ. 1Β
- 35) Χώροι του οικοπέδου που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σαν χώροι στάθμευσης
 α) Π.Δ. της 3/10.8.87 (ΦΕΚ 749Δ'), άρθρ. 1.
 β) ΔΟΚΚ 29527/28.8.91.
 γ) ΔΟΚΚ 34299/20.5.92
- 36) Χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων σε εκτός σχεδίου περιοχές
 α) ΔΟΚΚ 32959/15.10.91.
 β) ΔΟΚΚ 33616/27.12.91.
 γ) ΔΟΚΚ 33195/8.4.92.
 δ) ΔΟΚΚ 33771/3.6.92

ΚΙΝΗΤΟΙ ΤΟΙΧΟΙ abopart (Γερμανίας)

- Ηχομόνωση 53 db
- Σφραγίζουν ερμητικά
- Ανάρτηση μόνο από οροφή (χωρίς οδηγό δαπέδου)
- Κλείσιμο - άνοιγμα τοίχου σε 3' από ένα μόνο άτομο.

ΜΕΛΕΤΗ ΧΩΡΙΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΣΑΣ

ΜΕΡΙΚΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ ΜΑΣ:

Μέγαρο Μουσικής, INTRACOM, Holiday Inn, Athens Hilton, Τιτάνια, Rodos Palace, TITAN, Κτηματική Τράπεζα, Ωνάσειο, Αρμονία και πολλοί άλλοι

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΑΒΕΕ 21ο χλμ. Α. Λαυρίου, 194 00 Κορωπί, Τηλ. (01) 6646052 - 6646051, Fax: (01) 6644886, ΤΙΧ: 216145 CRCO GR

Συστήματα Πυροπροστασίας και Συναγερμού

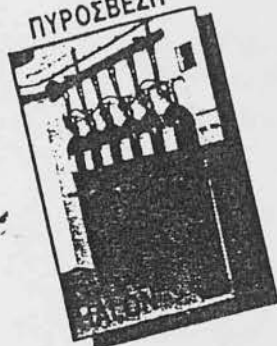
Μελέτη - Προμήθεια - Εγκατάσταση

- SPRINKLERS - HALON 1301 • 1211
- Υλικά πυρανίχνευσης - συναγερμού
- Ανιχνευτές εκρηκτικών αερίων
- ACCESS CONTROL - CCTV των οίκων:

GENT - FFE - ASCOA - BENTLEY
BEWATOR - VISONIC - RADIOVISOR
CSA - ALLTRONIC

ΠΥΡΟΣΒΕΣΗ

ΠΥΡΑΝΙΧΝΕΥΣΗ

Elinco

Συστήματα Ασφαλείας - Πυρανίχνευσης - Κατόσβεσης
Α. Βουλιγαμένης 344, Αγ. Δημήτριος 17342 Αθήνα
Τηλ.: 9952202-9935604 Fax.: 9921557

NILKA
SYSTEM

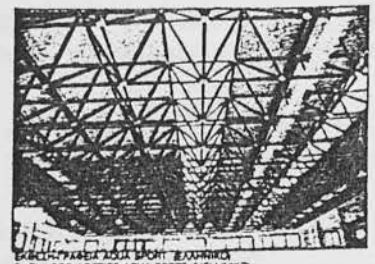
ΧΩΡΟΔΙΚΤΥΩΜΑΤΑ
SPACE FRAME

ροδέλα
bushing

κόμβος
node

μπαρά
bar

ΓΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΕΣ ΣΤΟ ΧΩΡΟ
CREATION OF IDEAL SPACE

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΡΑΙΣΣΑ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΡΑΙΣΣΑ

Ν. & Η. ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΣ Ε.Π.Ε. ΚΩΛΕΤΤΗ 8 - ΓΕΡΑΚΑΣ
ΤΗΛ: 66.12.183 - FAX: 6610791

ΠΟΛΥΩΡΟΦΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ

(ΓΚΑΡΑΖ)

ΤΕΝΙΚΑ. (Βασικές προδιαγραφές κατασκευής).

Η αύξηση της τροχαίας κυκλοφορίας επιβαίνει την απομόνωση των σταθμευμένων αυτοκινήτων από το κυκλοφοριακό ρεύμα. Ο σχεδιασμός των χώρων σταθμεύσεως γίνεται κατά διάφορους μεθόδους αναλόγως πάντοτε των τοπικών αναγκών.

1. Κατά τον αριθμό των κατοίκων.

Αριθμός απαιτούμενων θέσεων εντός του κέντρου της πόλεως: 0,5 έως 1% του συνόλου του πληθυσμού της πόλεως.

2. Κατά τον αριθμό των κυκλοφορούντων οχημάτων.

Μια θέση σταθμεύσεως ανά 12,5 έως 20% του αριθμού των ιδιωτικών, επιβατικών αυτοκινήτων της πόλεως.

3. Κατά την εισερχομένη κυκλοφορία εντός της πόλεως.

Μια θέση σταθμεύσεως ανά 7 έως 9% των εισερχομένων εις το κέντρον της πόλεως τροχαίων. Χώρος σταθμεύσεως ιδιωτικού επιβατικού αυτοκινήτου συμπεριλαμβανομένης της λωρίδας εισόδου και εξόδου: 20 έως 25 m².

Κατηγορίες σταθμών:

I. Από απόψεως χωρητικότητας:

- α) Μικρού μεγέθους ήτοι ωφέλ. επιφ. $\leq 300 \text{ m}^2$
- β) Μέσου μεγέθους ήτοι ωφέλ. επιφ. 300 έως 750 m^2
- γ) Μεγάλου μεγέθους. ήτοι ωφέλ. επιφ. $> 750 \text{ m}^2$.

α. Στέγη - δάπεδον

Τα στοιχεία των φορέων της στέγης μετά της επικαλύψεως αυτής από άκαυστο υλικό. Η χρήση μεταλλικών δοκτών μετ' επικαλύψεως δι' αυλακωτών λαμαρίνων ή άλλων υλικών αναλόγου αντοχής επιτρέπεται εάν τούτο είναι σύμφωνα με τους ισχύοντες δομικούς κανονισμούς.

Δάπεδον κτιρίου με επίστρωσιν εκ στεφανού υλικού αναλόγου πάχους και ομαλήν αντιολισθητικήν επιφάνειαν.

Υπεράνω ή κάτωθεν των αιθουσών σταθμεύσεως δύνανται να υφίστανται έτεροι όροφοι κατοικιών κατασκευάζων κ.λ.π αποκλειομένης της χρήσεως ως κινηματογραφών, θεάτρων κ.λ.π θεαμάτων και εκπαιδευτηρίων εάν εντός του σταθμού προβλέπονται αντλίες κενώσεων.

β. Είσοδος - Έξοδος

Οι σταθμοί μεγάλου μεγέθους με χωριστά είσοδο και έξοδο πλάτους τουλάχιστον 3.00 m εκάστη. Εάν η είσοδος και η έξοδος ευρίσκονται παραπλεύρως να αφίστανται απ' αλλήλων διαχωριζόμενοι διά λωρίδας ύψους 15 cm και πλάτους δια το μέν →

επίσης του σταθμού τμήμα αυτών 0.50m τουλάχιστον για το δε επίσης αυτού τμήμα και καθ' όλον το πλάτος του πεδδρομίου 1.50m τουλάχιστον.

Εις καταλλήλους θέσεις να προβλέπονται έξοδοι κινδύνου δια τα προσωπικών, διαδρομοί και κλίμακες δι' όλους τους ορόφους, δια να είναι δυνατή η εκ του κεντρικού του σταθμού απομάκρυνσις του προσωπικού εν ώρα ανάγκης.

χ. Παράθυρα - ανοίγματα

Ανοίγματα προς τας πλευράς γειτνιαζουσίων προς τον σταθμόν οικοδομιών απαγορεύονται. Τυχόν φωταγωγοί (υαλοστάσια) προς τας πλευράς αυτών εκ μεταλλικού σκελετού με διπλά τειχώματα υαλοπινάκων ή εξ υαλοπινύθων ανθεκτικών εις τας υψηλάς θερμοκρασίας Αναθέτως εις τας πλευράς προόψεως του σταθμού, να προβλέπονται ανοίγματα μικράς αντεπίθεως δια την μείωσιν της εν περιπτώσει πυρκαϊάς υπερπίεσεως.

ι. Επικοινωνία μεταξύ ορόφων

Η άνοδος και η καθόδος αυτοκινήτων εις έν ορόφω ή υποχείω χώρο αιρούσεσ σταθμού, δύναται να διενεργήται είτε δια κεκλιμένων ανόδων - καθόδων (ράμπες) είτε με ανελκυστήρες (μηχανικός ή υδραυλικούς).

Η τοποθέτησις και ισχύς ανελκυστήρων να πληρούν τις είνις προηποθέσεις και όρους:

α) Η εγκατάσταση των ανελκυστήρων πλέον να συντελήται σύμφωνα με τους λεγόντας κανονισμούς του κράτους.

β) Εθ' όσον δε υφίσταται κενός ελεύθερος χώρος →

πρός του σταθμού. η θέσις των ανελκωκυρίων αυτοκινήτων ορίζεται υποχρεωτικώς εις την μεγαλύτερα δυνατή απόστασιν από τις εισόδου, ώστε να υπάρχει πάντοτε ελεύθερος χώρος αναμονής των προς διαθρομβίν αυτοκινήτων.

δ) εις σταθμούς διαθρομβίας ανώ των 2 ορόφων επιβάλλεται η τοποθετικίς ανελκωκυρίος προεώπων ικανότητος 3 ατόμων τουλάχιστον.

Κεκλιμένα επίπεδα. Η προς το οριζόντιον επίπεδον κλίσις των ανόδων - καθόδων να μην υπερβαίνει το 15%. Αι προ των εισόδων - εξόδων των σταθμίων τυχόν κεκλιμένα επιφάνεια δαπέδου και επι μήκους τουλάχιστον 5m δευ πρέπει να έχουν κλίση $> 5\%$. Το πλάτος του καταστρώματος των κεκλιμένων ανόδων καθόδων να είναι 3.60 m τουλάχιστον ώστε να υφίστανται η δυνατότις εχρημάτις των επι αυτού κινουμένων οχημάτων.

Ελικοειδοίς μορφίς άνοδοι - καθοδοι να έχουν ακείνα καμπυλότις τις εσωτερικίς παρείς 6 m τουλάχιστον ή δε επιφάνεια αυτών να έχη πλάχιαν κλίσιν 3%.

ε. Αερίσμος

Δι' αναντες τους χώρους του σταθμού να προβλέπεται επαρκίς ανανέωσις αέρος, ώστε να μην υφίστανται κίνδυνος συσσωρεύσεως αερίων βερξίνης αφ' ενός και συγκεντρώσεως, υπολειμάτων κατασέρπων αφ' ετέρου. Προς τούτο και δι' επίτευξιν φυσικού αερίσμου, να προβλέπονται ανοίγματα επι τοίχων →

έναντι αλληλῶν τοποθετούμενα εἰς ἀποστάσεις ὄχι ἄνω τῶν 40m, ὥστε νὰ ἐξασφαλιστεῖται ὁ αερισμὸς τοῦ σταδίου καὶ ἰδιαίτερος τῶν σταδίων καὶ τῶν χαμηλῶν ἐπιφανειῶν.

Σε περιπτώσει που δὲν καθίσταται ἐφικτὴ ἡ ἐφαρμογὴ συστήματος φυσικοῦ αερισμοῦ ὡς ἀνωτέρω, εἶναι ὑποχρεωτικὴ ἡ ἐγκατάστασις μηχανικοῦ ἔξασφισμοῦ κατὰ τὴν ἀναγκαστικὴν ἀέρος μετρομένης ἢ παροχὴν ἀνάλογον πρὸς 4 τοὐλάχιστον ἀνα ὄρα ἀνανεώσεως ἀέρος ἀναδίων τῶν θέσεων ὅλων τῶν αἰθουσῶν σταδίου.

στ. Ἀπαιτούμενος χῶρος ἀνα αυτοκίνητο

Εἰς ἐλεύθερα κατανομή $2.00 \times 5.00 \text{ m} = 10.00 \text{ m}^2$

Εἰς θέσεις διαχωριζόμενες με τοίχους $2.85 \times 6.00 = 17.10 \text{ m}^2$

Ὀγκὸς κτιρίου ἀνα αυτοκίνητο 40-50 m^3 .

Πλάτος ἡμιδοκίμου κυκλοφορίας.

Δια ἐλεύθερα κατανομή 3.80-7.00 m

Δια θέσεις διαχωριζόμενες δια τοίχων 4.00-8.00 m.

Ἐξασφιστικὴ ἐλεύθερα κατανομή καὶ διαχωρισμένου χῶρου δια τοίχων. Εἰς τὰς σταδμοὺς με διαχωριστικοὺς τοίχους, τοποθετεῖται ὑποστηλωμάτων νὰ προβλεπεται ὥστε νὰ δύναται νὰ μετατραπεί ἡ διατάξις μελλοντικῶς σε ἐλεύθερα.

Ὑψὸς οὐράου

Ὑψὸς 3m μικτόν. Ὁφέλιμο φορτίο σταδίου 400 kg/m^2

Εἰς τὸ εἰσόχειον 800-1000 kg/m^2 .

Οἱ διαδρομὲς διελεύσεως ὡς καὶ ὅλα τὰ προσιτὰ δια αυτοκίνητα τμήματα τοῦ ἰσοχείου πρέπει νὰ →

υπολογίζονται δια οχήματα 6ton εις το δυσμενέστερο σημείο.

Τοποθεσίες: Πληθίων μεγάλων κολλοφοριακών κέντρων, ειδηροδρομικών σταθμών, θεάτρων, κινηματογράφων, εμπορικών κέντρων, κτηρίων, γραφείων, κ.λ.π. Μέγισται απόστασις πορείας δια των χρησιμοποιούμενων των σταθμών. 5min.

Οι ισόχειροι σταθμοί εις το επίπεδο της οδού συχνά ερεχάζονται με πρόχειρον λυόμενην παρασκευήν είναι βολήθως και πολύ εξυπηρετικοί.

Οι υπόγειοι σταθμοί εις νέα κτήρια, εν μέρει ευρισκόμενοι κάτω από αώλας, φωτίζονται βολήθως δια της ερροφής (υαλόπλινθοι).

3. Κτήρια σταθμεύσεως.

Χρησιμοποιούνται δια προσωρινή σταθμεύση επιωρισίας ή υπηρεσίας βίας εις το κέντρον της πόλεως. Απομώνας του κτηρίου αναρτυτώσεως.

Απόστασις από εκκλησία, νοσοκομεία, θέατρα, κ.λ.π. ≥ 100 m.

η. Πλάτος εισόδου

Εισόδος και έξοδος διαχωρισμένα $\geq 2,4$ m.

Κοινή εισόδος και έξοδος $\geq 4,8$ m.

θ. Υψος εισόδου $\geq 2,4$ m.

Πρόσβασις εώς ορόφους μέσω κεκλιμένων επιπέδων ή ανελεκτωριών.

λ. Σταθμοί με κεκλιμένο επίπεδο προσελάσεως (ράμπα) μέχρι 6 ορόφων.

Πλεονεκτήματα: ασφαλής λειτουργία, ταχεία →

μεταφορά (6 sec ανα όχημα) ελάχιστο προσωπικό
στάθμου.

Μειονεκτήματα: βιμπαντική απώλεια χώρου λόγω
των κεκλιμένων επιπέδων, περιορισμένος αριθμός
ορόφων.

κ. Ημι-αυτόματοι σταθμοί αυτοκινήτων

Κατακόρυφος επικοινωνία δι' ανεγκυβίων οριζόντια
μετακίνησις και σταθμευσις δι' ίδιας κινήσεως
του αυτοκινήτου.

κ. Πλήρως αυτόματοι σταθμοί αυτοκινήτων.

Διά πολύ δαπανηρά χηπέδα εντός πόλεων χωρίς
κεκλιμένα επίπεδα και εσωτερικούς διαδρόμους
κινήσεως. Πλεονεκτήματα: πλήρης χρήση ολόκληρου
του χώρου δυνατότης κατασκευής έως 20 ορόφους

Μειονεκτήματα: υψηλό κόστος εγκαταστάσεως και
λειτουργίας, πιθανότητες βλαβών, κατα τις ώρες
αεχμής, συμφόρησης κυκλοφορίας. Χρόνος
μεταφοράς αναλόγως του αριθμού των ορόφων
1 έως 3 min.

Απαιτείται σημαντικός χώρος για τα αναμένο-
ντα οχήματα. 1 ανεγκυβίον για 100-150 αυτοκί-
νητα.

Η τοποθέτησις των οχημάτων στις θέσεις
σταθμεύσεως γίνεται ευνήτως από το προσωπικό.

Αίθουσα αναμονής για τους πελάτες.

Οι πολυόροφοι σταθμοί δύναται να είναι
ανοικτοί ή κλειστοί και θερμαινόμενοι.

μ. Κεκλιμένα επίπεδα προσπελάσεως (ράμπες)

Συνεχή κεκλιμένα επίπεδα χωρίς απώλειαν χώρου (δάπεδον κεκλιμένον δια διέλευσιν και σταθμεύσιν με κλίση $\leq 5\%$. Ως εύνδεσμος μεταξύ επαλλήλων ορόφων με κλίση 10-15% εις ποικίλας μορφάς όπως ευδόγραμμα κυκλικά μιάς ή δύο διευθύνσεων. Ανοδος και κάθοδος ευνήθως διαχωρισμένες.

Ελικοειδής ράμπες: Όσο μικροτέρα η ακτίνα τόσο μεγαλύτερο πλάτος λωρίδος απαιτείται.

Καλύτερα εκμετάλλευσιν χώρου επιτυγχάνεται με τα κεκλιμένα επίπεδα που συνδέουν υψίσι ορόφους.

Ο ελεύθερος χώρος μεταξύ των κεκλιμένων επιπέδων χρησιμοποιείται για σταθμεύσιν.

Οι ανελκυστήρες χρειάζονται ανα πλατφόρμα υποδοχής ασωκινήτου επιφάνειας $2,70 \times 5,00 \text{ m}$ προσυδμενων $0,40 \text{ cm}$ κατά μήκος της μιάς μακράς πλευράς δια τα αντίβαρα.

Το φρέαρ των ανελκυστήρων πρέπει να κατασκευάζεται από ακουστόν υλικό. —

ΙΟΘΗΚΗ
ΠΕΙΡΑΙΑ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

ΠΟΛΥΟΡΟΦΟΥ

ΧΩΡΟΥ ΣΤΑΘΜΕΥΣΗΣ

ΚΤΙΡΙΟ

1. Η εσωτερική όψη του κτιρίου του σταθμού είναι αρχιτεκτονικά άρτια και εναρμονισμένη προς την εμφάνισή της περιοχής.
2. Η διάταξη των χώρων του σταθμού είναι τέτοια ώστε να εξασφαλιστεί η πλέον άνετη εξυπηρέτηση κατά των εισόδου σταθμευσών και έξοδο των οχημάτων.
Προς τούτο δέ, υπάρχει διάδρομος μεταξύ δύο βερών αυτοκινήτων πλάτους τουλάχιστον 5.00 μέτρων, για σταθμεύσιν υπο γωνία 45° .
3. Οι πλευρές των ορόφων φέρουν προπέτασμα (στειδαίο) ύψους 0.50 μέτρων τουλάχιστον εξασφαλίζοντας την εντός των χώρων σταθμεύσεως ευκράτισιν των οχημάτων σε οποιαδήποτε περιπτώσει κρούσεως αυτών.
Τα ανοίγματα των ταχείων έχουν προβλεφθεί άνευ υαλοκαθίδου περιλαμβάνοντας μόνο ειδικό πλέγμα χάλυβος φέροντας επιφανειακά αυτού βαφή για την αποφυγή οξειδώσεως.
4. Στο εσωτερικό κάθε ορόφου σταθμεύσεως περιλαμβάνονται τα εξής:
  - α) Χώροι υγιεινής με χρέμι νιπτήρων, W.C κ.λ.π.
  - β) Κεχωρισμένο από το χώρο σταθμεύσεως, διαμέρισμα διαφυλάξεως των ενδυμάτων του προωπικού με ανάλογο αριθμό ματιοθηκών μεταλλικής κατασκευής.

κ) Αποδίκη ελαχίστης επιφάνειας 10 m^2 .

δ) Επίσης έχει προβλεφεί γραφείο κινήσεως λόγω της χωρικότητας του σταθμού.

ε) Υπάρξή χώρων για αυτόματα πλύση των οχημάτων του σταθμού καθώς επίσης και χώρους λιπάνσεως και SERVICE των οχημάτων.

στ) Σε κάθε είσοδο και έξοδο των οχημάτων κατά όροφο υπάρχει χώρος πληροφόρησης των πελατών για τον τρόπο κινήσε τους μέσα στον κόμβο του χώρου στάθμευσης, για την θέση που θα καταλάβουν, καθώς και για την χρονοχρέωση τους, κ.α τα οποία αφορούν άμεσα το κοινό.

ζ) Στο ισόγειο του κεντρικού υπάρχουν άπλετοι χώροι για την ευχάριστη παραμονή των πελατών όπως καφετέρια, εστιατόριο, Βαρ κ.λ.π. —

ΥΨΟΣ

1. Το υψος των αιθουσών σταθμεύσεως μετρούμενο μεταξύ δαπέδου και οροφής είναι μεγαλύτερο από το 2.20μ. που προβλέπει η νομοθεσία. καθώς και το υψος μεταξύ δαπέδου και δοκών μεγαλύτερο του 1.90μ.

2. ΕΙΣΟΔΟΣ - ΕΞΟΔΟΣ

Είσοδος και έξοδος του σταθμού νοούνται τα ελεύθερα ανοίγματα επί των προσόψεων των εσχελασμένων τμημάτων αυτών χρησιμοποιούνται για την είσοδο και έξοδο των αυτοκινήτων.

ΟΣ σταθμός μεγάλου μεγέθους έχει χωρισμένη είσοδο και έξοδο των οχημάτων πλάτους $4.00\text{μ} > 3.00\text{μ}$ μέτρων που προβλέπει η νομοθεσία.

Ανάλογα της χωρητικότητας, του σχήματος της κατόψεως του σταθμού και της περιοχής, έχουν επιλεγεί οι θέσεις των εισόδων και εξόδων αυτού, ώστε να επιτυγχάνεται η καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση εισόδου και εξόδου των οχημάτων σε συνδυασμό με την κυκλοφορία των οδών.

Σε κάθε όροφο του σταθμού και σε κατάλληλες θέσεις έχουν προβλεφθεί περισσότερες από 2 οδούς διαφυγής που εξυπηρετούν όλους τους ορόφους ώστε να είναι δυνατή η εύκολη και γρήγορη απομάκρυνση από το κτίριο του προσωπικού και των πελατών σε ώρα ανάγκης.

3. ΤΟΙΧΟΠΟΙΙΑ

Οι περιμετρικοί και εσωτερικοί διαχωριστικοί τοίχοι του σταθμού κατασκευάζονται εξ οπλισμένου εκποδόμενου και εξ οπλισμένης πάχους ενός και μιστού πλίνθου τωλάχιον ή ετέρου υλικού αναλόγου αντοχής έναντι κραύσεων και παρός και εν γένει ευφώνως πρὸς τους κατὰ περιοχὰς ἰκχόντας οἰκοδομικοὺς κανονισμοὺς.

4. ΣΤΕΓΗ - ΔΑΠΕΔΟ

- α. Τα στοιχεία της στέγης μετὰ της επικάλυψως της εἶναι ἀπο ἀκαυστῶ υλικῶ.
- β. Το δάπεδο του κυρίου διαθέτει ἐπιφάνεια ἐκτενή και τραχεία εἴτε ἀπο κατασκευὴ εἴτε ἀπο ἐπίστρωσι.
- Αυτὴ ἡ ἐπιφάνεια εἶναι ἀντιολισθητικὴ ἐχει κατάλληλη κλίση δια τὴ ροὴ των ὑδάτων και εὐκέντρωσι αὐτῶν ἐκτὸς καταλληλῶν σχετῶν πρὸς περαιτέρω ἀναχωρὴ εἰς εὐδοκίμα ἀποχετεύσεως.
- Πάνω εἰς τὴν ἐπιφάνεια του δαπέδου σημειώνονται με λευκὴ ἢ κίτρινη διαγράμμισι οἱ θέσεις σταθμεύσεως των αυτοκινήτων καθὼς εἰδῆς και οἱ υποχρεωτικοὶ ἐλεύθεροι διάδρομοι.

5. ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΙΣ

Ἡ ἐγκατάστασι διαθέτει πλήρες και ἰκανὸν ἀποχετευτικὸ εὐδοκίμα κατασκευασμένο εὐφώνως με τους ἰκχόντας κανονισμοὺς.

Το εντός του σταθμού αποχετευτικό δίκτυο είναι εφοδιασμένο δι' επαρκούς αριθμού καταλήτων φρεσίων και βιολογικών δεξαμενών.

6. ΘΥΡΕΣ

α. Η είσοδος και έξοδος ή τοποθέτηση θυρών δεν είναι υποχρεωτική. Οσάκις αυτές που τοποθετούνται είναι αρίστης κατασκευής και καλαιδέχτου εμφάνισης το δε υλικό κατασκευής είναι άκαυστο. Το άνοιγμα και κλείσιμο αυτών συντελείται ευχέρως ώστε να μην υφίσταται οποιοδήποτε κίνδυνος ερηλοκής και να μην προκαλείται οποιαδήποτε μορφής δυσχέρεια διόδου δι' αυτών.

β. Οι εσωτερικές θύρες του σταθμού είναι εξ' ολοκλήρου από ανύψωτο υλικό ως άνω.

7. ΣΗΜΑΝΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΟΧΗΜΑΤΑ.

α. Οριζόντια βήματα. Με ανεξίτηλο ειδικό χρώμα βήματος οδοστρωμάτων λευκής ή κίτρινης απόχρωσης, θα βυμειώνονται επί δάπεδο τα όρια της κάθε θέσης σταθμευσης και καθορίζονται με ευμεγέθη βέλη οι κατευθύνσεις κυκλοφορίας ε' όλους τους διαδρόμους και στα σημεία διασταύρωσης των διαδρόμων μεταξύ τους.

Επίσης με τον ίδιο χρώμα καθορίζονται τα σημεία διακοπής (υποχρεωτικής) πορείας (STOP) των οχημάτων, και αριθμείται η κάθε θέση σταθμευσης του οχήματος.

το κέντρο των ορίων του χώρου σταθμευσης. (στο δάπεδο).

Τέλος θα δηλώνονται με κατάλληλες αναγραφές οι ειδικές θέσεις σταθμευσης π.χ αναπήρων κ.λ.π. που όπως προβλέπεται βάσει νομοθεσίας αναλογούν σε ποσοστό 2% επί της συνολικής χωρητικότητας και κατ'ελάχιστο 2 θέσεις ανα όροφο.

Τα χρησιμοποιούμενα υλικά θα είναι σύμφωνα με τις απαιτήσεις των ισχυουσών πρότυπων Τεχνικών προδιαγραφών χρωμάτων διαγράμμισης οδών.

2) Κατακόρυφη δήμανση.

Πινακίδες με αντίστοιχο χρώμα δήμανσης στοιχείων αναγράφεται σε κάθε όροφο σε τοίχους ή υποστυλώματα σε κατάλληλες θέσεις, αλλά και ενδιάμεσα στους διαδρόμους με στοιχεία μεγέθους 70 εκατ, ο αριθμός του ορόφου (Α1, Α2 ... κ.λ.π) σε μέσο ύψος 1.20 μ από το δάπεδο.

Πέρα από την παραπάνω δήμανση η κυκλοφορία στις διάφορες στάθμες του σταθμού ρυθμίζεται με πινακίδες των ισχυουσών προδιαγραφών για την οδική δήμανση (π.χ απαγορεύσεις εισόδων, υποχρεωτικές πορείες, υποχρεωτική διακοπή πορείας (STOP) κ.λ.π), και έχουν τοποθετηθεί σε ορατά σημεία και όλες τις απαραίτητες θέσεις όπως (π.χ στις διασταυρώσεις διαδρόμων

μεταξύ τους κ.α).

Επίσης σε εμφανή και κατάλληλα (περίοχα κατά το δυνατό) σημεία έχουν τοποθετηθεί πινακίδες με ενδείξεις και πληροφορίες για την έξοδο, κάθοδο ή ανόδο οχημάτων.

Τα στοιχεία των πινακίδων γενικά είναι τύπου HELVETICA μαύρα, ύψους 15 εκ.α.

Σε κάθε όροφο αναρτάται πινακίδα που δείχνει σε κατοψη τις θέσεις σταθμευσης αυτοκινήτων.

Τέλος υπάρχουν σε κατάλληλες θέσεις μέσα και έξω από το σταθμό πληροφοριακές, αναχνύσιμες από αρκετή απόσταση πινακίδες με πληροφορίες για το είδος, το ύψος και βάρος των επιτρεπομένων να εισέλθουν στο σταθμό οχημάτων τον τρόπο λειτουργίας του σταθμού, τα τέλη και τον τρόπο εισπραξης τους, τον τρόπο λειτουργίας ειδικών χώρων σταθμευσης όπως (π.χ μονίμων πελατών, αναπήρων, αυτοκινήτων προοριζομένων για πλύση, τις ώρες λειτουργίας του σταθμού, οδηγίες για περίπτωση πυρκαϊας ή άλλης έκτακτης ανάγκης κ.λ.π.).

Στην είσοδο του σταθμού και σε σημείο εμφανές από την οδό προσπέλασης υπάρχει φωσεινή ένδειξη της πληρότητας του σταθμού.

8 Σήμανση για τους πεζούς.

Σε όλα τα κλιμακοστάσια και σε όλες τις ορατές από το λοιπό χώρο του σταθμού πλευρές τους υπάρχουν πινακίδες με ένδειξη εξόδου για τους πεζούς σαφώς διαφοροποιημένες σε χρώμα, μέγεθος και σχήμα από αυτές τις εξόδου για τα οχήματα. Ανάλογες πινακίδες για την έξοδο των πεζών θα τοποθετούνται και σε ενδιαμέσια μεταξύ των κλιμακοστασίων σημεία του σταθμού π.χ. υποσηλώματα. Επίσης τοποθετούνται κατευθυντήριες πινακίδες εξόδου στο σταθμό και πληροφοριακές πινακίδες για την είσοδο των πεζών. —

Τέλος η σήμανση των οχημάτων γίνεται από τους ίδιους τους πελάτες εφόσον φυσικά συνοδεύονται στους ανεγκυβέρνητους οχημάτων από το προσωπικό του σταθμού και εφόσον τους έχει υποδείξει η ακριβής θέση σταθμεύσεως του οχήματός τους. —

ΜΕΤΡΑ ΠΥΡΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΤΙΡΙΟΥ

Τα μέτρα πυρασφάλειας του κτιρίου είναι πολύ επαρκή για την αντιμετώπιση οποιουδήποτε κινδύνου πυρκαϊάς περιλαμβάνοντας το ειδικό σύστημα ανιχνεύσεως εστιών πυρός συνδεδεμένο αυτόματα μετὰ κίνδυνος εμφάνσεως κινδύνου. Δίνει επίσης μέσω χειροκίνητου συστήματος τηλεμεταδώσεως σήμα συναγερμού εις την πυροσβεστική υπηρεσία ώστε αυτόματα εν λειτουργία των μηχανισμῶν καταστονισμῶν των αερίων σταθμεύσεως και συνδέεται με μηχανισμῶν αυτόματου διακοπῆς πᾶσης ηλεκτρικῆς παροχῆς πλὴν τοῦ κυκλώματος λειτουργίας των ανελκυστήρων καὶ τοῦ κυκλώματος λειτουργίας τῆς υδραντλίας τοῦ συστήματος καταστονισμῶν.

Επίσης ἔχουν οριθεῖ δεξεία σε σημεία τῶν ορόφων για τὴν τοποθέτηση πυροσβεστήρων κόνεως, για τὴν πρόληψη σημειακῶν πυρκαϊῶν. —

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕΤΑΞΥ ΟΡΟΦΩΝ.

Έχει γίνει χρεία μόνο υδραυλικών ανελευστήρων.

Επίσης έχουν τοποθετηθεί γεννήτριες στο χώρο του κυρίου για την αποφυγή διακοπής ρεύματος στο δίκτυο αυτού.

Λόγω δομής άνω των 2 ορόφων έχουν τοποθετηθεί ανελευστικές προώπων δυνατότητας μεγαλύτερας των τριών (3) ατόμων.

ΑΕΡΙΣΜΟΣ

Δι' άπαντες τους χώρους του σταθμού προβλέπεται επαρκής ανανέωση αέρα, ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος συσσωρεύσεως ατμών βενζίνης αφ' ενός και συγκεντρώσεως υπολειμάτων καυσαερίων αφ' ετέρου.

Για το λόγο αυτό έχει γίνει επίτευξη φυσικού αερισμού προβλεπόμενα ανοίγματα στους τοίχους της περιμέτρου του κυρίου έναντι αλλήλων, τοποθετούμενα σε κατάλληλες αποστάσεις ώστε να εξασφαλιστεί ο αερισμός του σταθμού, και ιδιαίτερω των δαπέδων και των χαμηλωτέρων επιφανειών.

Σε περίπτωση που δεν είναι επαρκής ο φυσικός αερισμός, έχει γίνει εγκατάσταση και μηχανικού εξαερισμού καταλλήλου αναγωγής αέρα...—

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΕΣ

α) Κωδικοποίηση της Νομοθεσίας για τους χώρους
στάθμευσης αυτοκινήτων.

(Ν.Δ. 960/79 - ΦΕΚ 194Α/25-8-79)

Επιμέλεια ύλης:

- Δημήτρης Χατζηνικολαίου
(Πολιτικός Μηχανικός)
- Βιβή Μπάτσω
(Αρχιτέκτων Μηχανικός)

β)